

Ειδική έκθεση

Ο σχεδιασμός της εξυγίανσης στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-XI
Εισαγωγή	01-16
Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης - Ιστορικό	01-04
Συνεργασία στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης	05-16
Ο ρόλος του SRB και των ΕΑΕ	05-11
Αλληλεπίδραση με άλλες ενωσιακές και εθνικές αρχές	12-16
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	17-24
Εμβέλεια και μεθοδολογία του ελέγχου	17-21
Πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία και ζητήματα εμπιστευτικότητας	22-24
Παρατηρήσεις	25-107
Το πλαίσιο πολιτικής έχει ενισχυθεί, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις σε ορισμένους κρίσιμους τομείς	25-65
Εξακολουθούν να απουσιάζουν ορισμένες σημαντικές πολιτικές, οι οποίες αφορούν τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB	30-36
Οι υπάρχουσες πολιτικές παρουσιάζουν ορισμένες αδυναμίες	37-65
Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε στον σχεδιασμό της εξυγίανσης, απομένουν ακόμη πολλά που πρέπει να γίνουν προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τις νομικές απαιτήσεις	66-89
Η ποιότητα των σχεδίων εξυγίανσης για τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB έχει βελτιωθεί	69-75
Καθυστερήσεις στην έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB	76-80
Ο έλεγχος ποιότητας του SRB δεν ήταν του ίδιου επιπέδου για όλα τα σχέδια των λιγότερο σημαντικών τραπεζών	81-89
Η οργανωτική δομή στο πλαίσιο του EME δεν είναι ακόμη η βέλτιστη	90-107

Καλή η αλληλεπίδραση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά οι αρχές εξυγίανσης εξαρτώνται από τις έγκαιρες αντιδράσεις των εποπτικών αρχών	94-100
Ο αριθμός των υπαλλήλων σε επίπεδο ΕΜΕ αυξήθηκε, μειώθηκε ωστόσο ελαφρώς η συμβολή των ΕΑΕ	101-105
Σημαντικές διακυμάνσεις όσον αφορά τη στελέχωση σε επίπεδο ΕΑΕ	106-107

Συμπεράσματα και συστάσεις	108-121
-----------------------------------	---------

Παραρτήματα

Παράρτημα I — Τα όργανα διοίκησης του SRB

Παράρτημα II — Οι τιμές-στόχος του SRB για τη MREL

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις του SRB

Απαντήσεις της Επιτροπής

Κλιμάκιο ελέγχου

Χρονοδιάγραμμα

Σύνοψη

I Το 2014 η ΕΕ θέσπισε ένα νομικό πλαίσιο για τον χειρισμό των προβληματικών τραπεζών, τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (ΕΜΕ), που αποτελεί τον δεύτερο πυλώνα της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης και εφαρμόζεται στις τράπεζες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. Συγκεντρώνει το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) -την αρχή εξυγίανσης που είναι αρμόδια για τις σημαντικές τράπεζες και τις διασυννοριακές τράπεζες, ανεξάρτητα από τη σημασία τους- και τις εθνικές αρχές εξυγίανσης (ΕΑΕ), οι οποίες είναι αρμόδιες για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες στις περιοχές δικαιοδοσίας τους.

II Σκοπός του μηχανισμού είναι η προστασία της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και η διασφάλιση της ομαλής εξυγίανσης των προβληματικών τραπεζών, με το ελάχιστο δυνατό κόστος για τους φορολογούμενους και την πραγματική οικονομία. Για τον σκοπό αυτό, το πλαίσιο παρέχει εργαλεία για την εξυγίανση τραπεζών που τελούν υπό πτώχευση ή κινδυνεύουν να πτωχεύσουν, μόλις η αρχή εξυγίανσης αποφασίσει ότι η τράπεζα δεν μπορεί να υπαχθεί σε κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους, οι αρχές οφείλουν να καταρτίζουν προσχέδια εξυγίανσης για κάθε τράπεζα και, κατά κανόνα, να τα επικαιροποιούν ετησίως.

III Το 2017 δημοσιεύσαμε την πρώτη έκθεση ελέγχου μας, στην οποία εξετάσαμε κατά πόσον το SRB διέθετε τα μέσα για να φέρει εις πέρας αποτελεσματικά την εξυγίανση σημαντικών τραπεζών. Προκειμένου να ενημερώσουμε τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής και τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση ετοιμότητας του ΕΜΕ, διενεργήσαμε τον δεύτερο αυτόν έλεγχο, με σκοπό να εξετάσουμε την εποπτεία από το SRB των σχεδίων εξυγίανσης των λιγότερο σημαντικών τραπεζών και τη συνέχεια που δόθηκε στα αποτελέσματα προηγούμενων ελέγχων μας.

IV Για τον σκοπό αυτό εξετάσαμε την καταλληλότητα του πλαισίου πολιτικής και της οργανωτικής δομής, καθώς και αν είχε σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την ποιότητα και το χρονοδιάγραμμα των εγκριθέντων σχεδίων εξυγίανσης. Οι ελεγκτικές εργασίες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα από τον Απρίλιο του 2019 έως τον Ιανουάριο του 2020, περιλάμβαναν την εξέταση δείγματος σχεδίων εξυγίανσης που εγκρίθηκαν μεταξύ του 2019 και του 2020.

V Σημειώνουμε ότι διαπιστώθηκαν ορισμένες αδυναμίες, τις οποίες μόνο οι νομοθέτες μπορούν να διευθετήσουν, όπως i) το ζήτημα της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της εξυγίανσης και ii) το γεγονός ότι οι εθνικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν είναι εναρμονισμένες. Επιπλέον, επισημαίνουμε ότι οι κανόνες καταμερισμού των επιβαρύνσεων ποικίλλουν ανάλογα με το αν μια τράπεζα τελεί υπό εξυγίανση ή λαμβάνει κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας.

VI Το συνολικό συμπέρασμά μας είναι ότι, παρά την πρόοδο που σημείωσε τα τελευταία χρόνια ο ΕΜΕ, ορισμένα ουσιώδη στοιχεία απουσιάζουν και απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τον σχεδιασμό της εξυγίανσης τραπεζών. Ειδικότερα, διαπιστώσαμε ότι οι πολιτικές δεν καλύπτουν ακόμη όλους τους σχετικούς τομείς ή τις εντοπισθείσες αδυναμίες. Με ορισμένες εξαιρέσεις, οι πολιτικές δεν απευθύνονταν στις ΕΑΕ για τις τράπεζες που ενέπιπταν στην αρμοδιότητά τους έως τον Αύγουστο του 2020. Ωστόσο, θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως σημείο αναφοράς. Τον Αύγουστο του 2020 εγκρίθηκε μια πρώτη δέσμη κατευθυντήριων οδηγιών απευθυνόμενων στις ΕΑΕ, για τις τράπεζες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.

VII Όσον αφορά ειδικότερα τα εμπόδια στη δυνατότητα εξυγίανσης, το SRB δεν έχει ακόμη προσδιορίσει τα ουσιαστικά εμπόδια. Επέλεξε μια σταδιακή προσέγγιση, στο πλαίσιο της οποίας προσδιορίζει τα ενδεχόμενα εμπόδια προτού προβεί στον προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων. Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται στις τράπεζες χρόνος για να επιλύσουν τυχόν εκκρεμή ζητήματα. Ως εκ τούτου, δεν κινείται η προβλεπόμενη στο νομικό πλαίσιο διοικητική διαδικασία για τη διασφάλιση της άρσης των ουσιαστικών εμποδίων. Όσο δεν υπάρχουν συμπεράσματα σχετικά με τη φύση των εμποδίων, δεν μπορεί να εξαχθεί συμπέρασμα σχετικά με τη δυνατότητα εξυγίανσης μιας τράπεζας.

VIII Διαπιστώσαμε ότι η ποιότητα των σχεδίων εξυγίανσης είχε βελτιωθεί, καθώς το ποσοστό των πληρωθεισών απαιτήσεων του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων είχε αυξηθεί σε 60 % στην περίπτωση του δείγματος των σχεδίων του 2018, έναντι μόλις 14 % σε δείγμα σχεδίων του 2016. Ωστόσο, το SRB καθυστέρησε να εγκρίνει τα σχέδια εξυγίανσης του 2018 και επικαιροποίησε περιορισμένο μόνο αριθμό σχεδίων το 2019. Οι ΕΑΕ σημείωσαν, επίσης, πρόοδο όσον αφορά την έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης, αλλά ορισμένες από αυτές δεν πέτυχαν τις τιμές-στόχο τους ή/και ανέβαλαν τα σχέδιά τους για τις πιο πολύπλοκες περιπτώσεις τραπεζών.

IX Η συνεργασία του SRB με τις ΕΑΕ ήταν ικανοποιητική. Το ίδιο ισχύει και για την αλληλεπίδραση μεταξύ του SRB και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) στο

πλαίσιο του ρόλου της ως αρχής τραπεζικής εποπτείας. Ωστόσο, η αποτελεσματική εξυγίανση εξαρτάται από την έγκαιρη απόφαση της εποπτικής αρχής σχετικά με τα «μέτρα έγκαιρης παρέμβασης» που πρέπει να λάβουν οι τράπεζες, καθώς και από το κατά πόσο μια τράπεζα τελεί υπό πτώχευση ή κινδυνεύει να πτωχεύσει. Η ισχύουσα νομική βάση δεν ορίζει αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κριτήρια για την ενεργοποίηση τέτοιων αποφάσεων.

X Η κατάσταση όσον αφορά τη στελέχωση του SRB έχει βελτιωθεί, αλλά η εποπτεία των σχεδίων εξυγίανσης για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες, τα οποία υποβάλλονται από τις ΕΑΕ, εξακολουθεί να υπονομεύεται από την έλλειψη προσωπικού. Η κατάσταση της στελέχωσης των ΕΑΕ παρουσιάζει σημαντικές διαφορές. Διαπιστώσαμε επίσης ότι το ποσοστό του προσωπικού του SRB που ασχολείται με σημαντικές τράπεζες και με τράπεζες που λειτουργούν διασυντορικά αυξήθηκε. Παράλληλα, ο αριθμός των υπαλλήλων που παρείχαν οι ΕΑΕ μειώθηκε ελαφρώς.

XI Προκειμένου να ενισχυθεί η ετοιμότητα του ΕΜΕ, συνιστούμε στο SRB τα εξής:

- να βελτιώσει τη δέσμη των πολιτικών του που καθοδηγούν τον σχεδιασμό εξυγίανσης του ΕΜΕ·
- να διασφαλίσει την έγκαιρη έγκριση και την πλήρη συμμόρφωση των σχεδίων εξυγίανσης με τις νομικές απαιτήσεις·
- να βελτιώσει την οργανωτική δομή του ΕΜΕ·
- να καλέσει, από κοινού με την Επιτροπή, τους νομοθέτες να θεσπίσουν αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κριτήρια για την ανάληψη εποπτικής δράσης εγκαίρως.

Εισαγωγή

Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης - Ιστορικό

01 Πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση που εκδηλώθηκε την περίοδο 2007-2008, οι προβληματικές τράπεζες εκκαθαρίζονταν βάσει του εθνικού δικαίου περί αφερεγγυότητας. Στις περιπτώσεις που οι τράπεζες θεωρούνταν υπερβολικά μεγάλες για να πτωχεύσουν, οι εθνικές αρχές κατέφευγαν στη χρήση των χρημάτων των φορολογουμένων για να αποτρέψουν την κατάρρευση τους. Η πτώχευση μιας διασυννοριακής τράπεζας μπορεί επίσης να εγκυμονεί πρόσθετους κινδύνους. Το 2014, καθώς η κρίση αποκάλυψε ότι οι αρχές δεν διέθεταν διαδικασίες και εργαλεία για την ομαλή εκκαθάριση των τραπεζών, η ΕΕ θέσπισε τον ΕΜΕ, που αποτελεί τον δεύτερο πυλώνα της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης.

02 Ο ΕΜΕ περιλαμβάνει το SRB, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τις ΕΑΕ των συμμετεχόντων κρατών μελών. Υποστηρίζεται από το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ), το οποίο χρηματοδοτείται από τράπεζες της ζώνης του ευρώ.

03 Ο ΕΜΕ παρέχει ένα πλαίσιο για την ομαλή εκκαθάριση των τραπεζών¹. Σκοπός του είναι η αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η προστασία των καλυπτόμενων καταθετών και η διαφύλαξη των δημόσιων πόρων, μέσω της ελαχιστοποίησης της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη. Η εξυγίανση αποτελεί έσχατη λύση που αποσκοπεί στη συνέχιση των κρίσιμων λειτουργιών μιας τράπεζας. Ως «κρίσιμες λειτουργίες» μιας τράπεζας νοούνται οι δραστηριότητες, υπηρεσίες ή εργασίες της, των οποίων η διακοπή ενδέχεται να οδηγήσει σε διατάραξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας ή της παροχής υπηρεσιών ζωτικής σημασίας για την πραγματική οικονομία. Ως εκ τούτου, εάν μια τράπεζα δεν έχει κρίσιμες λειτουργίες και η πτώχευσή της δεν ενέχει κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, εκκαθαρίζεται βάσει του εθνικού δικαίου περί αφερεγγυότητας.

---

¹ Ο όρος «τράπεζα» στην παρούσα έκθεση αναφέρεται στις οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 225 της 30.7.2014, σ. 1).

04 Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ αναπτύσσει ένα σύνολο εναρμονισμένων κανόνων για την εποπτεία και την εξυγίανση των τραπεζών, οι οποίοι είναι γνωστοί ως «ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων». Όσον αφορά την εξυγίανση, το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων περιλαμβάνει κυρίως την οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (οδηγία BRRD²), τον κανονισμό για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (κανονισμός EME³), τους κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστικούς κανονισμούς της Επιτροπής και τα πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT). Επιπλέον, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την εξυγίανση, οι αρχές εξυγίανσης καταρτίζουν εγχειρίδια και καθοδηγητικά σημειώματα στα οποία καθορίζουν τις εφαρμοστέες πολιτικές (βλέπε [γράφημα 1](#)).

Γράφημα 1 – Κανόνες και πολιτικές

Πηγή: ΕΕΣ.

Συνεργασία στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης

Ο ρόλος του SRB και των ΕΑΕ

05 Από τον Ιανουάριο του 2015, το SRB είναι υπεύθυνο για την εξυγίανση, όταν κρίνεται αναγκαίο, όλων των σημαντικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ, καθώς και των λιγότερο σημαντικών τραπεζών που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά⁴. Στο

² Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 173/190 της 12.6.2014, σ. 190).

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014, όπως αναφέρεται στην υποσημείωση [1](#).

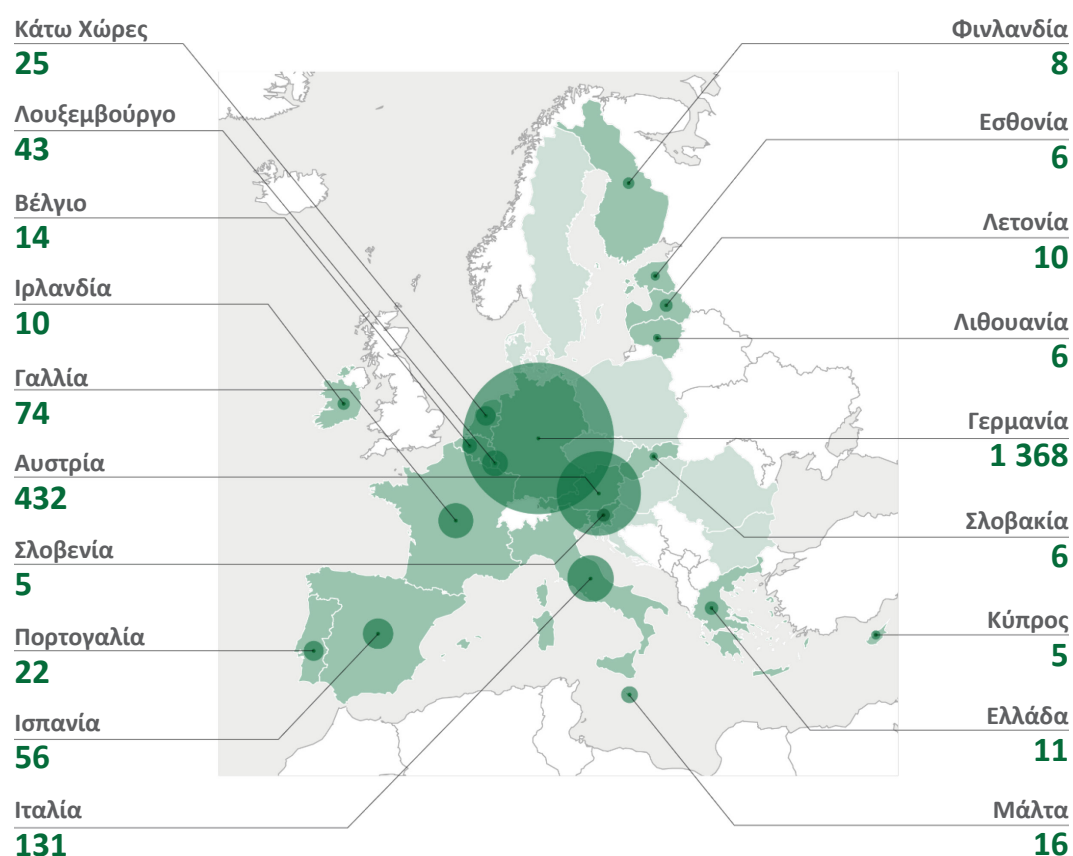
⁴ Μια λιγότερο σημαντική διασυνοριακή τράπεζα αποτελείται από μια μητρική εταιρεία με έδρα σε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ και από τουλάχιστον μία θυγατρική με έδρα σε διαφορετικό κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ.

τέλος του 2019, το SRB κάλυπτε 128 τράπεζες που αντιπροσωπεύουν περίπου το 85 % του συνολικού τραπεζικού ενεργητικού στη ζώνη του ευρώ.

06 Η ευθύνη για όλες τις άλλες τράπεζες, δηλαδή τις λιγότερο σημαντικές (2 249 σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας του SRB για το 2020, βλέπε [γράφημα 2](#)), βαρύνει τις ΕΑΕ. Ωστόσο, το SRB είναι υπεύθυνο για την αποτελεσματική και συνεπή λειτουργία του EME και, ως εκ τούτου, έχει επιφορτιστεί με την επίβλεψη του σχεδιασμού της εξυγίανσης των ΕΑΕ της ζώνης του ευρώ. Επιπλέον, όταν είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής των προτύπων εξυγίανσης, το SRB μπορεί να αποφασίσει, ή μια ΕΑΕ μπορεί να του ζητήσει, να ασκήσει όλες τις εξουσίες του απευθείας επί τραπεζών οι οποίες αρχικά ενέπιπταν στην αρμοδιότητα της ΕΑΕ.

Γράφημα 2 – Λιγότερο σημαντικές τράπεζες ανά κράτος μέλος στη ζώνη του ευρώ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του προγράμματος εργασίας του SRB για το 2020.

07 Προκειμένου να χαρακτηριστεί σημαντική, μια τράπεζα πρέπει να πληροί τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια του [γραφήματος 1](#). Σε αντίθετη περίπτωση, χαρακτηρίζεται ως λιγότερο σημαντική.

Πίνακας 1 – Κριτήρια αξιολόγησης της σημαντικότητας των τραπεζών

Κριτήριο	Επεξήγηση
Μέγεθος	Η συνολική αξία των στοιχείων ενεργητικού της τράπεζας υπερβαίνει τα 30 δισεκατ. ευρώ
Οικονομική σημασία	Για την ενδιαφερόμενη χώρα ή για την οικονομία της ΕΕ συνολικά
Διασυνοριακές δραστηριότητες	Η συνολική αξία των στοιχείων ενεργητικού της τράπεζας υπερβαίνει τα 5 δισεκατ. ευρώ και ο λόγος των διασυνοριακών στοιχείων ενεργητικού/παθητικού, σε περισσότερα από ένα άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη, προς το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού/παθητικού της υπερβαίνει το 20 %.
Άμεση δημόσια χρηματοπιστωτική συνδρομή	Η τράπεζα έχει αιτηθεί ή έχει λάβει χρηματοδότηση από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας ή από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
Άλλο	Μια τράπεζα υπό εποπτεία θεωρείται σημαντική, εάν συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών σημαντικότερων τραπεζών σε συγκεκριμένη χώρα

Πηγή: ΕΚΤ.

08 Προκειμένου να είναι προετοιμασμένη για την πιθανή πτώχευση μιας τράπεζας, η αρχή εξυγίανσης:

- α) καταρτίζει σχέδια εξυγίανσης για όλες τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητά της·
- β) καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο των υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων με ικανότητα απορρόφησης ζημιών σε περίπτωση εξυγίανσης [περιθώριο ασφαλείας γνωστό ως «ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων» (MREL)].

Στην παρούσα έκθεση δεν περιγράφονται τα καθήκοντα που σχετίζονται με την πραγματοποίηση μιας εξυγίανσης (διαχείριση κρίσης), καθώς δεν εμπίπτουν στην εμβέλεια του εν προκειμένω ελέγχου.

09 Τα σχέδια εξυγίανσης πρέπει να επανεξετάζονται και να επικαιροποιούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Το χρονικό διάστημα από την κατάρτιση ενός σχεδίου έως την έγκρισή του είναι γνωστό ως «κύκλος σχεδιασμού». Το σχέδιο εξυγίανσης είναι λεπτομερές έγγραφο στο οποίο, μεταξύ άλλων, περιγράφονται επακριβώς τα χαρακτηριστικά της τράπεζας, προσδιορίζονται οι κρίσιμες λειτουργίες της, εντοπίζονται και αίρονται τυχόν εμπόδια στη δυνατότητα εξυγίανσής της και καθορίζεται η MREL. Το σχέδιο προσδιορίζει επίσης i) την προτιμώμενη στρατηγική εξυγίανσης, ήτοι αν η τράπεζα θα πρέπει να εκκαθαριστεί βάσει του εθνικού δικαίου

περί αφερεγγυότητας ή να υποβάλει αίτηση εξυγίανσης και ii) αν η εξυγίανση της τράπεζας είναι δυνατή (δηλαδή αν είναι ασφαλές να πτωχεύσει) (βλέπε σημείο 03).

10 Όταν η αρχή εξυγίανσης θεωρεί ότι μια τράπεζα πρέπει να υπαχθεί σε εξυγίανση, το σχέδιο πρέπει να περιγράφει ποια από τα εργαλεία εξυγίανσης πρόκειται να εφαρμοστούν (βλέπε [γράφημα 3](#)). Επίσης, το σχέδιο περιγράφει λεπτομερώς τις οντότητες του τραπεζικού ομίλου (μητρική εταιρεία ή/και θυγατρικές) στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν τα εργαλεία εξυγίανσης, δηλαδή το λεγόμενο «σημείο έναρξης» (ένα μοναδικό ή πολλαπλά).

Γράφημα 3 – Εργαλεία εξυγίανσης που προβλέπονται στο νομοθετικό πλαίσιο

Πηγή: Προσαρμογή από στοιχεία του SRB.

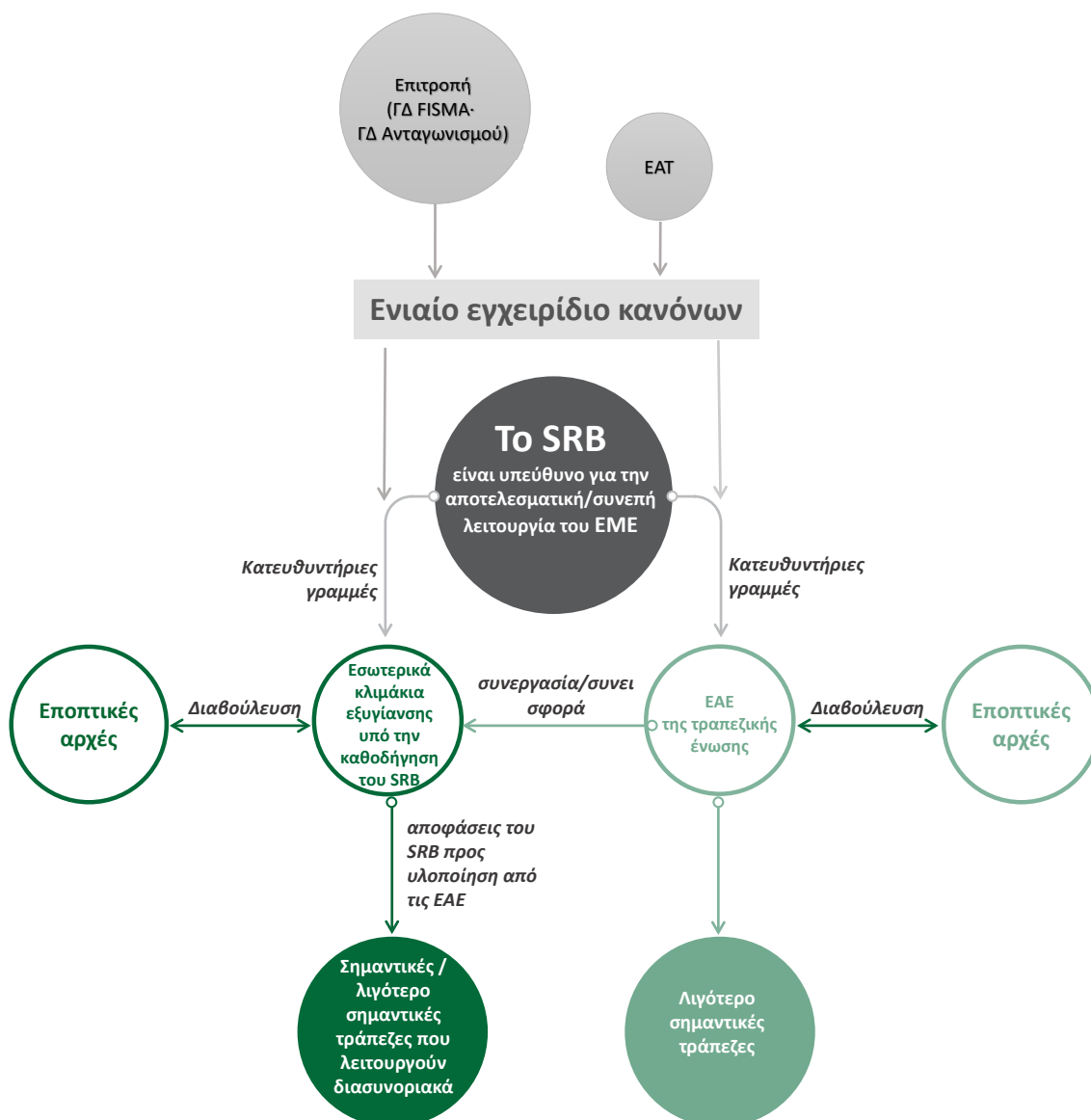
11 Το SRB λαμβάνει τις αποφάσεις του στο πλαίσιο εκτελεστικών συνόδων ή συνόδων ολομέλειας. Στις τελευταίες συμμετέχει ένας εκπρόσωπος από κάθε ΕΑΕ (για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε [παράρτημα 1](#)). Τα σχέδια εξυγίανσης για τις τράπεζες οι οποίες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του SRB, υποβάλλονται προς έγκριση στην εκτελεστική σύνοδο.

Αλληλεπίδραση με άλλες ενωσιακές και εθνικές αρχές

12 Το SRB συνεργάζεται στενά με τις ΕΑΕ, την Επιτροπή, την ΕΑΤ και τις εποπτικές αρχές που είναι αρμόδιες για τις τράπεζες της ζώνης του ευρώ (την ΕΚΤ και τις εθνικές

αρμόδιες αρχές) (βλέπε [γράφημα 4](#)). Παραδείγματος χάριν, τα σχέδια εξυγίανσης για σημαντικές τράπεζες καταρτίζονται από εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης (ΕΚΕ), με επικεφαλής το SRB, τα οποία στελεχώνονται με υπαλλήλους του SRB και της αρμόδιας ΕΑΕ. Οι κύριες πρακτικές ρυθμίσεις για τη συνεργασία μεταξύ του SRB και των ΕΑΕ καθορίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο συνεργασίας που εγκρίθηκε το 2016 και τροποποιήθηκε το 2018.

Γράφημα 4 – Ρόλοι και αρμοδιότητες όσον αφορά τον σχεδιασμό της εξυγίανσης στο πλαίσιο του ΕΜΕ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του κανονισμού ΕΜΕ.

13 Η συνεργασία μεταξύ της αρχής εξυγίανσης και της αρχής τραπεζικής εποπτείας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- η εποπτική αρχή παρέχει ανατροφοδότηση σχετικά με το προσχέδιο εξυγίανσης·
- η αρχή εξυγίανσης παρέχει ανατροφοδότηση σχετικά με το σχέδιο ανάκαμψης της τράπεζας, που αξιολογείται από την εποπτική αρχή. Το σχέδιο ανάκαμψης περιλαμβάνει τα μέτρα που σχεδιάζει να λάβει η τράπεζα σε περίπτωση παραβίασης ορισμένων δεικτών.

Η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του SRB και της EKT βασίζονται σε μνημόνιο συνεννόησης, το οποίο αναθεωρήθηκε τον Μάιο του 2018.

14 Η EAT είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για:

- την ανάπτυξη σχεδίων ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών, όπως το περιεχόμενο ενός ολοκληρωμένου σχεδίου εξυγίανσης·
- την ανάπτυξη υποδειγμάτων, π.χ. για την υποβολή εκθέσεων και τη δημοσιοποίηση στοιχείων για τη MREL·
- την παρακολούθηση των αρχών εξυγίανσης, βάσει περιοδικών επανεξετάσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι διαθέτουν την εμπειρογνώσια, τους πόρους και την επιχειρησιακή ικανότητα για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων εξυγίανσης.

15 Η EAT πρέπει επίσης να ενημερώνεται όταν το SRB ή μια EAE συμπεραίνουν ότι μια τράπεζα δεν είναι δυνατόν να εξυγιανθεί.

16 Η Επιτροπή είναι αρμόδια για την περιοδική επανεξέταση της εφαρμογής του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων. Τον Απρίλιο του 2019, στην έκθεσή της σχετικά με την πρώτη επανεξέταση, έκρινε ως ιδιαίτερα πρόωρη την κατάρτιση και έγκριση νομοθετικών προτάσεων⁵. Τα ρυθμιστικά και εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που καταρτίζει η EAT εγκρίνονται από την Επιτροπή με τη μορφή κατ' εξουσιοδότηση / εκτελεστικών κανονισμών.

---

⁵ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή και την επανεξέταση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ (οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών) και του κανονισμού αριθ. 806/2014 (κανονισμός για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης), COM(2019) 213 final της 30ής Απριλίου 2019, σ. 12.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

Εμβέλεια και μεθοδολογία του ελέγχου

17 Το 2017, το ΕΕΣ διενήργησε για πρώτη φορά έλεγχο του SRB, εστιάζοντας στον σχεδιασμό της εξυγίανσης σημαντικών τραπεζών⁶. Δεδομένου ότι το SRB συστάθηκε μόλις το 2015 και δεδομένου ότι ο αρχικός έλεγχός μας είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι απέμεναν να γίνουν πολλά, αποφασίσαμε να διενεργήσουμε περαιτέρω έλεγχο, προκειμένου να εξετάσουμε τον σχεδιασμό της εξυγίανσης για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που διατυπώσαμε στο πλαίσιο του προηγούμενου ελέγχου μας. Επιδιώξαμε να διερευνήσουμε την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την ετοιμότητα του EME για την εξυγίανση των τραπεζών.

18 Προκειμένου να εξετάσουμε τον βαθμό προετοιμασίας του EME για τη διαχείριση της εξυγίανσης τραπεζών, αξιολογήσαμε κατά πόσον:

- το πλαίσιο πολιτικής του SRB μπορούσε να διασφαλίσει την κατάρτιση σχεδίων εξυγίανσης υψηλής ποιότητας για τις τράπεζες που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά του·
- η προετοιμασία των σχεδίων εξυγίανσης για σημαντικές και λιγότερο σημαντικές τράπεζες βρισκόταν σε καλό δρόμο·
- η οργανωτική δομή του EME ήταν κατάλληλη.

19 Για τον σκοπό του ελέγχου, εξετάσαμε την τεκμηρίωση που είχε στη διάθεσή του το SRB και συνομιλήσαμε με υπαλλήλους του. Αξιολογήσαμε δείγμα σχεδίων εξυγίανσης από τον κύκλο του 2018 (βλέπε σημείο 09). Ο κύκλος του 2018 βασίστηκε στα οικονομικά στοιχεία των τραπεζών στο τέλος του 2017 και ολοκληρώθηκε το 2020, όταν εγκρίθηκαν τα τελευταία σχέδια. Το δείγμα μας περιλάμβανε έξι σχέδια που αφορούσαν τράπεζες χωρίς σώμα εξυγίανσης και δύο σχέδια που αφορούσαν τράπεζες που διέθεταν σώμα εξυγίανσης. Εξετάσαμε επίσης δείγμα τριών

---

⁶ Ειδική έκθεση αριθ. 23/2017 του ΕΕΣ με τίτλο «Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης: ένα φιλόδοξο έργο της τραπεζικής ένωσης δρομολογήθηκε, αλλά απομένουν να γίνουν πολλά» (www.eca.europa.eu).

αξιολογήσεων που πραγματοποίησε το SRB, οι οποίες κάλυπταν 16 σχέδια που αφορούσαν λιγότερο σημαντικές τράπεζες, τα οποία υπέβαλαν ΕΑΕ, καθώς και δείγμα δύο απλουστευμένων σχεδίων εξυγίανσης τα οποία επίσης υπέβαλαν ΕΑΕ.

20 Συνομιλήσαμε με υπαλλήλους της Επιτροπής [Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (ΓΔ FISMA)] και της ΕΑΤ. Ακόμη, πραγματοποιήσαμε ενημερωτικές επισκέψεις σε τέσσερις ΕΑΕ (στη Γερμανία, την Ιταλία, τη Λετονία και το Λουξεμβούργο), οι οποίες είτε ήταν υπεύθυνες για μεγάλο αριθμό τραπεζών είτε είχαν ήδη πείρα στην εξυγίανση τραπεζών. Τέλος, πραγματοποιήσαμε έρευνα μεταξύ των 19 ΕΑΕ της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης.

21 Οι επιτόπιες ελεγκτικές εργασίες πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Απριλίου 2019 και Ιανουαρίου 2020 και, ως εκ τούτου, ολοκληρώθηκαν πριν από την εκδήλωση της πανδημίας της COVID-19. Συνεπώς, εάν δεν αναφέρεται κάτι διαφορετικό, η παρούσα έκθεση δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν εξελίξεις ή αλλαγές πολιτικής που σημειώθηκαν ως αντίδραση στην πανδημία.

Πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία και ζητήματα εμπιστευτικότητας

22 Τα δικαιώματα ελέγχου και η εντολή για τον συγκεκριμένο έλεγχο επιδόσεων απορρέουν από τις γενικές διατάξεις του άρθρου 287 της ΣΛΕΕ⁷, το οποίο παρέχει στο ΕΕΣ πλήρη πρόσβαση στο σύνολο των εγγράφων που είναι αναγκαία για τον έλεγχο. Ωστόσο, επικαλούμενο λόγους απορρήτου, το προσωπικό του SRB απάλειψε από τα έγγραφα πληροφορίες και δεδομένα που θα μας επέτρεπαν να προσδιορίσουμε την τράπεζα με την οποία σχετίζεται το σχέδιο εξυγίανσης του δείγματος. Ως εκ τούτου, δεν μπορέσαμε να επιβεβαιώσουμε τους υπολογισμούς της MREL (σε σχέση με τα δεδομένα της ΕΚΤ, βλέπε σημείο 23), να αξιολογήσουμε την κρισιμότητα των λειτουργιών των τραπεζών ή να εξετάσουμε τη συνέπεια των εκτιμήσεων του SRB σχετικά με την κρισιμότητα των λειτουργιών των τραπεζών σε όλα τα σχέδια εξυγίανσης. Ωστόσο, σε σύγκριση με τον προηγούμενο έλεγχο, η πρόσβαση σε πληροφορίες βελτιώθηκε, καθώς μας δόθηκε η δυνατότητα να συμβουλευθούμε ολοκληρωμένα σχέδια εξυγίανσης αντί απλώς επιλεγμένων κεφαλαίων.

⁷ Ενοποιημένη έκδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 202 της 7.6.2016, σ. 1).

23 Επιπλέον, δεν είχαμε πρόσβαση στα ακόλουθα έγγραφα τα οποία προέρχονται από την ΕΚΤ, αλλά περιλαμβάνονται επίσης στους φακέλους του SRB: i) σχέδια ανάκαμψης τραπεζών και ii) παρατηρήσεις της ΕΚΤ σχετικά με τα προσχέδια εξυγίανσης του SRB. Είχαμε ζητήσει από το SRB τα εν λόγω έγγραφα από την αρχή του ελέγχου. Μέχρι το SRB να μας ενημερώσει ότι η ΕΚΤ είχε δώσει το πράσινο φως για την πρόσβασή μας στα έγγραφα σε αίθουσα δεδομένων, με φυσική παρουσία, στις εγκαταστάσεις του SRB, είχαν τεθεί σε ισχύ τα μέτρα περιορισμού, λόγω της πανδημίας της νόσου COVID-19, με αποτέλεσμα να μην μπορέσουμε να τα εξετάσουμε. Το SRB, κατόπιν διαβούλευσης με την ΕΚΤ, μας ενημέρωσε ότι, για λόγους ασφάλειας των δεδομένων, δεν υπήρξε συμφωνία σχετικά με τη διάθεση των εγγράφων αυτών σε εικονική αίθουσα δεδομένων.

24 Κατά τα λοιπά, συγκεντρώσαμε τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία για τη διατύπωση των παρατηρήσεων και των συμπερασμάτων που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση.

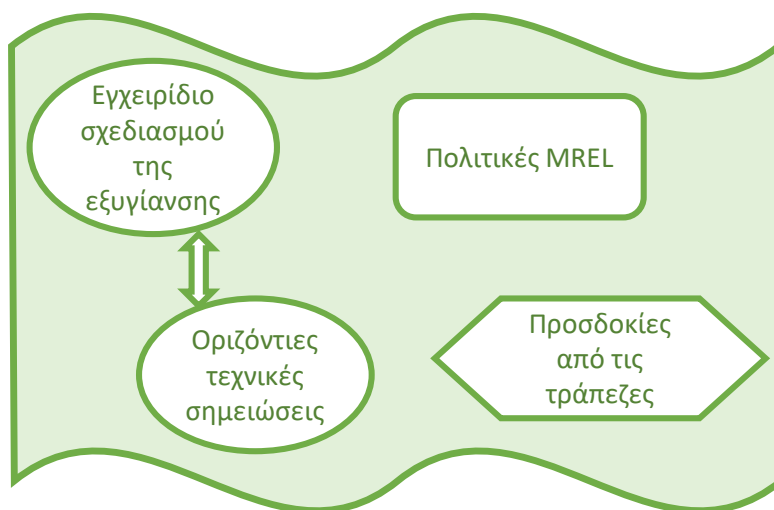

Παρατηρήσεις

Το πλαίσιο πολιτικής έχει ενισχυθεί, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις σε ορισμένους κρίσιμους τομείς

25 Το SRB έχει αναπτύξει λεπτομερείς πολιτικές για τη διασφάλιση της ποιότητας και της συνέπειας των σχεδίων εξυγίανσης των τραπεζών που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά του και των πιθανών δράσεων εξυγίανσης. Οι πολιτικές, οι οποίες εγκρίνονται από την εκτελεστική σύνοδο του SRB, περιγράφονται στο «εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης», το έγγραφο εσωτερικής πολιτικής του SRB, καθώς και σε οριζόντιες τεχνικές σημειώσεις. Το περιεχόμενο των εν λόγω σημειώσεων, οι οποίες εκδόθηκαν μεταξύ 2016 και 2019, ενσωματώθηκε στο εγχειρίδιο όταν αυτό επικαιροποιήθηκε το 2019, αν και σε λιγότερο λεπτομερή μορφή. Καταρτίστηκαν επίσης χωριστά έγγραφα πολιτικής σχετικά με τη MREL και, τον Απρίλιο του 2020, το SRB δημοσίευσε έγγραφο στο οποίο περιγράφει λεπτομερώς τις προσδοκίες του από τις τράπεζες (βλέπε [γράφημα 5](#)).

Γράφημα 5 – Το σύμπαν των πολιτικών του SRB

Πηγή: ΕΕΣ.

26 Με εξαίρεση τη MREL, κατά την περίοδο που κάλυψε ο έλεγχός μας, οι ΕΑΕ δεν υποχρεούνταν να εφαρμόζουν τις πολιτικές αυτές κατά την κατάρτιση των σχεδίων για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες. Ωστόσο, δεδομένης της σημασίας τους για όλες τις κατηγορίες τραπεζών, μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως σημείο αναφοράς για τις ΕΑΕ κατά την ανάπτυξη των δικών τους πολιτικών.

27 Το SRB ομαδοποίησε τις πολιτικές του σε οκτώ τομείς, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τη διαδικασία σχεδιασμού της εξυγίανσης (βλέπε [γράφημα 6](#)). Οι πολιτικές αναπτύχθηκαν σε στενή συνεργασία με τις ΕΑΕ.

Γράφημα 6 – Διαδικασία σχεδιασμού της εξυγίανσης

Σημείωση: Το εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης αφιερώνει ειδικό κεφάλαιο σε καθέναν από αυτούς τους οκτώ τομείς.

Πηγή: SRB.

28 Στην ειδική έκθεσή μας για το 2017, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι το SRB δεν διέθετε ολοκληρωμένο σύστημα πολιτικών για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης. Συστήσαμε i) να καταστεί δεσμευτικό το εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης, ii) να καταρτιστούν σαφείς και συνεπείς πολιτικές σχετικά με τα ουσιαστικά εμπόδια και τη MREL και iii) να συμπεριληφθεί καθοδήγηση για όλα τα σενάρια εξυγίανσης.

29 Αξιολογήσαμε, συνεπώς, κατά πόσον:

- α) το SRB είχε εφαρμόσει όλες τις αναγκαίες πολιτικές για την κατάρτιση σχεδίων εξυγίανσης για τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητά του·
- β) οι πολιτικές που αναπτύχθηκαν ήταν ικανοποιητικής ποιότητας.

Εξακολουθούν να απουσιάζουν ορισμένες σημαντικές πολιτικές, οι οποίες αφορούν τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB

30 Οι πολιτικές που περιγράφονται στο εγχειρίδιο έχουν ως στόχο την καθοδήγηση των ΕΚΕ κατά την κατάρτιση των σχεδίων εξυγίανσης για σημαντικές τράπεζες. Το εγχειρίδιο αυτό δεν κατέστη δεσμευτικό. Πληροφορηθήκαμε επίσης ότι τα ΕΚΕ δεν υποχρεούνται να αιτιολογούν τυχόν απόκλιση από το εγχειρίδιο στο σχέδιο εξυγίανσης και, πράγματι, δεν εντοπίσαμε τέτοια αιτιολόγηση σε κανένα από τα σχέδια του δείγματός μας.

31 Εξετάσαμε τις πολιτικές του SRB και διαπιστώσαμε ότι, έως τον Απρίλιο του 2020, απουσίαζαν αρκετές. Πρώτον, δεν υπήρχε πολιτική για την «οικονομική συνέχεια». Η εξασφάλιση χρηματοδότησης μετά την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης είναι ζωτικής σημασίας, καθώς μια τράπεζα ενδέχεται να αντιμετωπίσει δυσκολίες στην πρόσβαση στη ρευστότητα που απαιτείται για την αναχρηματοδότηση των υποχρεώσεών της, όταν αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες, παραδείγματος χάριν λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τη βιωσιμότητά της. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση της πτώχευσης της Hygro Real Estate: οι γερμανικές αρχές χρειάστηκε να χορηγήσουν ρευστότητα ύψους 145 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2008. Το SRB θεωρεί ότι η χάραξη πολιτικής στον εν λόγω τομέα είναι πολυετές έργο, το οποίο δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν από το 2022. Τέλος, σύμφωνα με το έγγραφο «Expectations for Banks» (Προσδοκίες από τις τράπεζες) του SRB (βλέπε σημείο 25), επαφίεται στις τράπεζες να αποδείξουν τις ικανότητές τους στον τομέα της οικονομικής συνέχειας έως το 2023.

32 Μια πτυχή που συνδέεται στενά με τη οικονομική συνέχεια στην εξυγίανση είναι ο μηχανισμός ασφαλείας του δημόσιου τομέα. Ένας τέτοιος μηχανισμός ασφαλείας θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προσωρινά από το SRB, για να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση κατά την εξυγίανση μιας τράπεζας ευρισκόμενης σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Τον Δεκέμβριο του 2019, η Ευρωμάδα συμφώνησε καταρχήν ότι ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας θα παρείχε μηχανισμό ασφαλείας ύψους περίπου 65-70 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η σχεδιαζόμενη τροποποίηση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού

Σταθερότητας⁸ δεν έχει ακόμη υπογραφεί. Ο μηχανισμός ασφαλείας προορίζεται να αντικαταστήσει το μέσο άμεσης ανακεφαλαιοποίησης, για το οποίο ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας είχε δεσμεύσει 60 δισεκατομμύρια ευρώ. Ειδικοί ισχυρίζονται ότι τα κεφάλαια του μηχανισμού ασφαλείας ενδεχομένως να αποδειχθούν ανεπαρκή για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης κατά την εξυγίανση, ιδίως όσον αφορά την παροχή ρευστότητας, και ζητούν τη λήψη πρόσθετων μέτρων⁹.

33 Δεύτερον, δεν υπήρχε πολιτική για τη «διακυβέρνηση και την επικοινωνία» σε περίπτωση εξυγίανσης. Αυτό αφορά, παραδείγματος χάριν, τη δομή διακυβέρνησης που απαιτείται για τη διασφάλιση της παροχής δεδομένων, καθώς και την αποτελεσματική εποπτεία και λήψη αποφάσεων, κατά τον σχεδιασμό της εξυγίανσης και σε περίπτωση κρίσης. Δεδομένου ότι πολλές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται εντός εξαιρετικά σύντομου χρονικού διαστήματος, η ύπαρξη μιας στέρεης δομής διακυβέρνησης και επικοινωνίας είναι καθοριστικής σημασίας.

34 Τρίτον, δεν υπήρχε μια σφαιρική πολιτική σχετικά με τις «απαιτήσεις πληροφόρησης». Πρόκειται, παραδείγματος χάριν, για τα δεδομένα που οι τράπεζες υποχρεούνται να παρέχουν στο SRB, για την εφαρμογή εργαλείων εξυγίανσης ή για τη στήριξη της αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων σε περίπτωση εξυγίανσης. Η ύπαρξη ακριβών εκθέσεων αποτίμησης είναι απαραίτητη για τη συνολική επιτυχία της εξυγίανσης των τραπεζών. Εάν είναι ανακριβείς, μπορούν να παρατείνουν την

---

⁸ Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, η οποία υπεγράφη στις 2.2.2012.

⁹ Βλέπε, παραδείγματος χάριν: «Providing funding in resolution: Unfinished business even after Eurogroup agreement on EMU reform», Demertzis και Wolff, Bruegel, 7 Δεκεμβρίου 2018 ή «Banking Union: Towards new arrangements for the provision of liquidity in resolution», των Deslandes και Magnus, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, PE 624.402, Ιούλιος 2019.

οικονομική δυσχέρεια ή να ωθήσουν τους μετόχους και τους πιστωτές να διεκδικήσουν αποζημίωση¹⁰.

35 Τέλος, το εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης δεν περιλάμβανε πολιτική που να καθορίζει τις οντότητες, εντός ενός ομίλου, στις οποίες θα εφαρμόζονταν δράσεις εξυγίανσης (το λεγόμενο «σημείο έναρξης», βλέπε σημείο 10). Το σημείο έναρξης καθορίζει τον αριθμό των αρχών εξυγίανσης που θα ασκούν εξουσίες και θα εφαρμόζουν εργαλεία εξυγίανσης. Σε περίπτωση ενός μοναδικού σημείου έναρξης, οι εξουσίες ανατίθενται σε μία μόνο αρχή, ενώ στην περίπτωση πολλαπλών σημείων έναρξης παρεμβαίνουν περισσότερες από μία αρχές εξυγίανσης.

36 Το SRB προτίθεται να δημοσιεύσει ή να επικαιροποιήσει τις πολιτικές του σε διάφορους τομείς εντός του 2020. Ως πρώτο βήμα, στα τέλη Απριλίου του 2020, δημοσίευσε έγγραφο το οποίο καθόριζε τις «προσδοκίες από τις τράπεζες». Ωστόσο, το εν λόγω έγγραφο δεν περιέχει ακόμη λεπτομερείς πολιτικές σχετικά με τις πτυχές που περιγράφονται ανωτέρω.

Οι υπάρχουσες πολιτικές παρουσιάζουν ορισμένες αδυναμίες

37 Αξιολογήσαμε την ποιότητα των στρατηγικών που ίσχυαν κατά την περίοδο που κάλυψε ο έλεγχος και εντοπίσαμε αδυναμίες σε τρεις τομείς: i) στην αξιολόγηση του δημόσιου συμφέροντος, ii) στον προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης και iii) στην εφαρμογή της απαίτησης MREL και του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα.

Αξιολόγηση του δημόσιου συμφέροντος

38 Μία από τις προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση εξυγίανσης όταν μια τράπεζα κηρύσσεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, είναι η εξυγίανση να είναι προς το δημόσιο συμφέρον. Αυτό σημαίνει ότι οι στόχοι εξυγίανσης δεν θα επιτυγχάνονταν στον ίδιο βαθμό, εάν η τράπεζα εκκαθαριζόταν βάσει της εθνικής νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας. Παραδείγματα τέτοιων στόχων εξυγίανσης είναι:

- η διασφάλιση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών μιας τράπεζας,

¹⁰ Εμπεριστατωμένη ανάλυση που ζητήθηκε από την επιτροπή ECON, «Valuation reports in the context of banking resolution: What are the challenges?» του Willem Pieter de Groen, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, PE 624.418, Ιούνιος 2018.

- η αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα,
- η προστασία των καλυπτόμενων καταθέσεων,
- η προστασία των δημόσιων πόρων.

39 Για τον λόγο αυτό, η ενδιαφερόμενη αρχή εξυγίανσης πρέπει να διενεργεί αξιολόγηση δημοσίου συμφέροντος. Σύμφωνα με μελέτη που εκπονήθηκε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, αρκετά ενδιαφερόμενα μέρη δήλωσαν ότι η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να διενεργείται με περισσότερο ομοιόμορφο τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ¹¹. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη μάλιστα δεν συμφωνούν με την άποψη του SRB ότι η εξυγίανση πρέπει να αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα. Πράγματι, λαμβανομένου υπόψη του γενικού πλαισίου εντός του οποίου λειτουργούν οι τράπεζες στη ζώνη του ευρώ, το SRB είναι της γνώμης ότι, λόγω της αξιολόγησης του δημοσίου συμφέροντος, δράσεις εξυγίανσης θα εφαρμοστούν τελικά σε μικρό μόνο αριθμό τραπεζών, δεδομένου ότι οι περισσότερες τράπεζες θα εκκαθαρίζονται βάσει της εθνικής νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας¹².

40 Όσον αφορά την αξιολόγηση της κρισιμότητας ορισμένων λειτουργιών εντός μιας τράπεζας (βλέπε σημείο **03**), διαπιστώσαμε ότι η πολιτική του SRB δεν καθορίζει σαφή κατώτατα όρια (όπως το ποσοστό του μεριδίου αγοράς). Με βάση την έρευνά μας και τις συνεντεύξεις με τις ΕΑΕ, καθώς και την εξέταση των εγγράφων του SRB, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν ασυνέπειες μεταξύ των αξιολογήσεων των ΕΚΕ, όσον αφορά τις κρίσιμες λειτουργίες. Λόγω αυτών των ασυνεπειών και της έλλειψης σαφούς καθοδήγησης, υπάρχει κίνδυνος το SRB να μην χαρακτηρίσει μια λειτουργία ως κρίσιμης σημασίας, αν και η πραγματική οικονομία θα επηρεαζόταν αρνητικά σε περίπτωση πτώχευσης της τράπεζας.

41 Όσον αφορά τον στόχο της προστασίας των καλυπτόμενων καταθέσεων, καταλήξαμε στο εξής συμπέρασμα: η διαπίστωση ότι η χρηματοδότηση των εθνικών συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων που έχουν συσταθεί σε επίπεδο κράτους μέλους είναι ανεπαρκής για την αντιμετώπιση μιας κρίσης συνεπάγεται ότι οι καλυπτόμενες καταθέσεις δεν προστατεύονται επαρκώς. Ωστόσο, ο λόγος αυτός δεν

---

¹¹ «Study on the differences between bank insolvency laws and on their potential harmonisation», VVA, Grimaldi και Bruegel, Νοέμβριος 2019.

¹² <https://srb.europa.eu/en/node/622>.

αρκεί για να θεωρήσει το SRB ότι η εξυγίανση της ενδιαφερόμενης τράπεζας θα ήταν προς το δημόσιο συμφέρον.

42 Όσον αφορά την προστασία των δημόσιων πόρων, σημειώνουμε ότι οι κανόνες για τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων μεταξύ i) των μετόχων και ορισμένων πιστωτών και ii) του δημόσιου τομέα, διαφέρουν ανάλογα με το αν εφαρμόζεται διαδικασία εξυγίανσης ή η εθνική διαδικασία αφερεγγυότητας (βλέπε [γράφημα 7](#)):

- Σύμφωνα με τη νομική βάση, δημόσια στήριξη για εξυγίανση μέσω του ΕΤΕ μπορεί να λάβει χώρα μόνον όταν οι ζημιές μιας τράπεζας έχουν καλυφθεί με διάσωση με ίδια μέσα σε ποσοστό τουλάχιστον 8 % των συνολικών υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας. Η συνεισφορά του ΕΤΕ περιορίζεται, καταρχήν, στο 5 % των συνολικών υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας¹³. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο πρότείνει τη θέσπιση εξαίρεσης για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα¹⁴, δηλαδή εξαίρεσης που θα εφαρμόζεται μόνο σε περιόδους κρίσης που πλήττει μια χώρα ή ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Σύμφωνα με την έρευνά μας, η πλειονότητα των ΕΑΕ (60 %) συμφωνεί με την πρόταση αυτή.
- Σε περίπτωση εκκαθάρισης τράπεζας βάσει του εθνικού δικαίου περί αφερεγγυότητας, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να κρίνουν αναγκαία τη χορήγηση δημόσιας στήριξης. Σύμφωνα με την τραπεζική ανακοίνωση¹⁵ της Επιτροπής, οι απαιτήσεις καταμερισμού των επιβαρύνσεων ισχύουν για τους μετόχους και τους κατόχους μέσων μειωμένης εξασφάλισης, οι οποίοι υποχρεούνται να συνεισφέρουν πλήρως στο κόστος των μέτρων. Σε αντίθεση με το σενάριο εξυγίανσης, οι κάτοχοι χρεωστικών τίτλων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας δεν υποχρεούνται να συνεισφέρουν. Το Διεθνές Νομισματικό

---

¹³ Μπορεί να υπερβαίνει το 5 % εάν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 27, παράγραφος 10, του κανονισμού ΕΜΕ.

¹⁴ «2018 Euro Area Policies Financial Sector Assessment Program Technical Note – Bank Resolution and Crisis management, International Monetary Fund», Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Ιούλιος 2018, σ. 7.

¹⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Αυγούστου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Τραπεζική ανακοίνωση»), (ΕΕ C 216 της 30.7.2013, σ. 1).

Ταμείο συνέστησε τη θέσπιση αυστηρότερων αρχών καταμερισμού των επιβαρύνσεων στο πλαίσιο των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις¹⁶.

Γράφημα 7 – Προϋποθέσεις διάσωσης με ίδια μέσα κατά την εξυγίανση (BRRD) και στο πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων (τραπεζική ανακοίνωση)¹⁷

Στο πλαίσιο της οδηγίας

BRRD

(Άρθρα 44 και 101 της BRRD)

- Διάσωση με ίδια μέσα των μετόχων, των κατόχων τίτλων μειωμένης εξασφάλισης, των κατόχων χρεωστικών τίτλων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των (μη προστατευόμενων) καταθετών.

Σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις (παράγραφος 44 της τραπεζικής ανακοίνωσης)

- Δεν προβλέπεται διάσωση με ίδια μέσα των κατόχων τίτλων αυξημένης εξασφάλισης και των καταθετών

- Ελάχιστη απαίτηση για τη διάσωση με ίδια μέσα: τουλάχιστον 8 % των συνολικών υποχρεώσεων

- Δεν προβλέπεται ελάχιστη απαίτηση όσον αφορά τη διάσωση με ίδια μέσα

- Ανώτατο όριο στη δημόσια στήριξη: ό,τι είναι χαμηλότερο, είτε το 5 % των συνολικών υποχρεώσεων είτε τα μέσα που έχει στη διάθεσή του το ταμείο εξυγίανσης

- Δεν προβλέπεται ανώτατο όριο για τη δημόσια στήριξη

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της αναφερόμενης νομικής βάσης

43 Όπως φαίνεται στην τρίτη γραμμή του **γραφήματος 7**, στο πλαίσιο εθνικών διαδικασιών αφερεγγυότητας μπορεί να παρασχεθεί μεγαλύτερη δημόσια στήριξη (κρατική ενίσχυση) από ό,τι σε περίπτωση εξυγίανσης, με βάση την τρέχουσα πολιτική της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις, όπως αποτυπώνεται στην τραπεζική της ανακοίνωση. Αυτό δεν είναι άνευ σημασίας στο πλαίσιο της αξιολόγησης του δημόσιου συμφέροντος. Υπάρχουν δύο είδη αξιολόγησης, εκ των οποίων η μία διενεργείται από το SRB και η άλλη από την Επιτροπή:

- σύμφωνα με τους στόχους της εξυγίανσης (βλέπε σημείο **38**), το SRB πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον η πτώχευση μιας τράπεζας θα είχε σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να ελαχιστοποιεί την παροχή έκτακτης δημόσιας χρηματοπιστωτικής στήριξης·
- η Επιτροπή - προτού εγκρίνει κρατική ενίσχυση που πρόκειται να χορηγήσουν κράτη μέλη κατά την εκκαθάριση μιας τράπεζας στο πλαίσιο εθνικών

¹⁶ «2018 Euro Area Policies Financial Sector Assessment Program Technical Note – Bank Resolution and Crisis management, International Monetary Fund», Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Ιούλιος 2018, σ. 7.

¹⁷ Ειδική έκθεση 21/2020 του ΕΕΣ, με τίτλο «Έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων προς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στην ΕΕ: αναγκαία η διενέργεια ελέγχου καταλληλότητας» (www.eca.europa.eu).

διαδικασιών αφερεγγυότητας - πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον η εν λόγω ενίσχυση είναι αναγκαία για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας ενός κράτους μέλους. Στο πλαίσιο παλαιότερου ελέγχου, επισημάναμε ότι η Επιτροπή έκρινε πως τα κράτη μέλη ήταν τα καταλληλότερα να αξιολογήσουν κατά πόσον η άτακτη έξοδος συγκεκριμένης τράπεζας από την αγορά θα απειλούσε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ή θα προκαλούσε άλλη σοβαρή διαταραχή στο κράτος μέλος). Διαπιστώσαμε ακόμη ότι η Επιτροπή δεν αμφισβητούσε τους ισχυρισμούς που προέβαλλαν τα κράτη μέλη ότι η ενδεχόμενη πτώχευση μιας τράπεζας συνιστούσε απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα¹⁸.

44 Σε πρόσφατες περιπτώσεις πτωχεύσεων τραπεζών, το SRB έκρινε ότι οι τράπεζες μπορούσαν να εκκαθαριστούν στο πλαίσιο των κανονικών διαδικασιών αφερεγγυότητας χωρίς σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και, ως εκ τούτου, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί τη χρήση εργαλείων εξυγίανσης. Ωστόσο, η Επιτροπή ενέκρινε αργότερα την κρατική ενίσχυση, καθώς έκρινε ότι η εκκαθάριση των εν λόγω τραπεζών στο πλαίσιο των κανονικών διαδικασιών αφερεγγυότητας θα συνιστούσε σοβαρή διαταραχή της οικονομίας. Το ΔΝΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, αφότου το πλαίσιο κατέστη περισσότερο ευέλικτο με την εισαγωγή εξαίρεσης για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η ευθυγράμμιση των απαιτήσεων καταμερισμού των επιβαρύνσεων που ισχύουν σε περίπτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας με εκείνες που ισχύουν σε περίπτωση εξυγίανσης θα μείωνε την αβεβαιότητα και θα περιόριζε τα κίνητρα που έχουν επί του παρόντος τα κράτη μέλη να αναζητούν τρόπους χειρισμού της πτώχευσης σημαντικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο εθνικών διαδικασιών αφερεγγυότητας¹⁹. Τέλος, το 2000, στο ψήφισμά του σχετικά με την τραπεζική ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επισήμανε την «ανάγκη να εξασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού και η συνεπής εφαρμογή του κριτηρίου του δημόσιου συμφέροντος»²⁰.

45 Σημειώνουμε ότι ένα άλλο ζήτημα, το οποίο αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο της συζήτησης προσανατολισμού της πολιτικής, είναι αυτό της

¹⁸ Ειδική έκθεση 21/2020 του ΕΕΣ, με τίτλο «Έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων προς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στην ΕΕ: αναγκαία η διενέργεια ελέγχου καταλληλότητας», σημεία 66 και 68 (www.eca.europa.eu).

¹⁹ «2018 Euro Area Policies Financial Sector Assessment Program Technical Note – Bank Resolution and Crisis management», Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Ιούλιος 2018, σ. 21.

²⁰ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2020, με τίτλο «Τραπεζική Ένωση – ετήσια έκθεση 2019» [2019/2130(INI)], P9_TA(2020)0165, σημείο 49.

εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών περί αφερεγγυότητας όσον αφορά τις τράπεζες²¹. Από τις 18 ΕΑΕ που απάντησαν στην έρευνά μας, οι 14 δήλωσαν ότι η εναρμόνιση των εθνικών καθεστώτων αφερεγγυότητας των τραπεζών θα ήταν χρήσιμη ή πολύ χρήσιμη. Παραδείγματος χάριν, στις περισσότερες χώρες οι παράγοντες ενεργοποίησης των εθνικών καθεστώτων αφερεγγυότητας δεν ευθυγραμμίζονται με τους παράγοντες ενεργοποίησης της διαδικασίας εξυγίανσης, ιδίως τις προϋποθέσεις που δικαιολογούν τη διαπίστωση ότι μια τράπεζα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης²². Ωστόσο, η επίτευξη εναρμόνισης είναι δύσκολη διαδικασία, δεδομένου ότι αφορά τομείς του δικαίου που παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών (όπως το εταιρικό δίκαιο).

46 Τέλος, ένα σχέδιο εξυγίανσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη σχετικά σενάρια, μεταξύ των οποίων και την περίπτωση η πτώχευση να είναι ιδιοσυγκρασιακή (ήτοι να σχετίζεται με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της τράπεζας) ή να εμφανίζεται σε μια περίοδο ευρύτερης χρηματοπιστωτικής αστάθειας ή γεγονότων που αφορούν το σύνολο του συστήματος. Ωστόσο, το SRB είναι της γνώμης ότι ο κανονισμός ΕΜΕ (άρθρο 8) δεν προβλέπει τη συνεκτίμηση των γεγονότων αυτών κατά το στάδιο της αξιολόγησης του δημοσίου συμφέροντος, σε περίπτωση που η στρατηγική που προκρίνεται είναι η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας. Ως εκ τούτου, το εγχειρίδιο του SRB για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης δεν διευκρινίζει την πτυχή αυτή (βλέπε σημείο 28). Ορισμένες ΕΑΕ ερμηνεύουν διαφορετικά τη νομοθεσία. Η Επιτροπή παραδέχεται ότι υπάρχει περιθώριο ερμηνείας.

Καθοδήγηση σχετικά με τον προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης

47 Σύμφωνα με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, το SRB οφείλει να αξιολογεί κατά πόσον μια τράπεζα είναι δυνατό να εξυγιανθεί. Μια τράπεζα θεωρείται ότι μπορεί να εξυγιανθεί εάν είναι εφικτό κατά τρόπο αξιόπιστο είτε να εκκαθαριστεί στο πλαίσιο των κανονικών διαδικασιών αφερεγγυότητας είτε να εξυγιανθεί με την εφαρμογή εργαλείων εξυγίανσης και την άσκηση εξουσιών εξυγίανσης. Για τον λόγο αυτό, η αρχή εξυγίανσης πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον υπάρχουν προσκόμματα, ήτοι εμπόδια στην εξυγίανση μιας τράπεζας. Η αρχή εξυγίανσης πρέπει επίσης να ενημερώνει εγκαίρως την ΕΑΤ, όταν μια τράπεζα κρίνεται ότι δεν είναι δυνατόν να εξυγιανθεί.

²¹ Βλέπε, παραδείγματος χάριν, άρθρο της Eurofi της Elke König – «Why we need an EU liquidation regime for banks», 5.9.2018 (www.srb.europa.eu/en/node/622)

²² Ομοίως με την υποσημείωση 11.

48 Όταν το SRB καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ένα εμπόδιο έχει ουσιαστικό χαρακτήρα, κινείται μια διοικητική διαδικασία, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω τράπεζα θα διορθώσει την κατάσταση (βλέπε [γράφημα 8](#)), στην οποία συμμετέχουν διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς. Η τράπεζα μπορεί να χρειαστεί 12 και πλέον μήνες έως ότου υποβάλει το τελικό σχέδιο εφαρμογής, το οποίο αποσκοπεί στην άρση του ουσιαστικού εμποδίου.

Γράφημα 8 – Βήματα της διαδικασίας για την αντιμετώπιση των ουσιαστικών εμποδίων για τις τράπεζες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του SRB

Πηγή: ΕΕΣ, προσαρμογή από στοιχεία του SRB.

49 Κατόπιν σύστασης που διατυπώθηκε στην ειδική έκθεσή μας 23/2017 (βλέπε σημείο 28), τον Σεπτέμβριο του 2018 το SRB ενέκρινε πολιτική για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης. Ωστόσο, την εφάρμοσε σε μικρό μόνο μέρος των σχεδίων εξυγίανσης που καταρτίστηκαν το 2019. Το SRB εργάζεται για τη βελτίωση των κατευθυντήριων γραμμών του προς τα ΕΚΕ, ιδίως όσον αφορά τον τρόπο εφαρμογής της μεθοδολογίας του στην πράξη.

50 Σύμφωνα με την πολιτική του 2018, ως πρώτο βήμα, τα ΕΚΕ πρέπει να εντοπίζουν τα πιθανά εμπόδια. Στη συνέχεια πρέπει να αξιολογούν, σε κλίμακα από «χαμηλό»/«χαμηλή» έως «υψηλό»/«υψηλή», i) τον αντίκτυπο αυτών των δυνητικών εμποδίων στη στρατηγική εξυγίανσης και ii) την πιθανότητα εμφάνισής τους. Αν και η πολιτική περιλαμβάνει πίνακα που καθορίζει πότε οι αξιολογήσεις αυτές πρέπει να καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι ένα εμπόδιο είναι ουσιαστικό, αυτό στην πραγματικότητα είναι απλώς ενδεικτικό. Παραδείγματος χάριν, πιθανά εμπόδια των

οποίων ο αντίκτυπος κρίνεται υψηλός, όπως και η πιθανότητα εμφάνισης, δεν θεωρούνται αυτομάτως ουσιαστικά.

51 Ως εκ τούτου, η φύση των αξιολογήσεων είναι τέτοια που συνεπάγεται σε σημαντικό βαθμό την άσκηση κρίσης και διακριτικής ευχέρειας εκ μέρους των ΕΚΕ. Επιπλέον, το SRB λαμβάνει υπόψη μια σειρά στοιχείων, προτού αποφανθεί ότι ένα εμπόδιο είναι ουσιαστικό. Παραδείγματος χάριν, όταν μια τράπεζα διαθέτει αξιόπιστο σχέδιο για την αντιμετώπιση πιθανών εμποδίων που εντοπίζονται, αυτά δεν πρέπει κατ' ανάγκη να θεωρούνται ουσιαστικά. Πράγματι, το SRB αντιμετωπίζει την άρση των εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης ως μια σταδιακή διαδικασία μεταξύ των τραπεζών και του SRB, η οποία μπορεί να απαιτήσει κάποιο χρόνο.

52 Η πολιτική αυτή επιβεβαιώνεται στο έγγραφο του SRB με τίτλο «Expectations for Banks» (βλέπε σημείο 25), το οποίο προβλέπει μια μεταβατική περίοδο, έως το τέλος του 2023 το αργότερο, κατά την οποία οι τράπεζες προσδοκείται να αναπτύξουν τις ικανότητές τους και στις επτά διαστάσεις²³ που εξετάζονται στο έγγραφο, ανεξάρτητα από το επίπεδο κινδύνου, το μέγεθος ή την πολυπλοκότητά τους. Με την επιφύλαξη σχετικής συμφωνίας, μια τράπεζα μπορεί να συνεχίσει να αναπτύσσει τις ικανότητές της πέραν του 2023. Συγκριτικά, οι τράπεζες που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Τράπεζας της Αγγλίας υπόκεινται σε αυστηρότερα χρονοδιαγράμματα, δεδομένου ότι η δυνατότητα εξυγίανσης όλων πρέπει να έχει διασφαλιστεί έως την 1η Ιανουαρίου 2022²⁴.

53 Η «συνεργασία» αποτελεί την κατευθυντήρια αρχή αυτών των προσδοκιών, δηλαδή το SRB και οι τράπεζες συνεργάζονται για την επίτευξη της δυνατότητας εξυγίανσης. Οι τράπεζες οφείλουν να καταρτίσουν πρόγραμμα εργασίας και αυτοαξιολόγηση της προόδου που έχει επιτευχθεί στο πλαίσιο αυτό, ώστε να εξασφαλιστεί η έγκαιρη εφαρμογή. Από τις 18 ΕΑΕ που απάντησαν στην έρευνά μας, οι 17 θεωρούν ότι πρόκειται για την ενδεδειγμένη προσέγγιση. Ωστόσο, υπάρχει κίνδυνος τα κίνητρα μιας τράπεζας να συνεργαστεί με το SRB για την αντιμετώπιση των εμποδίων να είναι περιορισμένα, ιδίως όσον αφορά τα επιχειρηματικά μοντέλα,

²³ Οι διαστάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες: διακυβέρνηση, ικανότητα απορρόφησης ζημιών και ανακεφαλαιοποίηση, ρευστότητα και χρηματοδότηση κατά την εξυγίανση, επιχειρησιακή συνέχεια και πρόσβαση σε υπηρεσίες υποδομής χρηματοπιστωτικών αγορών, πληροφοριακά συστήματα και απαιτήσεις δεδομένων, επικοινωνία, δυνατότητα διαχωρισμού και αναδιάρθρωση.

²⁴ «Bank of England, Policy Statement: «The Bank of England's approach to assessing resolvability», Ιούλιος 2019.

π.χ. εάν το SRB προτίθεται να εφαρμόσει το εργαλείο «πώλησης δραστηριοτήτων» (βλέπε [γράφημα 3](#)).

54 Επιπλέον, το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων δεν προβλέπει τέτοιες μεταβατικές περιόδους. Απαιτεί σαφές συμπέρασμα σχετικά με τη δυνατότητα εξυγίανσης μιας τράπεζας (βλέπε σημείο [09](#)), που προϋποθέτει τον προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων, εάν υπάρχουν. Αυτό επιβεβαιώνεται από απόφαση της EAT του 2018, σύμφωνα με την οποία ο εντοπισμός δυνητικών εμποδίων, χωρίς να προσδιορίζεται αν είναι ουσιαστικά, δεν συνάδει με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων. Η EAT κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κάθε σχέδιο εξυγίανσης που εγκρίνεται πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή της εκτίμησης της δυνατότητας εξυγίανσης. Η εν λόγω λεπτομερής περιγραφή πρέπει να περιλαμβάνει τυχόν εντοπισθέντα ουσιαστικά εμπόδια για τη δυνατότητα εξυγίανσης²⁵.

55 Ως αποτέλεσμα της σταδιακής διαδικασίας που επέλεξε το SRB και η οποία δεν καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων, το SRB δεν έχει μέχρι στιγμής υποβάλει κοινοποιήσεις στην EAT (βλέπε σημείο [47](#)) και οι ΕΑΕ δεν έχουν υποβάλει κοινοποιήσεις σχετικά με τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

56 Έγγραφο που δημοσίευσε η Μονάδα Υποστήριξης της Οικονομικής Διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²⁶ στα τέλη του 2019 κατέληγε στο συμπέρασμα ότι, έως τον Οκτώβριο του 2019, κανένα από τα σχέδια εξυγίανσης δεν περιλάμβανε ολοκληρωμένη αξιολόγηση των εμποδίων για τη δυνατότητα εξυγίανσης. Ο συντάκτης του εγγράφου εξέφραζε την ανησυχία του για την ετοιμότητα των τραπεζών για πιθανή εξυγίανση κατά τα προσεχή έτη.

Καθοδήγηση σχετικά με τη MREL και τη διάσωση με ίδια μέσα

57 Ένα από τα βασικά εργαλεία για την ενίσχυση της δυνατότητας εξυγίανσης των τραπεζών είναι η νομική απαίτηση να πληρούν όλες οι τράπεζες τους στόχους για τη MREL που καθορίζονται από την αρχή εξυγίανσής τους (βλέπε σημείο [08](#)). Οι τράπεζες πρέπει να διατηρούν συγκεκριμένο όγκο ιδίων κεφαλαίων και άλλων επιλέξιμων

²⁵ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την επίλυση διαφωνίας, που διαβιβάστηκε στο Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης και στη Banca Națională a României, 27 Απριλίου 2018.

²⁶ Εμπειριστατωμένη ανάλυση που ζητήθηκε από την επιτροπή ECON, «Impediments to resolvability of banks? Banking Union Scrutiny», του Willem Pieter de Groen, Μονάδα Υποστήριξης της Οικονομικής Διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, PE 634.358, Δεκέμβριος 2019.

υποχρεώσεων, ώστε να μπορούν να απορροφούν ζημίες και να αποκαθιστούν την κεφαλαιακή τους θέση χωρίς προσφυγή σε δημόσιους πόρους.

58 Σύμφωνα με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, οι τράπεζες πρέπει να επιτύχουν πλήρως τις τιμές-στόχο τους για τη MREL έως το 2024. Ωστόσο, πρέπει να επιτύχουν μια ενδιάμεση τιμή-στόχο έως τον Ιανουάριο του 2022, καθώς μπορεί να είναι δύσκολο για αυτές να εκδώσουν τίτλους τύπου MREL.

59 Το SRB και οι ΕΑΕ υποχρεούνται εκ του νόμου να εκδίδουν επίσημη απόφαση περί MREL για κάθε τράπεζα. Οκτώ από τις 18 ΕΑΕ (44 %) που απάντησαν στην έρευνά μας θεωρούν ότι αυτή η τυπολατρία δεν έχει νόημα όταν η απαίτηση MREL ισούται με τις προληπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, όπως συμβαίνει κατά κανόνα όταν μια τράπεζα πρόκειται να εκκαθαριστεί βάσει του εθνικού δικαίου περί αφερεγγυότητας. Μεταξύ των οκτώ ΕΑΕ συγκαταλέγονται εκείνες με τον μεγαλύτερο αριθμό τραπεζών. Η εν λόγω διαδικασία συνεπάγεται διοικητική επιβάρυνση για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (το SRB, τις ΕΑΕ και τις τράπεζες).

60 Τον Νοέμβριο του 2018, το SRB δημοσίευσε την πολιτική για την MREL, η οποία εφαρμόστηκε στον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2018 και την επικαιροποίησε τον Ιανουάριο του 2019 (βλέπε σημείο **28**). Τον Μάιο του 2020, δημοσίευσε, επίσης, την πολιτική για την MREL που εφαρμόζεται στον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2020. Οι περισσότερες από τις αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν (μια σύγκριση παρατίθεται στο **παράρτημα II**) απορρέουν από τον αναθεωρημένο κανονισμό EME²⁷. Δεν είναι ακόμη γνωστός ο τρόπος με τον οποίο οι εν λόγω νομοθετικές αλλαγές θα επηρεάσουν τις τιμές στόχο για τη MREL βραχυπρόθεσμα και μεσο-μακροπρόθεσμα. Το SRB ανακοίνωσε επίσης ότι προτίθεται να αξιολογήσει τον πιθανό αντίκτυπο της πανδημίας της COVID-19 στις μεταβατικές περιόδους που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων MREL (βλέπε σημείο **58**).

---

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/877 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 όσον αφορά την ικανότητα απορρόφησης ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων (ΕΕ L 150 της 7.6.2019, σ. 226), που τέθηκε σε ισχύ στις 28 Δεκεμβρίου 2020.

61 Ορισμένες από τις αλλαγές που προκύπτουν από το αναθεωρημένο νομικό πλαίσιο είναι οι ακόλουθες:

- Δεν είναι πλέον υποχρεωτικό να λαμβάνεται υπόψη το απόθεμα ασφαλείας εμπιστοσύνης της αγοράς στον υπολογισμό της τιμής-στόχου για τη MREL. Ωστόσο, το SRB προτίθεται να συνεχίσει να το λαμβάνει υπόψη.
- Η αναθεωρημένη οδηγία BRRD²⁸ εισάγει μια υποχρεωτική σταθερή MREL για τρεις κατηγορίες τραπεζών²⁹.
- Η αναθεωρημένη οδηγία BRRD απαιτεί ένα ελάχιστο επίπεδο μειωμένης εξασφάλισης (8 % του συνόλου των υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων). Μειωμένη εξασφάλιση σημαίνει ότι μέρος της τιμής-στόχου για τη MREL πρέπει να καλύπτεται από υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης και όχι μόνο από τίτλους υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας. Το κόστος έκδοσης χρεωστικών τίτλων μειωμένης εξασφάλισης είναι γενικά υψηλότερο.

62 Λόγω των διατάξεων προαιρετικού χαρακτήρα ή της απουσίας διατάξεων στη νομική βάση, οι πρακτικές των αρχών εξυγίανσης της ΕΕ για τον καθορισμό της MREL ποικίλλουν (βλέπε [πλαίσιο 1](#)).

Πλαίσιο 1

Παραδείγματα διαφορετικών πρακτικών για τον προσδιορισμό της MREL

Η ποσοτική έκθεση της EAT του 2020 για τη MREL³⁰ δείχνει ότι, λόγω της απουσίας απαίτησης μειωμένης εξοφλητικής προτεραιότητας, οι σχετικές πρακτικές διαφέρουν μεταξύ των αρχών εξυγίανσης στην ΕΕ. Ορισμένες απαιτούν την πλήρη επίτευξη του στόχου για τη MREL μέσω υποχρεώσεων μειωμένης

²⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και της οδηγίας 98/26/ΕΚ (ΕΕ L 150 της 7.6.2019, σ. 296).

²⁹ Οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να κατατάσσουν τις τράπεζες στις εξής τέσσερις κατηγορίες: i) παγκόσμιες συστημικά σημαντικές τράπεζες, ii) τράπεζες ανώτατου επιπέδου, iii) άλλες συστημικές οντότητες και iv) όλες όσες δεν ανήκουν στις προηγούμενες τρεις κατηγορίες. Η υποχρεωτική σταθερή MREL εφαρμόζεται στις τρεις πρώτες κατηγορίες.

³⁰ Παράρτημα 5 της ποσοτικής έκθεσης MREL EAT/Rep/2020/07.

εξασφάλισης, ενώ το SRB απαιτεί ελάχιστο επίπεδο μειωμένης εξασφάλισης μεταξύ 12 % και 16 % της συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο, ανάλογα με την πολυπλοκότητα της τράπεζας. Πρόσφατα, με την αναθεώρηση της οδηγίας BRRD, προβλέφθηκε υποχρεωτική απαίτηση για ορισμένες κατηγορίες τραπεζών.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, η τσεχική αρχή εξυγίανσης δεν προκαθορίζει το απόθεμα ασφαλείας εμπιστοσύνης της αγοράς. Η σουηδική αρχή εξυγίανσης δεν προσαρμόζει τη MREL σε περίπτωση μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων. Η ρουμανική αρχή εξυγίανσης δεν επιτρέπει τον συνυπολογισμό των καταθέσεων για τη συμμόρφωση με την MREL. Σε αντίθεση με το SRB, η πολωνική αρχή εξυγίανσης δεν θεωρεί τα ίδια κεφάλαια και τις υποχρεώσεις που κατέχουν ιδιώτες επενδυτές επιλέξιμα για την κάλυψη της MREL³¹.

63 Όταν μια τράπεζα πτωχεύσει, ανεξάρτητα από το αν θα εκκαθαριστεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας ή θα εξυγιανθεί, είναι πιθανό να επηρεαστούν οι ιδιώτες επενδυτές. Οι πρόσφατες περιπτώσεις των προβληματικών τραπεζών Veneto Banca, Banco Popolare di Vicenza και Banca Popolare αποτέλεσαν το έναυσμα για δημόσια συζήτηση σχετικά με το κατά πόσον ιδιώτες επενδυτές πρέπει να διασώζονται με ίδια μέσα. Το ποσό των ομολόγων αυξημένης και μειωμένης εξασφάλισης που τοποθετήθηκαν από τράπεζες της ΕΕ σε ιδιώτες επενδυτές στη ζώνη του ευρώ το 2018 εκτιμήθηκε σε 262 δισεκατομμύρια ευρώ, κυρίως στην Ιταλία (51 %) και τη Γερμανία (19 %)³².

64 Η πολιτική του SRB σχετικά με το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα περιγράφει επιχειρησιακά ζητήματα που σχετίζονται με τη διάσωση με ίδια μέσα όσον αφορά τίτλους (μετοχές και ομόλογα). Ωστόσο, δεν καλύπτει επιχειρησιακά ζητήματα που αφορούν άλλες επιλέξιμες υποχρεώσεις, π.χ. τις καταθέσεις. Επιπλέον, η καθοδήγηση του SRB δεν ορίζει προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ολοκληρωθεί η διάσωση με ίδια μέσα. Συγκριτικά, η γερμανική αρχή εξυγίανσης απαιτεί από τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητά της να καταχωρίζουν τη διάσωση με ίδια μέσα στα βιβλία τους εντός 24 ωρών και να είναι έτοιμες να ενεργοποιήσουν την εξωτερική εκτέλεση που ισχύει για τους κατόχους ομολόγων/μετόχους εντός 12 ωρών.

65 Σύμφωνα με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, η αξιολόγηση από την αρχή εξυγίανσης της σκοπιμότητας και της αξιοπιστίας της προτιμώμενης στρατηγικής εξυγίανσης (δηλαδή του εργαλείου που θα χρησιμοποιηθεί, βλέπε [γράφημα 3](#))

³¹ Ομοίως.

³² Statement of the EBA and ESMA on the treatment of retail holdings of debt financial instruments subject to the Bank Recovery and Resolution Directive, Μάιος 2018.

πρέπει να περιλαμβάνει αξιολόγηση κάθε εναλλακτικής που προτείνεται στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν η χρηματοδότηση της εξυγίανσης δεν είναι εξασφαλισμένη (βλέπε σημείο 31), λόγω του κινδύνου αποτυχίας της εξυγίανσης. Ωστόσο, στην περίπτωση της εφαρμογής του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα, η πολιτική του SRB δεν τονίζει επαρκώς την ανάγκη αξιολόγησης των εναλλακτικών στρατηγικών από τα ΕΚΕ.

Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε στον σχεδιασμό της εξυγίανσης, απομένουν ακόμη πολλά που πρέπει να γίνουν προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τις νομικές απαιτήσεις

66 Τα σχέδια εξυγίανσης που καταρτίζονται από τις αρχές εξυγίανσης πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, και το SRB οφείλει να καθορίσει την ημερομηνία μέχρι την οποία θα πρέπει να καταρτιστούν τα πρώτα σχέδια εξυγίανσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΜΕ, τα σχέδια εξυγίανσης θα πρέπει κατά κανόνα να επικαιροποιούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

67 Όπως αναφέρεται στο σημείο 06, το SRB είναι αρμόδιο για την επίβλεψη του έργου των ΕΑΕ όσον αφορά τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες. Για τον σκοπό αυτό, εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές και γενικές οδηγίες σχετικά με τα καθήκοντα που πρέπει να εκτελούν οι ΕΑΕ. Σύμφωνα με το πλαίσιο συνεργασίας που συμφωνήθηκε μεταξύ του SRB και των ΕΑΕ, το SRB πρέπει επίσης να αξιολογεί τα σχέδια εξυγίανσης που καταρτίζουν οι ΕΑΕ.

68 Αξιολογήσαμε τα εξής:

- α) κατά πόσον, σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του προηγούμενου ελέγχου μας, η ποιότητα των σχεδίων εξυγίανσης που εγκρίθηκαν από το SRB είχε βελτιωθεί, δηλαδή κατά πόσον αυξήθηκε ο αριθμός των απαιτήσεων του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων που πληρούσαν τα σχέδια·
- β) το SRB ενέκρινε εγκαίρως σχέδια εξυγίανσης για τις τράπεζες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του·
- γ) κατά πόσον η ανάλυση από το SRB των σχεδίων για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες που υπέβαλαν οι ΕΑΕ ήταν συνεπής.

Η ποιότητα των σχεδίων εξυγίανσης για τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB έχει βελτιωθεί

69 Βάσει του δείγματός μας που περιλάμβανε έξι σχέδια εξυγίανσης του κύκλου του 2018, αξιολογήσαμε κατά πόσον αυτά πληρούσαν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων. Για τον σκοπό αυτό, επιλέξαμε 179 τέτοιες απαιτήσεις, τις οποίες ομαδοποιήσαμε ανά τομέα (βλέπε [γράφημα 6](#)), και ελέγξαμε κατά πόσον είχαν εκπληρωθεί.

70 Από τα αποτελέσματά μας προκύπτει ότι το 60 % των απαιτήσεων είχε εκπληρωθεί (βλέπε [πίνακα 2](#)). Αυτό συνιστά βελτίωση σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του προηγούμενου ελέγχου μας επί δείγματος σχεδίων του κύκλου του 2016, όπου είχαμε διαπιστώσει ότι είχε επιτευχθεί μόνο το 14 %. Παράλληλα, το 30 % των απαιτήσεων δεν είχε επιτευχθεί (έναντι 64 % το 2017) και το 10 % είχε επιτευχθεί εν μέρει (έναντι 22 % το 2017).

Πίνακας 2 – Αποτελέσματα του ελέγχου ανά τομέα

Πληρούνται οι απαιτήσεις (ανά τομέα);	Ναι (σε %)	Όχι (σε %)	Μερικώς (σε %)
Στρατηγική ανάλυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	65 %	23 %	13 %
Στρατηγική εξυγίανσης	78 %	16 %	6 %
MREL	70 %	27 %	2 %
Οικονομική και επιχειρησιακή συνέχεια	47 %	39 %	13 %
Επικοινωνία και ενημέρωση	32 %	39 %	30 %
Αξιολόγηση της δυνατότητας εξυγίανσης	51 %	40 %	9 %
Σύνοψη των βασικών στοιχείων	57 %	38 %	5 %
Άθροισμα (σχέδια του 2018)	60 %	30 %	10 %

Πηγή: ΕΕΣ.

71 Η κατάσταση, όσον αφορά τα σχέδια του δείγματος, παρουσίαζε σημαντική ποικιλομορφία, κυμαινόμενη από 80 % (σχέδιο 1) έως 40 % (σχέδιο 6) των απαιτήσεων, όπως φαίνεται στον [πίνακα 3](#).

Πίνακας 3 – Αποτελέσματα του ελέγχου ανά σχέδιο εξυγίανσης

Πληρούνται οι απαιτήσεις (ανά σχέδιο);	Ναι (σε %)	Όχι (σε %)	Μερικώς (σε %)
Σχέδιο 1	80 %	16 %	4 %
Σχέδιο 2	65 %	28 %	6 %
Σχέδιο 3	60 %	24 %	15 %
Σχέδιο 4	58 %	33 %	10 %
Σχέδιο 5	53 %	42 %	5 %
Σχέδιο 6	40 %	41 %	19 %
Άθροισμα (σχέδια του 2018)	60 %	30 %	10 %

Πηγή: ΕΕΣ.

72 Στον **πίνακα 4**, παραθέτουμε παραδείγματα απαιτήσεων του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων, οι οποίες δεν πληρούνταν από τα σχέδια εξυγίανσης του δείγματός μας.

Πίνακας 4 – Παραδείγματα μη συμμόρφωσης με τις νομικές απαιτήσεις

Απαιτήσεις ανά τομέα	Παραδείγματα
Στρατηγική ανάλυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	Από κανένα από τα σχέδια εξυγίανσης δεν προέκυπτε ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσαν να διαχωριστούν οι κρίσιμες λειτουργίες και οι βασικοί επιχειρηματικοί τομείς.
MREL	Οι MREL καθορίστηκαν αποκλειστικά σε ενοποιημένο επίπεδο και όχι σε επίπεδο επιμέρους οντοτήτων. Αυτό ενέχει τον κίνδυνο οι MREL να μην κατανεμηθούν ή να μην ενισχύσουν περαιτέρω τις σχετικές οντότητες ενός τραπεζικού ομίλου. Το πρόβλημα αυτό είναι εντονότερο στην περίπτωση τραπεζών που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο.
Οικονομική και επιχειρησιακή συνέχεια	Κανένα από τα σχέδια δεν περιλάμβανε τις ανάγκες χρηματοδότησης που συνεπάγεται η στρατηγική εξυγίανσης. Βλέπε επίσης σημείο 31.
Επικοινωνία και ενημέρωση	Κανένα από τα σχέδια δεν περιλάμβανε ικανοποιητική περιγραφή των ρυθμίσεων που διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 11 της οδηγίας BRRD είναι επικαιροποιημένες και διαθέσιμες, όταν απαιτείται.
Αξιολόγηση της δυνατότητας εξυγίανσης	Κανένα από τα σχέδια δεν ανέφερε τυχόν εμπόδια όσον αφορά τη βραχυπρόθεσμη σταθεροποίηση της τράπεζας ή την αναδιοργάνωση των δραστηριοτήτων της. Τρία από τα τέσσερα σχέδια ³³ δεν ανέφεραν σαφώς αν η στρατηγική εξυγίανσης θα μπορούσε να εφαρμοστεί εγκαίρως και αποτελεσματικά. Κανένα από τα σχέδια δεν παρείχε ικανοποιητική περιγραφή του αντικτύπου των εργαλείων εξυγίανσης σε πιστωτές, αντισυμβαλλόμενους, πελάτες και εργαζόμενους. Σε τρία από τα έξι σχέδια δεν γινόταν σαφές αν η τράπεζα ήταν δυνατό να εξυγιανθεί εκείνη τη χρονική στιγμή.
Σύνοψη των βασικών στοιχείων του σχεδίου	Πέντε από τα έξι σχέδια δεν περιείχαν χρονοδιάγραμμα για την εκτέλεση ουσιωδών πτυχών του σχεδίου. Όλα τα σχέδια παρουσίαζαν αδυναμίες στις ρυθμίσεις που αφορούσαν τόσο τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών όσο και την ανταλλαγή πληροφοριών.

Πηγή: ΕΕΣ.

³³ Σε δύο από τις έξι περιπτώσεις του δείγματος, το σχέδιο είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα επρόκειτο να εκκαθαριστεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας.

73 Επιπλέον των ενδεικτικών παραδειγμάτων ελλείψεων που παρατίθενται στον ανωτέρω πίνακα:

- Σε κανένα από τα σχέδια εξυγίανσης του δείγματος δεν εντοπίσαμε στοιχεία που να αποδεικνύουν τη δοκιμή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα σε επίπεδο τραπεζών, παρά τη σχετική σύσταση που διατυπώσαμε στην ειδική έκθεσή μας του 2017. Μάλιστα, σύμφωνα με το πρόσφατο έγγραφο πολιτικής του SRB με τίτλο «Expectations for Banks», έως το 2022, οι τράπεζες πρέπει να δημιουργήσουν την αναγκαία υποδομή για την παραγωγή των δεδομένων που απαιτούνται για τη διενέργεια της εν λόγω δοκιμής.
- Όσον αφορά τους κύκλους του 2018 και του 2019, το SRB προσδιόρισε μόνο «πιθανά» εμπόδια (ως εκ τούτου, δεν αξιολογήθηκε κατά πόσον ήταν ουσιαστικά ή όχι), αν και για την πλειονότητα των σχεδίων ήταν διαθέσιμη η σχετική πολιτική για τον προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων (βλέπε σημείο 49). Και για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2020, το SRB θα εντοπίσει μόνο πιθανά εμπόδια. Όπως αναφέρεται στα σημεία 51 και 52, το SRB θεωρεί τον προσδιορισμό των εμποδίων επαναληπτική διαδικασία. Μια άλλη συνέπεια του μη προσδιορισμού των ουσιαστικών εμποδίων είναι ότι, μέχρι στιγμής, το SRB δεν έχει θέσει υψηλότερες τιμές-στόχο για τη MREL ως αποτέλεσμα των εμποδίων, μολονότι το νομικό πλαίσιο προβλέπει αυτή τη δυνατότητα. Έως τον Νοέμβριο του 2019, το SRB είχε καθορίσει τιμές-στόχο για τη MREL σε ενοποιημένο επίπεδο για 85 τράπεζες, ενώ εκκρεμούσαν οι αποφάσεις για περίπου 32 τράπεζες. 48 τράπεζες, οι οποίες έχουν την έδρα τους κυρίως σε πέντε κράτη μέλη (Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Κάτω Χώρες και Ισπανία), έχουν έλλειμμα 137 δισεκατομμυρίων ευρώ σε σχέση με τη MREL. Το SRB δεν εξέδωσε εσωτερικές αποφάσεις περί MREL³⁴ στο πλαίσιο του κύκλου του 2018.

74 Τέλος, εξετάσαμε δύο σχέδια (βλέπε σημείο 19), τα οποία εγκρίθηκαν αργότερα από εκείνα του πρώτου δείγματός μας, από την άποψη του προσδιορισμού των ουσιαστικών εμποδίων, καθώς αυτά θα έπρεπε να είχαν προχωρήσει περισσότερο όσον αφορά την πτυχή αυτή. Ελέγξαμε κατά πόσον εφαρμόστηκε η πολιτική του SRB:

- Στη μία περίπτωση, διαπιστώσαμε ότι οι κατευθυντήριες οδηγίες είχαν εφαρμοστεί σε περιορισμένο μόνο βαθμό. Δεν είχαν προσδιοριστεί ούτε

³⁴ Οι εξωτερικοί τίτλοι MREL εκδίδονται από την οντότητα στην οποία η αρχή εξυγίανσης προτίθεται να εφαρμόσει το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα και προορίζονται για ανάληψη από τρίτους. Οι εσωτερικοί τίτλοι MREL αναλαμβάνονται από άλλες οντότητες του ομίλου που ανήκουν στην ίδια μονάδα εξυγίανσης.

ουσιαστικά ούτε πιθανά εμπόδια. Αντιθέτως, εντοπίστηκε μόνο ένας κατάλογος σημείων που χρήζουν προσοχής και τα οποία θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε πιθανά εμπόδια.

- Στην άλλη περίπτωση, διαπιστώσαμε ελλείψεις στην εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών. Ειδικότερα, το ΕΚΕ είχε παρεκκλίνει από τις προτάσεις του σημειώματος πολιτικής σχετικά με την αξιολόγηση της πιθανότητας υλοποίησης των εμποδίων (βλέπε σημείο 50) ασκώντας τη διακριτική ευχέρειά του, ήτοι λαμβάνοντας υπόψη ορισμένους ελαφρυντικούς παράγοντες. Παραδείγματος χάριν, η τράπεζα χρειάστηκε να εργαστεί περαιτέρω για τη μείωση του χρόνου που θα χρειαζόταν για την παροχή δεδομένων αποτίμησης σε περίπτωση εξυγίανσης και το γεγονός ότι εργαζόταν για την εξεύρεση λύσεων θεωρήθηκε επαρκές ώστε το εμπόδιο να μην αξιολογηθεί ως σημαντικό.

75 Διαπιστώσαμε ότι το σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου του SRB δεν μπορούσε να εντοπίσει τις αδυναμίες ή τα προκύπτοντα διαφορετικά επίπεδα ποιότητας των σχεδίων εξυγίανσης (σημεία 69-74). Μία μονάδα εντός του SRB (αρμόδια για την πολιτική, τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία εξυγίανσης) διενεργούσε ελέγχους ποιότητας επαληθεύοντας κατά πόσον τα σχέδια εξυγίανσης που καταρτίζονταν υπό την ευθύνη άλλων μονάδων συμμορφώνονταν με τις πολιτικές του SRB και το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων. Λόγω των περιορισμένων πόρων που είχε στη διάθεσή της, ο διαθέσιμος χρόνος για τον εν λόγω έλεγχο ήταν περιορισμένος. Επιπλέον, οι δραστηριότητες ελέγχου δεν καταγράφονταν συστηματικά.

Καθυστερήσεις στην έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB

76 Παρότι σχέδια εξυγίανσης καταρτίστηκαν για πρώτη φορά στο πλαίσιο του κύκλου του 2016, τα τελευταία σχέδια εξακολουθούν να εμφανίζουν ελλείψεις όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων (βλέπε σημεία 69-75), και το SRB ουδέποτε όρισε προθεσμία για την ολοκλήρωση του σχεδίου εξυγίανσης κάθε τράπεζας (βλέπε σημείο 66). Παρόμοια παρατήρηση διατυπώσαμε στην ειδική έκθεσή μας 23/2017. Στο πολυετές πρόγραμμα εργασίας του για το 2018, το SRB ανέφερε απλώς ότι στόχος ήταν η ολοκλήρωση της κατάρτισης των σχεδίων εξυγίανσης το 2020. Ωστόσο, δεδομένων των μεταβατικών περιόδων που αναγνωρίστηκαν υπέρ των τραπεζών στο πλαίσιο του εγγράφου «Expectations for Banks» (βλέπε σημεία 31 και 52), είναι απίθανο όλα τα σχέδια του 2020 να συμμορφώνονται πλήρως με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων.

77 Όσον αφορά τους κύκλους προγραμματισμού του 2018 και του 2019, το SRB αντιμετώπισε καθυστερήσεις στην έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης. Οι καθυστερήσεις παρουσιάζονται στον [πίνακα 5](#), όπου συγκρίναμε τις ημερομηνίες ολοκλήρωσης που είχαν προγραμματιστεί με τις πραγματικές. Παρότι το SRB προτίθεται να εγκρίνει όλα τα σχέδια στο πλαίσιο του κύκλου του 2020 εντός 12 μηνών, θεωρούμε ότι υπάρχει υψηλός κίνδυνος απόκλισης. Πέραν των καθυστερήσεων που σημειώθηκαν στα προηγούμενα σχέδια, οι κύριες αιτίες του κινδύνου αυτού είναι οι εξής:

- η ευθυγράμμιση της διαδικασίας με τη διαδικασία εποπτείας της ΕΚΤ: το SRB λαμβάνει υπόψη το αποτέλεσμα της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (ΔΕΕΑ), καθώς και την αξιολόγηση, από την ΕΚΤ, των σχεδίων ανάκαμψης που υποβάλλουν οι τράπεζες·
- ο χρόνος που απαιτείται για τη διαβούλευση με την ΕΚΤ σχετικά με τα προσχέδια εξυγίανσης·
- ο αριθμός των μη ολοκληρωμένων εγγράφων πολιτικής (βλέπε σημείο [31](#))·
- η επιβολή νέων ρυθμιστικών απαιτήσεων (αναθεωρημένος κανονισμός ΕΜΕ και αναθεωρημένη οδηγία BRRD)·
- η πανδημία της COVID-19.

Πίνακας 5 – Σχεδιασμός εξυγίανσης για τους κύκλους του 2018 και του 2019

	Είδος τραπεζών	Προβλεπόμενη ημερομηνία οριστικοποίησης	Πραγματική ημερομηνία οριστικοποίησης (έγκριση του τελευταίου σχεδίου εξυγίανσης)	Σχέδια εξυγίανσης προς έγκριση	Εγκριθέντα σχέδια εξυγίανσης
Κύκλος σχεδιασμού 2018					
1	Τράπεζες χωρίς σώμα εξυγίανσης	Δεκέμβριος 2018	Νοέμβριος 2019	76	76
2	Τράπεζες με σώμα εξυγίανσης	Αύγουστος 2019	Ιούλιος 2020	40	40
3	Τράπεζες χωρίς σχέδιο	ά.α.	ά.α.	3	ά.α. ⁽¹⁾
4	Σύνολο			119	116
Κύκλος σχεδιασμού 2019					
5	Τράπεζες προτεραιότητας χωρίς σώμα εξυγίανσης	Απρίλιος 2020	Απρίλιος 2020	31	31
6	Τράπεζες χωρίς σχέδιο/επικαιροποίηση	ά.α.	ά.α.	82	ά.α.
7	Σύνολο			113	31

Σημείωση:

⁽¹⁾ Το SRB είχε αποφασίσει να μην καταρτίσει σχέδια, δεδομένου ότι το μέγεθος μίας τράπεζας επρόκειτο σύντομα να μεταβληθεί (και δεν θα ενέπιπτε πλέον στην αρμοδιότητα του SRB) και δύο τράπεζες τελούσαν σε διαδικασία ουσιαστικών αλλαγών στην επιχειρηματική και οργανωτική δομή τους, καθώς και στη χρηματοοικονομική τους θέση.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων του SRB.

78 Η ολοκλήρωση του κύκλου σχεδιασμού του 2018 καθυστέρησε σε σύγκριση με το αρχικό χρονοδιάγραμμα. Η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε διάφορους λόγους:

- ανεπάρκειες στη διαδικασία προετοιμασίας·
- προσθήκη ενός σταδίου αξιολόγησης της ποιότητας (βλέπε σημείο 75)·
- έλλειψη πόρων, ιδίως εντός των ΕΚΕ·
- συμπερίληψη ορισμένων διοικητικών διαδικασιών, όπως η διαδικασία του δικαιώματος ακρόασης στο πλαίσιο της οποίας οι τράπεζες μπορούν να σχολιάσουν την τιμή-στόχο για τη MREL.

79 Ως συνέπεια αυτής της καθυστέρησης, το SRB αποφάσισε να μην εγκρίνει επικαιροποιημένα σχέδια εξυγίανσης για όλες τις τράπεζες κατά τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2019, μολονότι απαιτείται εκ του νόμου ετήσια επικαιροποίηση (βλέπε σημείο 66). Αντ' αυτού, ενέκρινε σχέδια εξυγίανσης για μόλις 30 από τις 113 τράπεζες.

80 Όσον αφορά τον κύκλο σχεδιασμού του 2018, το SRB προτεραιοποίησε τα σχέδια εξυγίανσης για τις τράπεζες που δεν διέθεταν σώμα εξυγίανσης, και όχι για εκείνες που διέθεταν. Η προσέγγιση αυτή δεν ήταν σύμφωνη με το πνεύμα του κανονισμού EME³⁵, ο οποίος απαιτεί την παροχή προτεραιότητας στις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Δεδομένου ότι τα σχέδια των τραπεζών αυτών στο πλαίσιο του κύκλου του 2018 ήταν τα τελευταία που εγκρίθηκαν [το τελευταίο στις αρχές του 2020 (βλέπε πίνακα 5)], δεν περιλαμβάνονταν σε εκείνες των οποίων τα σχέδια επικαιροποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του κύκλου του 2019.

Ο έλεγχος ποιότητας του SRB δεν ήταν του ίδιου επιπέδου για όλα τα σχέδια των λιγότερο σημαντικών τραπεζών

81 Στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2020, οι ΕΑΕ είχαν καταρτίσει 1 916 σχέδια εξυγίανσης επί συνόλου 2 260 (85 %). Τα σχέδια που μένει να καταρτιστούν (15 %) αφορούν 13 ΕΑΕ. Από τις 19 ΕΑΕ, οι 8 δεν είχαν κατορθώσει να επιτύχουν τις τιμές-στόχο που είχαν τεθεί στο πρόγραμμα εργασίας του SRB για το 2019. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι τιμές-στόχος επιτεύχθηκαν με την προτεραιοποίηση τραπεζών με απλούστερη δομή, αφήνοντας τις πολυπλοκότερες τράπεζες για αργότερα.

82 Εξετάσαμε αν το SRB είχε εκδώσει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ΕΑΕ που είναι υπεύθυνες για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής λειτουργία του SRB (βλέπε σημείο 06). Ακόμη, εξετάσαμε αν είχε διατυπώσει εγκαίρως γνώμη σχετικά με τα σχέδια εξυγίανσης για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες που είχαν υποβάλει οι ΕΑΕ.

83 Διαπιστώσαμε ότι το SRB εξέδωσε την πρώτη δέσμη κατευθυντήριων γραμμών προς τις ΕΑΕ μόλις τον Αύγουστο του 2020. Για τον σκοπό της έκδοσης τέτοιων κατευθυντήριων γραμμών, το SRB χρειάζεται τη συνεργασία των ΕΑΕ και την έγκριση της περιορισμένης εκτελεστικής συνόδου του (αφού ληφθούν υπόψη οι απόψεις που διατυπώθηκαν στη σύνοδο ολομέλειας, βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

³⁵ Αιτιολογική σκέψη 47 του κανονισμού EME.

84 Υπό ορισμένες συνθήκες, οι αρχές εξυγίανσης δεν χρειάζεται να καταρτίσουν ολοκληρωμένα σχέδια εξυγίανσης, αλλά μπορούν να επιλέξουν μια απλουστευμένη εκδοχή. Το 2016, η εκτελεστική σύνοδος του SRB ενέκρινε σημείωμα πολιτικής σχετικά με τις λεγόμενες απλουστευμένες υποχρεώσεις για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες, το οποίο παρουσιάστηκε στη σύνοδο της ολομέλειάς του. Η τελευταία εξέφρασε επιφυλάξεις όσον αφορά την πολιτική αυτή. Τον Αύγουστο του 2020 (τέσσερα χρόνια αργότερα), η εκτελεστική σύνοδος ενέκρινε μια νέα έκδοση του εν λόγω σημειώματος πολιτικής, η οποία εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία από την ολομέλεια.

85 Από τις συνομιλίες που είχαμε στην EAT, η οποία δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για το θέμα αυτό³⁶, πληροφορηθήκαμε ότι, μέχρι στιγμής, οι ΕΑΕ που συμμετέχουν επίσης στη σύνοδο της ολομέλειας του SRB, είναι απρόθυμες να αναπτύξουν περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές για απλούστερα σχέδια εξυγίανσης (δηλαδή σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω σχεδίων). Στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς βαθμού ευελιξίας, ο οποίος να αντικατοπτρίζει τις ιδιαιτερότητες των εθνικών τραπεζικών τομέων.

86 Μολονότι το σημείωμα πολιτικής του SRB ίσχυε μόνο για τις τράπεζες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, το συγκρίναμε με δύο απλουστευμένα σχέδια εξυγίανσης που καταρτίστηκαν από ΕΑΕ (για λιγότερο σημαντικές τράπεζες). Παρά το γεγονός ότι οι ΕΑΕ δεν μπορούν να εφαρμόσουν την απλουστευμένη προσέγγιση, παρά μόνο εάν η τράπεζα επιτύχει ελάχιστη βαθμολογία βάσει των εφαρμοστέων κριτηρίων επιλεξιμότητας, τα σχέδια δεν ανέφεραν τη βαθμολογία. Και στις δύο περιπτώσεις, διαπιστώσαμε ελλείψεις όσον αφορά τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σχετικά με i) το σύστημα πληροφοριών διαχείρισης, ii) την επικοινωνία με τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη και iii) την επικοινωνία με το κοινό.

87 Το SRB υποχρεούται να αξιολογεί τα σχέδια εξυγίανσης που υποβάλλουν οι ΕΑΕ και μπορεί να εκφράζει την άποψή του, δηλαδή μη δεσμευτική γνώμη, επ' αυτών. Ως εκ τούτου, πρέπει να ολοκληρώσει τις αξιολογήσεις του εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, γεγονός που συνεπάγεται σημαντικό φόρτο εργασίας, καθώς πρόκειται για 2 260 σχέδια (στοιχεία τέλους του 2019). Για τον λόγο αυτό, αποφάσισε να

---

³⁶ Το 2015, η EAT δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι αρχές θα πρέπει να αξιολογούν κατά πόσον ένα ίδρυμα είναι επιλέξιμο για απλουστευμένες υποχρεώσεις (οι οποίες έχουν πλέον καταργηθεί και αντικατασταθεί από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το ίδιο θέμα) και εκπόνησε εκτελεστικό τεχνικό πρότυπο για τη διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών στην EAT.

ομαδοποιήσει τα σχέδια αυτά σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με το μέγεθος και την πολυπλοκότητά τους. Διαπιστώσαμε ότι ο βαθμός λεπτομέρειας των αξιολογήσεων εξαρτάται από την κατηγορία, με την πρώτη να τυγχάνει μεγαλύτερης προσοχής. Εξετάσαμε δείγμα τριών αξιολογήσεων που κάλυπταν 16 σχέδια εξυγίανσης. Το SRB είχε επιλέξει να μην εκφράσει άποψη για 11 σχέδια, παρά τις αμφιβολίες του σχετικά με την αξιοπιστία της επιλεγείσας στρατηγικής εξυγίανσης, ενώ στην περίπτωση ενός ακόμη απουσίαζε τιμή-στόχος για τη MREL.

88 Επίσης, το SRB δεν σχολίασε τον μη προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων. Πράγματι, 15 από τις 18 ΕΑΕ που απάντησαν στην έρευνά μας δήλωσαν ότι δεν προσδιόρισαν ουσιαστικά εμπόδια για τις τράπεζες που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά τους. Οι υπόλοιπες τρεις κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχαν εμπόδια για τις τράπεζές τους.

89 Όσον αφορά τις προθεσμίες, πέντε από τις 18 ΕΑΕ που απάντησαν στην έρευνά μας δήλωσαν ότι το SRB δεν μπορούσε πάντοτε να τις τηρεί.

Η οργανωτική δομή στο πλαίσιο του ΕΜΕ δεν είναι ακόμη η βέλτιστη

90 Στην ειδική έκθεσή μας του 2017 καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι i) η κατανομή των επιχειρησιακών καθηκόντων μεταξύ των ΕΑΕ και του SRB, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής των αρμοδιοτήτων, ήταν ασαφής και ii) το μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του SRB και της ΕΚΤ, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, δεν διασφάλιζε την έγκαιρη λήψη όλων των απαραίτητων πληροφοριών από το SRB.

91 Στην ίδια έκθεση, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι το SRB δεν διέθετε επαρκείς ανθρώπινους πόρους. Προκειμένου να εκπληρώσει τα καθήκοντά του όσον αφορά τα σχέδια εξυγίανσης για σημαντικές τράπεζες, το SRB εξαρτάται επίσης από το προσωπικό που διαθέτουν οι ΕΑΕ στα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης (ΕΚΕ).

92 Προκειμένου να διασφαλιστεί η ετοιμότητα σε επίπεδο ΕΜΕ και λαμβανομένου υπόψη του μεγάλου αριθμού λιγότερο σημαντικών τραπεζών που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα των ΕΑΕ (βλέπε σημείο **06**), απαιτείται κατάλληλο επίπεδο στελέχωσης.

93 Αξιολογήσαμε, συνεπώς, κατά πόσον:

- α) η συνεργασία με τις ΕΑΕ και την ΕΚΤ, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, βελτιώθηκε·

- β) σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του προηγούμενου ελέγχου μας, ενισχύθηκε η στελέχωση σε επίπεδο SRB και ΕΚΕ·
- γ) οι ΕΑΕ διέθεταν συγκρίσιμο αριθμό ισοδύναμων πλήρους απασχόλησης για κάθε τράπεζα.

Καλή η αλληλεπίδραση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά οι αρχές εξυγίανσης εξαρτώνται από τις έγκαιρες αντιδράσεις των εποπτικών αρχών

94 Η συνεργασία μεταξύ του SRB και των ΕΑΕ αποσαφηνίστηκε σε πλαίσιο συνεργασίας το οποίο εγκρίθηκε το 2016 και τροποποιήθηκε το 2018 και είναι δημόσια διαθέσιμο³⁷. Αυτό αφορά τόσο τον ρόλο του προσωπικού των ΕΑΕ στα ΕΚΕ που ασχολούνται με σημαντικές τράπεζες, όσο και τη συνεργασία σχετικά με τα σχέδια για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες. Επιπλέον, το 2017 και το 2018 εγκρίθηκαν αρχές υψηλού επιπέδου και ένα επιχειρησιακό μοντέλο-στόχος, το οποίο περιγράφει λεπτομερώς την κατανομή των καθηκόντων, καθώς και εσωτερικές ρυθμίσεις που διέπουν, παραδείγματος χάριν, τις καθημερινές εργασίες των ΕΚΕ. Τα έγγραφα αυτά δεν είναι δημόσια διαθέσιμα. Για τη συντριπτική πλειονότητα των ΕΑΕ που συμμετείχαν στην έρευνά μας (83 %), η κατανομή των καθηκόντων στο πλαίσιο των ΕΚΕ είναι σαφής.

95 Βάσει του πλαισίου συνεργασίας, το SRB πρέπει να διενεργεί τακτικά εκ των υστέρων αξιολογήσεις του έργου των ΕΚΕ, ώστε να διασφαλίζεται ένα κατάλληλο επίπεδο συνοχής μεταξύ τους. Μέχρι σήμερα, ορισμένες μόνο πτυχές έχουν αξιολογηθεί μέσω οριζόντιας ανάλυσης. Εξακολουθεί να μην υπάρχει ολοκληρωμένη αξιολόγηση σύμφωνα με το πλαίσιο συνεργασίας.

96 Θετικό, ωστόσο, είναι το γεγονός ότι 13 από τις 18 ΕΑΕ που απάντησαν στην έρευνά μας δήλωσαν ότι είχαν ενημερωθεί πλήρως από το SRB σχετικά με τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις αποφάσεις του σχετικά με τις προβληματικές τράπεζες.

---

³⁷ Απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης, της 17ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τις πρακτικές ρυθμίσεις συνεργασίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης μεταξύ του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και των εθνικών αρχών εξυγίανσης (SRB/PS/2018/15).

97 Το μνημόνιο συνεννόησης με την ΕΚΤ αναθεωρήθηκε τον Μάιο του 2018³⁸. Διαπιστώσαμε ότι οι διατάξεις σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών κάλυπταν σφαιρικά το ζήτημα. Το προσωπικό του SRB εξέφρασε επίσης την ικανοποίησή του για τη διαδικασία.

98 Το μνημόνιο συνεννόησης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διατάξεις σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών σε περίπτωση που η ΕΚΤ ενεργοποιήσει μέτρα έγκαιρης παρέμβασης, κάτι που μπορεί να κάνει όταν συντρέχουν ορισμένοι παράγοντες. Οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για να μπορέσει το SRB να επικαιροποιήσει το σχετικό σχέδιο εξυγίανσης και να προετοιμαστεί για την ενδεχόμενη εξυγίανση μιας τράπεζας και την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της.

99 Το 2019, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή μέτρων έγκαιρης παρέμβασης από τις εποπτικές αρχές των τραπεζών ήταν μέχρι στιγμής εξαιρετικά περιορισμένη³⁹. Στην ειδική έκθεσή μας σχετικά με τη διαχείριση κρίσεων από την ΕΚΤ⁴⁰, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι αξιολογήσεις έγκαιρης παρέμβασης διενεργούνται κυρίως στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) και όχι ως αντίδραση σε στοιχεία που αποδεικνύουν ουσιώδη επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας τράπεζας. Συμπεράναμε, επίσης, ότι οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ σχετικά με τον εντοπισμό κρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της έγκαιρης παρέμβασης, δεν είχαν αναπτυχθεί επαρκώς και δεν προσδιόριζαν αντικειμενικά κριτήρια. Μολονότι είναι σημαντικό τα εν λόγω μέτρα έγκαιρης παρέμβασης να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και να ενεργοποιούνται εγκαίρως, ώστε να μειώνονται όσο είναι δυνατόν ο κίνδυνος και ο αντίκτυπος μιας ενδεχόμενης εξυγίανσης, το ζήτημα αυτό δεν έχει ακόμη επιλυθεί μέσω τροποποιήσεων του νομικού πλαισίου. Αυτό είναι σημαντικό καθώς τα μέτρα αυτά θα έδιναν, παραδείγματος χάριν, στο SRB το δικαίωμα να δώσει εντολή στην τράπεζα να προσεγγίσει δυνητικούς αγοραστές των

---

³⁸ Μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας όσον αφορά τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών. https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/mou_with_the_single_resolution_board_on_cooperation_and_information_exchange_2018_.pdf.

³⁹ Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή και την επανεξέταση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ (οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών) και του κανονισμού 806/2014 (κανονισμός για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης), COM(2019) 213 final της 30ής Απριλίου 2019, σ. 6.

⁴⁰ Ειδική έκθεση 02/2018 του ΕΕΣ με τίτλο «Η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης τραπεζικών κρίσεων από την ΕΚΤ», σημείο 125 (www.eca.europa.eu).

δραστηριοτήτων της. Σημειώνουμε ότι η EAT δρομολόγησε διαβούλευση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης στις 26 Ιουνίου 2020.

100 Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα εξυγίανσης εφαρμόζονται όσο μια τράπεζα εξακολουθεί να έχει επαρκή ρευστότητα στη διάθεσή της, είναι σημαντικό η απόφαση που κηρύσσει μια τράπεζα υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση να λαμβάνεται εγκαίρως. Εναπόκειται στην εποπτική αρχή της τράπεζας να λάβει μια τέτοια απόφαση. Ωστόσο, σύμφωνα με τον κανονισμό EME, το SRB μπορεί επίσης να κηρύξει μια τράπεζα σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης «με δική του πρωτοβουλία», δηλαδή χωρίς τέτοια δήλωση από την EKT. Για να λάβει μια τέτοια απόφαση, η αρχή πρέπει να αξιολογήσει τόσο την πραγματική κατάσταση της τράπεζας όσο και την κατάστασή της στο εγγύς μέλλον. Ούτε το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων ούτε η πολιτική του SRB ορίζουν τι σημαίνει «εγγύς μέλλον». Επιπλέον, ο ορισμός της έννοιας «βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή κινδυνεύει να πτωχεύσει» που χρησιμοποιείται στην οδηγία BRRD παρέχει σημαντικά περιθώρια ερμηνείας⁴¹. Ωστόσο, το SRB δεν έχει απευθυνθεί στους νομοθέτες για να υποστηρίξει τη θέσπιση αντικειμενικών και ποσοτικοποιημένων κριτηρίων.

Ο αριθμός των υπαλλήλων σε επίπεδο EME αυξήθηκε, μειώθηκε ωστόσο ελαφρώς η συμβολή των ΕΑΕ

101 Στα τέλη Μαρτίου 2020, το SRB απασχολούσε 358 υπαλλήλους (σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης, ΙΠΑ), εξαιρουμένων των εθνικών εμπειρογνομόνων. Στα τέλη Μαρτίου 2020, εξακολουθούσε να υπάρχει έλλειμμα 11 % περίπου σε σχέση με τον πίνακα προσωπικού του Σεπτεμβρίου 2019 (400 ΙΠΑ).

102 Δεδομένου ότι η μονάδα του SRB που είναι αρμόδια για την πολιτική, τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία εξυγίανσης (βλέπε επίσης σημείο 75) δεν διέθετε επαρκές προσωπικό, ο προαναφερόμενος πίνακας προσωπικού περιλάμβανε πέντε επιπλέον ΙΠΑ για τη μονάδα αυτή (που αντιπροσωπεύουν αύξηση κατά 31 % σε σύγκριση με το 2018). Στο πλαίσιο του ελέγχου μας του 2017 επισημάνθηκε, επίσης, ότι η εν λόγω μονάδα ήταν υποστελεχωμένη. Η μονάδα του SRB που είναι υπεύθυνη για την εποπτεία των σχεδίων που υπέβαλαν οι ΕΑΕ για λιγότερο σημαντικές τράπεζες διέθετε 8,5 ΙΠΑ στο τέλος του 2018. Δεδομένου ότι ο αριθμός αυτός δεν επιτρέπει την αξιολόγηση όλων των σχεδίων στο ίδιο επίπεδο, η μονάδα ήταν αναγκασμένη να

⁴¹ «Understanding Bank Recovery and Resolution in the EU: A guidebook to the BRRD», Όμιλος Παγκόσμιας Τράπεζας, Financial Sector Advisory Centre, Απρίλιος 2017, σ. 106.

θέσει προτεραιότητες (βλέπε σημείο 87). Παρά την κατάσταση αυτή, δεν προβλέφθηκαν πρόσθετες θέσεις στον προαναφερόμενο πίνακα προσωπικού.

103 Το 2019, σχεδόν το 40 % των πόρων του SRB διατέθηκε στα ΕΚΕ που ήταν αρμόδια για την κατάρτιση των σχεδίων εξυγίανσης σημαντικών τραπεζών. Μεταξύ του 2016 και του 2019 (βλέπε [πίνακα 6](#)), το SRB αύξησε σημαντικά τους πόρους για τα ΕΚΕ, ενώ οι ΕΑΕ μείωσαν ελαφρώς τους δικούς τους. Ως αποτέλεσμα, το SRB παρείχε περισσότερους υπαλλήλους από ό,τι όλες οι ΕΑΕ μαζί. Ως εκ τούτου, η αναλογία μεταξύ του προσωπικού του SRB και του προσωπικού των ΕΑΕ αυξήθηκε σε 4:3 στο τέλος του 2019 και αναμένεται να παραμείνει σε αυτό το επίπεδο το 2020. Συγκριτικά, στο επίπεδο των κοινών εποπτικών ομάδων στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, η αναλογία μεταξύ του προσωπικού της ΕΚΤ και του προσωπικού από τις ΕΑΑ το 2016 ήταν 1:3⁴².

Πίνακας 6 – Στελέχωση των ΕΚΕ⁴³

	2016		2019	
	SRB	ΕΑΕ	SRB	ΕΑΕ
Σύνολο προσωπικού που εργάζεται σε ΕΚΕ (σε ΙΠΑ)	60	116	171	105
<i>Αφαιρούνται: χρόνος που δαπανάται από το προσωπικό που απασχολείται σε ΕΚΕ σε οριζόντια καθήκοντα του SRB (π.χ. κατάρτιση πολιτικής) (εκφράζεται σε ΙΠΑ)</i>	-15	ά.α.	-32	ά.α.
Πραγματικός (καθαρός) χρόνος εργασίας του προσωπικού σε ΕΚΕ (σε ΙΠΑ)	45	116	139	105
ΙΠΑ ανά τράπεζα	0,4	0,9	1,1	0,8

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων του ΕΜΕ.

104 Διαπιστώσαμε ότι υπήρχαν σημαντικές διακυμάνσεις στις συνεισφορές προσωπικού των ΕΑΕ στα ΕΚΕ: σε σχέση με τον αριθμό των σημαντικών τραπεζών, το

⁴² Ειδική έκθεση 29/2016 του ΕΕΣ με τίτλο «Ενιαίος εποπτικός μηχανισμός - Καλό ξεκίνημα, αλλά απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις», σημείο 110 (www.eca.europa.eu).

⁴³ Τα αριθμητικά στοιχεία του SRB περιλαμβάνουν τους βοηθούς υπαλλήλους, όχι όμως και τους αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες. Το SRB παρείχε στοιχεία σχετικά με τα ΙΠΑ για το 2019 και πρόβλεψη για το 2020 για όλες τις ΕΑΕ, εκτός από εκείνες της Πορτογαλίας και της Σλοβακίας, για τις οποίες χρησιμοποιήσαμε στοιχεία του 2017.

2019, το σχετικό εύρος κυμάνθηκε από 0,4 ΙΠΑ έως 3,25 ΙΠΑ ανά τράπεζα⁴⁴. Το SRB δεν ελέγχει τον αριθμό των υπαλλήλων που διαθέτουν οι ΕΑΕ στα ΕΚΕ. Πράγματι, το πλαίσιο συνεργασίας ορίζει απλώς ότι το SRB και οι ΕΑΕ πρέπει να διαβουλεύονται μεταξύ τους και να συμφωνούν σχετικά με τη χρήση των πόρων των ΕΑΕ.

105 Το SRB δεν έχει καθορίσει τυποποιημένη σύνθεση για τα ΕΚΕ (δηλαδή όσον αφορά τον αριθμό των υπαλλήλων, την αναλογία των υπαλλήλων του SRB σε σχέση με τους υπαλλήλους των ΕΑΑ και τα προσόντα τους). Το γεγονός αυτό παρέχει ευελιξία και αυξάνει την πιθανότητα ανομοιογενούς στελέχωσης των ΕΚΕ.

Σημαντικές διακυμάνσεις όσον αφορά τη στελέχωση σε επίπεδο ΕΑΕ

106 Ενώ το SRB είναι επιφορτισμένο με την επίβλεψη του σχεδιασμού εξυγίανσης από τις ΕΑΕ (βλέπε σημείο 06), δεν διαθέτει εκ του νόμου την εξουσία να επηρεάσει το επίπεδο στελέχωσης των ΕΑΕ που απαιτείται για την κατάρτιση σχεδίων για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες. Αυτό εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών δημοσιονομικών αρχών. Διαπιστώσαμε ότι υπήρχαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των ΕΑΕ όσον αφορά τον αριθμό των ΙΠΑ που διατίθενται ανά τράπεζα, ο οποίος κυμαινόταν από 0,005 ΙΠΑ έως 0,375 ΙΠΑ ανά τράπεζα. Αναγνωρίζουμε ότι πρόκειται για μη σταθμισμένους μέσους όρους που, ως εκ τούτου, δεν λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των επιμέρους τραπεζών.

107 Η ΕΑΤ είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση, μέσω περιοδικών επανεξετάσεων, του κατά πόσον οι αρχές εξυγίανσης (δηλαδή το SRB και οι ΕΑΕ) διαθέτουν την εμπειρογνωσία, τους πόρους και την επιχειρησιακή ικανότητα που απαιτούνται. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιεί διάφορα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων διμερών συναντήσεων και συμμετοχής σε σώματα εξυγίανσης. Το 2017, η ΕΑΤ διενήργησε επίσης έρευνα που περιορίστηκε στην απογραφή των διαθέσιμων πόρων και της οποίας τα αποτελέσματα δεν δημοσιεύθηκαν. Η ημερομηνία της επόμενης επανεξέτασης δεν έχει ακόμη καθοριστεί.

---

⁴⁴ Το εύρος ήταν παρόμοιο όταν μετρήθηκε σε σχέση με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζών.

Συμπεράσματα και συστάσεις

108 Το συνολικό συμπέρασμά μας είναι ότι, παρά την πρόοδο που σημείωσε τα τελευταία χρόνια ο ΕΜΕ, ο οποίος δημιουργήθηκε το 2015, ορισμένα ουσιώδη στοιχεία απουσιάζουν και απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τον σχεδιασμό της εξυγίανσης τραπεζών. Αυτό οφείλεται σε μια σειρά λόγων, ορισμένοι από τους οποίους αφορούν τους νομοθέτες, άλλοι τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές (σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο) και άλλοι τις εργασίες του SRB και των ΕΑΕ. Το SRB σημείωσε πρόοδο όσον αφορά τη θέσπιση πολιτικών και τη βελτίωση της ποιότητας των σχεδίων εξυγίανσης. Διαπιστώσαμε ότι δεν έδωσε συνέχεια σε ορισμένες από τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στην ειδική έκθεσή μας του 2017 (βλέπε, παραδείγματος χάριν, σημεία **28**, **30** ή **76**).

109 Ειδικότερα, δύο βασικά ζητήματα αφορούν τους νομοθέτες: i) η χρηματοδότηση κατά την εξυγίανση (βλέπε σημείο **32**) και ii) η μεγαλύτερη ευθυγράμμιση του πλαισίου εξυγίανσης και των διαφόρων εθνικών πλαισίων αφερεγγυότητας (βλέπε σημείο **45**). Σημειώνουμε, επιπλέον, ότι οι κανόνες για τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων και τις κρατικές ενισχύσεις διαφέρουν ανάλογα με το αν, για τον χειρισμό μιας προβληματικής τράπεζας, επιλέγεται η εξυγίανση ή η εφαρμογή των διαδικασιών αφερεγγυότητας (βλέπε σημεία **42-44**).

110 Τα ζητήματα αυτά έχουν αντίκτυπο στον σχεδιασμό της εξυγίανσης και στην επιλογή του εργαλείου εξυγίανσης. Ειδικότερα, ο ΕΜΕ δεν έχει υιοθετήσει πολιτική για την «οικονομική συνέχεια», η οποία συνδέεται με το ζήτημα της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της εξυγίανσης που αναφέρθηκε ανωτέρω. Άλλοι τομείς στους οποίους υπάρχει έλλειψη καθοδήγησης είναι η «διακυβέρνηση και επικοινωνία» και η «πληροφόρηση» (βλέπε σημεία **31 -36**).

111 Επιπλέον, η επίτευξη συνεπούς μεταχείρισης των τραπεζών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB παρεμποδίζεται από την ποικιλομορφία των πρακτικών των ΕΚΕ, λόγω αδυναμιών στις αντίστοιχες πολιτικές (βλέπε σημεία **38 -41**, **47-51** και **57-65**). Αυτές οι διαφοροποιήσεις οφείλονται, παραδείγματος χάριν, i) στη διακριτική ευχέρεια που διαθέτουν τα ΕΚΕ για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση της ουσιαστικής φύσης των εμποδίων και ii) στην έλλειψη δεικτών αναφοράς ή ειδικών κριτηρίων για την αξιολόγηση τόσο των κρίσιμων λειτουργιών όσο και του δημόσιου συμφέροντος. Τέλος, οι πολιτικές του SRB, όπως αποτυπώνονται στο εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης, δεν είναι μέχρι στιγμής δεσμευτικές για τα ΕΚΕ (βλέπε σημείο **30**) και, ως εκ τούτου, οι αποκλίσεις δεν χρειάζεται να αιτιολογούνται (δηλαδή να ακολουθείται η αρχή «συμμόρφωση ή αιτιολόγηση») στα σχέδια εξυγίανσης.

112 Τον Απρίλιο του 2020, το SRB δημοσίευσε επίσης έγγραφο με τίτλο «Expectations for Banks», οι οποίες θα πρέπει να αναπτύξουν τις ικανότητές τους σε όλες τις σχετικές διαστάσεις της δυνατότητας εξυγίανσης έως το τέλος του 2023 το αργότερο, προθεσμία που μπορεί να παραταθεί με κατά περίπτωση συμφωνία. Οι νομοθέτες δεν έχουν προβλέψει τέτοιο χρονοδιάγραμμα για την πλήρη συμμόρφωση των τραπεζών με τις απαιτήσεις για τη δυνατότητα εξυγίανσης. Το γεγονός ότι το SRB δεν έχει μέχρι στιγμής προσδιορίσει ουσιαστικά εμπόδια και δεν έχει κινήσει τη διαδικασία για να διασφαλίσει την άρση τους αντιβαίνει στις διατάξεις του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων (βλέπε σημεία [52-56](#) και [73](#)).

Σύσταση 1 – Να βελτιωθούν οι πολιτικές του EME

Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής μεταχείριση των τραπεζών στο πλαίσιο του EME, και λαμβανομένου υπόψη του ισχύοντος νομικού πλαισίου, το SRB πρέπει:

- α) να καθορίσει τις πολιτικές που λείπουν, δηλαδή εκείνες που αφορούν την οικονομική συνέχεια, τη διακυβέρνηση και την επικοινωνία και πληροφόρηση·
- β) να διευθετήσει τις αδυναμίες των υφιστάμενων πολιτικών ή/και της εφαρμογής τους, δηλαδή όσον αφορά την αξιολόγηση του δημόσιου συμφέροντος, τον προσδιορισμό των ουσιαστικών εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης και τη διάσωση με ίδια μέσα. Ειδικότερα, πρέπει να συμμορφωθεί με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, προσδιορίζοντας σε κάθε σχέδιο εξυγίανσης τα ουσιαστικά εμπόδια στη δυνατότητα εξυγίανσης και να εφαρμόσει την προβλεπόμενη διαδικασία για την εξάλειψή τους·
- γ) να απαιτήσει από τα ΕΚΕ να εφαρμόζουν την αρχή «συμμόρφωση ή αιτιολόγηση» σε περίπτωση απόκλισης από τις καθοριζόμενες στο εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης πολιτικές. Οι αποκλίσεις πρέπει να γνωστοποιούνται στην εκτελεστική σύνοδο κατά την έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: για τα στοιχεία α) και β), Μάρτιος του 2022· για το στοιχείο γ), τέλος του 2021.

113 Το SRB δεν έχει ορίσει ακόμη ακριβή προθεσμία για την ολοκλήρωση των σχεδίων εξυγίανσης για κάθε τράπεζα. Ο χρόνος που απαιτείται έως την ολοκλήρωση θα επηρεαστεί πιθανώς από την εφαρμογή του εγγράφου «Expectations for Banks» (βλέπε σημείο [112](#)). Σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του ελέγχου μας σχετικά με τον κύκλο σχεδιασμού του 2016, έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την ποιότητα των

σχεδίων εξυγίανσης. Πράγματι, στο πλαίσιο του κύκλου σχεδιασμού του 2018, το δείγμα των σχεδίων εξυγίανσης που ελέγξαμε πληρούσε το 60 % των απαιτήσεων που ορίζονται στο ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων. Παρά την ύπαρξη συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου, οι διαθέσιμοι πόροι δεν επαρκούν για τη διενέργεια ποιοτικού ελέγχου. Διαπιστώσαμε ότι το 10 % των απαιτήσεων είχε πληρωθεί μόνον εν μέρει, ενώ το 30 % δεν είχε πληρωθεί (βλέπε σημεία [69-71](#) και [75](#)).

114 Οι τομείς στους οποίους ο αριθμός των απαιτήσεων που έχουν πληρωθεί είναι χαμηλότερος είναι εκείνοι στους οποίους το SRB δεν έχει ακόμη καθορίσει την πολιτική του (χρηματοδότηση στην εξυγίανση, επικοινωνία και πληροφόρηση) ή όπου οι πολιτικές παρουσιάζουν αδυναμίες. Επιπλέον, στο ήμισυ των περιπτώσεων του δείγματός μας, δεν υπήρχε σαφής δήλωση σχετικά με τη δυνατότητα εξυγίανσης της οικείας τράπεζας (βλέπε [πίνακα 2](#) και σημεία [69-74](#)).

115 Το SRB καθυστέρησε να εγκρίνει τα σχέδια του κύκλου σχεδιασμού του 2018. Δεν έδωσε προτεραιότητα, από χρονική άποψη, στις συστημικά σημαντικές τράπεζες (τα σχέδια που τις αφορούσαν εγκρίθηκαν τελευταία), σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στο προοίμιο του κανονισμού EME. Κατά συνέπεια, αποφάσισε ότι ο κύκλος του 2019 θα καλύψει περιορισμένο μόνο αριθμό τραπεζών, ενώ ο κύκλος του 2020 έχει προγραμματιστεί ως πλήρης κύκλος. Ωστόσο, μη λαμβανομένου υπόψη του τυχόν αντικτύπου της πανδημίας της COVID-19 και λαμβανομένων υπόψη των ισχυουσών διαδικασιών, ορισμένες από τις οποίες είναι χρονοβόρες, υπάρχει κίνδυνος να μην επιτευχθεί ο στόχος της οριστικοποίησης όλων των σχεδίων του κύκλου του 2020 έως τον Μάρτιο του 2021 (βλέπε σημεία [76-80](#)).

Σύσταση 2 – Να διασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση και η έγκαιρη έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης

Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη έγκριση συμμορφούμενων σχεδίων εξυγίανσης, το SRB πρέπει:

α) να βελτιώσει την ποιότητα των σχεδίων προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: για το στοιχείο α), Μάρτιος του 2022 (για τον κύκλο του 2021)· για το στοιχείο β), Μάρτιος του 2021 (για τον κύκλο του 2020).

116 Οι ΕΑΕ σημείωσαν πρόοδο όσον αφορά τον αριθμό των σχεδίων εξυγίανσης που εγκρίθηκαν για λιγότερο σημαντικές τράπεζες. Ωστόσο, οκτώ ΕΑΕ δεν πέτυχαν τις

τιμές-στόχο τους. Μια πρώτη δέσμη κατευθυντήριων γραμμών που διασφαλίζουν τη συνεπή εφαρμογή των προτύπων εξυγίανσης όσον αφορά τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες εκδόθηκε μόλις τον Αύγουστο του 2020, συμπεριλαμβανομένης καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή των «απλουστευμένων υποχρεώσεων» (βλέπε σημεία [81-85](#)).

117 Μολονότι το SRB αξιολόγησε την ποιότητα όλων των σχεδίων που υπέβαλαν οι ΕΑΕ, δυσκολεύθηκε να τηρήσει τις καθορισμένες προθεσμίες. Η αξιολόγηση ήταν περισσότερο ή λιγότερο διεξοδική, ανάλογα με το μέγεθος της τράπεζας και την επιλεγείσα στρατηγική εξυγίανσης. Η διαφορά αυτή οφειλόταν στην έλλειψη πόρων στη σχετική μονάδα του SRB. Το SRB επέλεξε επίσης να μην εκφράσει άποψη σχετικά με όλα τα σχέδια στα οποία διαπιστώθηκαν ελλείψεις (βλέπε σημεία [87-89](#) και [102](#)).

118 Επιπλέον, στις αρχές του 2020, το SRB προσέγγιζε το απαιτούμενο επίπεδο στελέχωσης για την εκτέλεση των καθηκόντων του (89 %). Ωστόσο, δεν έχει ακόμη καθορίσει την τυποποιημένη σύνθεση ενός ΕΚΕ (δηλαδή τον αριθμό των υπαλλήλων, την αναλογία των υπαλλήλων του SRB σε σχέση με τους υπαλλήλους των ΕΑΑ και τα προσόντα τους). Διαπιστώσαμε επίσης ότι, με την πάροδο του χρόνου, αυξήθηκε το μερίδιο των υπαλλήλων του SRB (βλέπε σημεία [101-105](#)).

119 Το SRB δεν διαθέτει νομικές εξουσίες όσον αφορά το επίπεδο στελέχωσης των ΕΑΕ, που παραμένει στην αρμοδιότητα των εθνικών δημοσιονομικών αρχών. Διαπιστώσαμε ότι ο αριθμός των υπαλλήλων ανά τράπεζα διέφερε σημαντικά μεταξύ των ΕΑΕ. Η ΕΑΤ είναι μεν επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της εμπειρογνώσιας, των πόρων και της επιχειρησιακής ικανότητας των ΕΑΕ, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει δημοσιεύσει ολοκληρωμένη αξιολόγηση των εν λόγω πτυχών, καθώς έχει προσεγγίσει το ζήτημα εφαρμόζοντας ποικίλα εργαλεία (βλέπε σημεία [106-107](#)). Η μη εξασφάλιση επαρκών πόρων, ανάλογων με τους στόχους ενός οργανισμού, μπορεί να οδηγήσει σε αυξανόμενες αποκλίσεις μεταξύ των στόχων και της πραγματικής κατάστασης.

Σύσταση 3 – Να βελτιωθεί η οργανωτική δομή του ΕΜΕ

- α) Προκειμένου να βελτιωθεί η εποπτεία του SRB όσον αφορά τον σχεδιασμό της εξυγίανσης σε επίπεδο ΕΑΕ, θα πρέπει να διαθέσει επαρκές προσωπικό στη μονάδα που είναι υπεύθυνη για την εποπτεία των λιγότερο σημαντικών τραπεζών και να διατυπώνει σαφώς την άποψή του σχετικά με την ποιότητα των σχεδίων εξυγίανσης για τις λιγότερο σημαντικές τράπεζες όταν εντοπίζει ελλείψεις.

- β) Προκειμένου να διασφαλιστεί η κατάλληλη σύνθεση των ΕΚΕ, το SRB και οι ΕΑΕ πρέπει να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τυποποιημένα κριτήρια.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: Μάρτιος 2022 (κύκλος σχεδιασμού 2021)

120 Η κατανομή των ρόλων μεταξύ του SRB και των ΕΑΕ αποσαφηνίστηκε σε συμφωνία συνεργασίας που εγκρίθηκε το 2016 και τροποποιήθηκε το 2018 (βλέπε σημεία [94-95](#)). Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του SRB και της εποπτικής αρχής, δηλαδή της ΕΚΤ, διέπεται από λεπτομερές μνημόνιο συνεννόησης.

121 Ωστόσο, η αποτελεσματική εξυγίανση προϋποθέτει ότι η εποπτική αρχή της τράπεζας i) θα ενεργοποιήσει εγκαίρως τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης και θα τα εφαρμόσει αποτελεσματικά και ii) θα λάβει αρκετά νωρίς απόφαση σχετικά με τράπεζα που βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή κινδυνεύει να πτωχεύσει, βάσει σαφών, αντικειμενικών και ποσοτικοποιημένων ορίων. Μολονότι σπανίως έχουν χρησιμοποιηθεί μέτρα έγκαιρης παρέμβασης και το νομικό πλαίσιο δεν προβλέπει αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κριτήρια για την κήρυξη μιας τράπεζας σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, το SRB δεν έχει απευθυνθεί στους νομοθέτες σχετικά με το θέμα αυτό (βλέπε σημεία [97-100](#)).

Σύσταση 4 – Να καθοριστούν αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κριτήρια για την έγκαιρη εποπτική δράση

Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη ανάληψη εποπτικής δράσης, το SRB και η Επιτροπή πρέπει να προσεγγίσουν τους νομοθέτες και την ΕΚΤ, στο πλαίσιο του ρόλου της ως εποπτικής αρχής, και να υποστηρίξουν τον καθορισμό αντικειμενικών και ποσοτικοποιημένων ορίων για την ενεργοποίηση μέτρων έγκαιρης παρέμβασης και την κήρυξη μιας τράπεζας σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

Το Συνέδριο καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να αναζητήσουν τον καλύτερο τρόπο ενσωμάτωσης των ανωτέρω διευκρινίσεων στο νομικό πλαίσιο.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2021.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Alex Brenninkmeijer, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 24ης Νοεμβρίου 2020.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner Lehne

Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι — Τα όργανα διοίκησης του SRB

Ανάλογα με τα καθήκοντα, το SRB συνέρχεται σε διαφορετικές συνθέσεις (βλέπε [γράφημα 9](#) κατωτέρω). Στη σύνθεση της «περιορισμένης» εκτελεστικής συνόδου συμμετέχουν ο Πρόεδρος και τέσσερα μέλη πλήρους απασχόλησης του συμβουλίου. Ο αντιπρόεδρος συμμετέχει στην «περιορισμένη» εκτελεστική σύνοδο ως μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου, αλλά αντικαθιστά τον πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας του.

Όταν η εκτελεστική σύνοδος εξετάζει την περίπτωση συγκεκριμένης τράπεζας, διευρύνεται («διευρυμένη» εκτελεστική σύνοδος) ώστε να συμπεριλάβει τα μέλη του συμβουλίου που εκπροσωπούν τις οικείες ΕΑΕ. Ως εκ τούτου, η σύνθεση της «διευρυμένης» εκτελεστικής συνόδου ποικίλλει ανάλογα με την υπό εξέταση τράπεζα. Εάν η «διευρυμένη» εκτελεστική σύνοδος δεν επιτύχει συναίνεση, ο πρόεδρος και τα τέσσερα μέλη πλήρους απασχόλησης λαμβάνουν απόφαση με απλή πλειοψηφία.

Η σύνοδος της ολομέλειας απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τα τέσσερα άλλα μέλη πλήρους απασχόλησης και τα μέλη του συμβουλίου που εκπροσωπούν όλες τις ΕΑΕ. Όπως και στην περίπτωση της εκτελεστικής συνόδου, ο αντιπρόεδρος συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου, αλλά αντικαθιστά τον πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας του.

Η Επιτροπή και η ΕΚΤ έχουν καθεστώς μόνιμου παρατηρητή σε όλες τις συνεδριάσεις των εκτελεστικών συνόδων και των συνόδων της ολομέλειας του SRB. Κατά περίπτωση, άλλοι παρατηρητές μπορούν να προσκαλούνται στην εκτελεστική σύνοδο και στις συνόδους της ολομέλειας σε ad hoc βάση. Όταν η «διευρυμένη» εκτελεστική σύνοδος εξετάζει την περίπτωση τράπεζας που έχει θυγατρικές ή σημαντικά υποκαταστήματα σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη, στη συνεδρίαση καλούνται να συμμετάσχουν οι αρχές εξυγίανσης των εν λόγω κρατών μελών.

Γράφημα 9 – Όργανα διοίκησης του SRB

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει διαγράμματος του SRB.

Παράρτημα II — Οι τιμές-στόχος του SRB για τη MREL

Τον Μάιο του 2020, το SRB δημοσίευσε την πολιτική του 2020 για τη MREL κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι διάφορες συνιστώσες μιας τιμής-στόχου για τη MREL για τους κύκλους σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2018 και του 2020. Οι διαφορές μεταξύ των δύο επισημαίνονται με πράσινο χρώμα.

	Πολιτική του SRB για τη MREL του 2018	Πολιτική του SRB για τη MREL του 2020
Εκφράζεται σε ποσό συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο (TREA)		
Στόχος για τη MREL	Ποσό απορρόφησης ζημιών (LAA) + ποσό ανακεφαλαιοποίησης (RCA)	Ποσό απορρόφησης ζημιών (LAA) + ποσό ανακεφαλαιοποίησης (RCA)
LAA	(Πυλώνας 1+Πυλώνας 2+ συνδυασμένες απαιτήσεις κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας⁴⁵)*ποσό συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο (TREA)	(Πυλώνας 1+Πυλώνας 2)*ποσό συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο (TREA)
RCA ⁴⁶	(Πυλώνας 1+Πυλώνας 2+απόθεμα ασφαλείας εμπιστοσύνης της αγοράς (MCC))*TREA	[Πυλώνας 1+Πυλώνας 2+απόθεμα ασφαλείας εμπιστοσύνης της αγοράς (MCC⁴⁷)]*TREA

⁴⁵ Άρθρο 92, παράγραφος 1, του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1)· άρθρο 104α και 128 της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (ΟΚΑ), οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

⁴⁶ Εφαρμόζεται μόνο σε τράπεζες όπου η στρατηγική εξυγίανσης προβλέπει δράσεις εξυγίανσης και την εφαρμογή εργαλείων εξυγίανσης.

⁴⁷ Σύμφωνα με την πολιτική του SRB του 2020 για τη MREL (σ. 12), το RCA μπορεί να προσαρμοστεί από τη MCC, γεγονός που συνιστά αλλαγή σε σχέση με την πολιτική του SRB του 2018 για τη MREL (σ. 10), η οποία κατέστησε υποχρεωτική την προσαρμογή αυτή στην περίπτωση των τραπεζών στις οποίες το SRB σκόπευε να εφαρμόσει εργαλεία και εξουσίες εξυγίανσης. Το SRB εισήγαγε επίσης μεταβατικές περιόδους για τη MCC στην πολιτική του 2020 για τη MREL.

	Πολιτική του SRB για τη MREL του 2018	Πολιτική του SRB για τη MREL του 2020
MCC	Συνδυασμένες απαιτήσεις κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας – 1,25 %	Συνδυασμένες απαιτήσεις κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας – αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας
Εκφράζεται σε άνοιγμα του δείκτη μόχλευσης (LRE)		
Προκαθορισμένη απαίτηση MREL	ά.α.	Ποσό απορρόφησης ζημιών (LAA) + ποσό ανακεφαλαιοποίησης (RCA)
LAA	ά.α.	Δείκτης μόχλευσης* άνοιγμα μόχλευσης
RCA	ά.α.	Δείκτης μόχλευσης* άνοιγμα μόχλευσης

Πηγή: ΕΕΣ, προσαρμογή από στοιχεία του SRB.

Στην περίπτωση των τραπεζών που αναμένεται να ακολουθήσουν κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, η MREL αντιστοιχεί γενικά στις κεφαλαιακές απαιτήσεις, βάσει του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRR), ο οποίος περιλαμβάνει μόνο το ποσό απορρόφησης ζημιών (LAA).

Σύμφωνα με τους νέους κανόνες, το TREA (ποσό συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο) της MREL για το LAA δεν απαιτείται πλέον να περιλαμβάνει τις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας ούτε απαιτείται απόθεμα ασφαλείας εμπιστοσύνης της αγοράς, αλλά το SRB μπορεί ακόμη να προσαρμόζει το RCA εφαρμόζοντας MCC.

Στην περίπτωση αυτή, η μείωση κατά 1,25 % του MCC σύμφωνα με την πολιτική του SRB του 2018 για τη MREL θα αντικατασταθεί από την αφαίρεση του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας. Αυτό περιλαμβάνει μέρος των συνδυασμένων απαιτήσεων αποθέματος ασφαλείας. Μια μείωση αντισταθμίζει προηγούμενη προσαύξηση στις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας.

Η νέα δέσμη μέτρων για τον τραπεζικό τομέα για τη μεταφορά των απαιτήσεων της Βασιλείας III εισήγαγε δείκτη μόχλευσης 3 %. Ως εκ τούτου, το SRB εισήγαγε ένα δεύτερο μέτρο MREL με βάση το άνοιγμα του δείκτη μόχλευσης.

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

- ΔΕΕΑ:** Διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης
- ΕΑΤ:** Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
- ΕΑΕ:** Εθνική αρχή εξυγίανσης
- ΕΚΕ:** Εσωτερικό κλιμάκιο εξυγίανσης
- ΕΚΤ:** Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
- ΕΜΕ:** Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης
- ΕΤΕ:** Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης
- ΙΠΑ:** Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης
- ΣΛΕΕ:** Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- BRRD:** Η οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (Bank Recovery and Resolution Directive)
- LAA:** Ποσό απορρόφησης των ζημιών
- MCC:** Απόθεμα ασφαλείας εμπιστοσύνης της αγοράς
- MREL:** Ελάχιστη απαίτηση για τα ίδια κεφάλαια και τις επιλέξιμες υποχρεώσεις
- SRB:** Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης

Γλωσσάριο

Αποτίμηση: Το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων προβλέπει μια επίσημη διαδικασία με τρεις αποτιμήσεις, αντίστοιχα, για τον προσδιορισμό του κατά πόσον μια τράπεζα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης (αποτίμηση 1), για την ενημέρωση σχετικά με τη χρήση των εργαλείων εξυγίανσης, συμπεριλαμβανομένης της διάσωσης με ίδια μέσα (αποτίμηση 2), και για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την αρχή της «μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών» (αποτίμηση 3).

Βασικός επιχειρηματικός τομέας: Επιχειρηματικοί τομείς ή συναφείς υπηρεσίες που συνιστούν σημαντικές πηγές εσόδων, κερδών ή αξίας δικαιόχρησης για ένα ίδρυμα ή για όμιλο στον οποίο ανήκει ένα ίδρυμα.

Ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων: Απαίτηση με την οποία οι τράπεζες πρέπει να συμμορφώνονται ανά πάσα στιγμή, διατηρώντας μέσα «που προσφέρονται για διάσωση με ίδια μέσα», προκειμένου να εξασφαλίζεται η απορρόφηση των ζημιών και η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, σε περίπτωση που αυτές αντιμετωπίσουν οικονομικές δυσκολίες και τεθούν υπό εξυγίανση.

Εξυγίανση: Η εύτακτη εκκαθάριση μιας προβληματικής τράπεζας, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των βασικών λειτουργιών της και να διαφυλαχθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Αποσκοπεί επίσης στην προστασία των δημόσιων πόρων, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη (βλέπε άρθρο 2 της οδηγίας BRRD).

Εποπτεία: Η εποπτεία του τραπεζικού τομέα συνίσταται στην παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των δραστηριοτήτων των τραπεζών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφαλής και ορθή τους λειτουργία σύμφωνα με τους κανόνες και τους κανονισμούς.

Εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα: Μηχανισμός που επιτρέπει την απομείωση ή τη μετατροπή χρέους σε μετοχικό κεφάλαιο, με ορισμένες εξαιρέσεις, όπως οι καλυπτόμενες καταθέσεις, σε περίπτωση εξυγίανσης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Οι υποχρεώσεις που μπορούν να υπαχθούν στη διάσωση με ίδια μέσα, χαρακτηρίζονται «υποχρεώσεις που προσφέρονται για διάσωση με ίδια μέσα».

Εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης: Σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού EME, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης μπορεί να συγκροτεί εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης, αποτελούμενα από υπαλλήλους του και υπαλλήλους των εθνικών αρχών εξυγίανσης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, παρατηρητών από κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ. Τα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη

συνεργασία και στην επικοινωνία μεταξύ του SRB και των ΕΑΕ σε σχέση με την κατάρτιση των σχεδίων εξυγίανσης. Συγκροτούνται για όλες τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB και επικεφαλής τους είναι συντονιστές διοριζόμενοι μεταξύ των ανώτερων στελεχών του SRB.

Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση: Η μεταβίβαση της ευθύνης της τραπεζικής πολιτικής από εθνικό επίπεδο σε επίπεδο ΕΕ. Επί του παρόντος, αποτελείται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό και τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, οι οποίοι βασίζονται στο ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων της ΕΕ. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση.

Κρίσιμες λειτουργίες: Τραπεζικές δραστηριότητες, υπηρεσίες ή λειτουργίες, των οποίων η διακοπή είναι πιθανό να οδηγήσει σε διατάραξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας ή της παροχής υπηρεσιών ζωτικής σημασίας για την πραγματική οικονομία.

Μέσα/υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης: Το χρέος μειωμένης εξασφάλισης έχει χαμηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα από το χρέος υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, αλλά υψηλότερη προτεραιότητα σε σύγκριση με τις μετοχές, σε περίπτωση που μια τράπεζα πτωχεύσει.

Ουσιαστικά εμπόδια: Σοβαρά εμπόδια που θα μπορούσαν να παρακωλύσουν την εκκαθάριση ή την εξυγίανση μιας τράπεζας, τα οποία εντοπίζονται από τις αρχές εξυγίανσης κατά την αξιολόγηση της δυνατότητας εξυγίανσης των τραπεζών. Οι αρχές εξυγίανσης διαθέτουν εκτεταμένες εξουσίες να ζητούν από τις τράπεζες την αντιμετώπιση ή την εξάλειψη τέτοιων εμποδίων εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Παραδείγματος χάριν, το SRB μπορεί να απαιτήσει από μια τράπεζα να εκχωρήσει συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, να περιορίσει τις δραστηριότητές της ή να τροποποιήσει τις νομικές ή τις επιχειρησιακές δομές της.

Προληπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις: Οι προληπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις αφορούν το ύψος των κεφαλαίων που κατέχουν οι τράπεζες. Στόχος των κανόνων αυτών είναι να ενισχύσουν την ανθεκτικότητά τους, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι τράπεζες έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν να χρηματοδοτούν την οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη.

Σύστημα εγγύησης των καταθέσεων: Το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων αποσκοπεί στην προστασία των καταθετών από ζημιές έως ένα ορισμένο ανώτατο όριο και εντός ορισμένων ορίων σε περίπτωση πτώχευσης μιας τράπεζας.

Σχέδιο ανάκαμψης: Τα σχέδια ανάκαμψης διασφαλίζουν ότι οι τράπεζες είναι έτοιμες να αποκαταστήσουν τη βιωσιμότητά τους ακόμη και σε περιόδους σοβαρών οικονομικών πιέσεων.

Σχέδιο εξυγίανσης: Λεπτομερές έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται λεπτομερώς τα χαρακτηριστικά μιας τράπεζας και η προτιμώμενη στρατηγική εξυγίανσης, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων εξυγίανσης που πρέπει να εφαρμοστούν και σε ποιες οντότητες. Εντοπίζει και αντιμετωπίζει τυχόν εμπόδια στην εξυγίανση της τράπεζας και καθορίζει τη MREL της τράπεζας.

Σώμα εξυγίανσης: Τα σώματα εξυγίανσης είναι τα όργανα που διασφαλίζουν τη συνεργασία μεταξύ όλων των μερών, όπως οι αρχές εξυγίανσης, οι κεντρικές τράπεζες, τα αρμόδια υπουργεία ή η EAT, σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού και της διαδικασίας εξυγίανσης μιας προβληματικής τράπεζας.

Χρέος υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας: Χρέος που εξοφλείται κατά προτεραιότητα σε περίπτωση πτώχευσης μιας τράπεζας. Λόγω αυτής της προτεραιότητας, συνεπάγεται χαμηλότερους κινδύνους σε σύγκριση με το χρέος μειωμένης εξασφάλισης ή το μετοχικό κεφάλαιο.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ
(SRB) ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ
ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ»

ΣΥΝΟΨΗ

VI. Το SRB εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που αναγνώρισε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ). Διαφωνεί με το συμπέρασμα του ΕΕΣ σχετικά με την απουσία «βασικών στοιχείων», καθώς αυτό θα μπορούσε να δώσει την εντύπωση ότι ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (ΕΜΕ) δεν ασκεί ακόμα τις αρμοδιότητές του λόγω έλλειψης ορισμένων στοιχείων που αφορούν το SRB, κάτι που σαφώς δεν ισχύει. Τα βασικά ελλείποντα στοιχεία συνδέονται ουσιαστικά με την εξέλιξη του πλαισίου [δηλ. ρευστότητα κατά την εξυγίανση/μηχανισμός ασφάλειας ή ορισμένα στοιχεία που αφορούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και αποδεκτών υποχρεώσεων (MREL)] τα οποία αποτελούν στοιχεία που είναι εκτός του ελέγχου του SRB. Επιπλέον, κανένα από τα εν λόγω «βασικά» στοιχεία δεν εμπόδισε τον ΕΜΕ να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να σημειωθούν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) Το SRB ανέπτυξε και επικαιροποίησε μεγάλο αριθμό πολιτικών το 2018 και το 2019, περίοδο κατά την οποία υπήρξαν μεταβολές στο ρυθμιστικό περιβάλλον με τη συνεχή ανάπτυξη των κατευθυντήριων γραμμών του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και της ΕΑΤ και την επικείμενη έκδοση της οδηγίας BRRD II. Στο πλαίσιο αυτού του μεταβαλλόμενου ρυθμιστικού περιβάλλοντος, το SRB ήταν υποχρεωμένο να ασκεί τις ρυθμιστικές λειτουργίες του, διασφαλίζοντας παράλληλα την ορθή εφαρμογή σημαντικών νομοθετικών αλλαγών σε μια σειρά θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των MREL.
- β) Η επικαιροποίηση των πολιτικών σχεδιασμού της εξυγίανσης είναι μια συνεχής διαδικασία η οποία αποτελεί απόδειξη χρηστής διακυβέρνησης και αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στο νομικό πλαίσιο που οφείλει να εφαρμόζει το SRB. Όσον αφορά το συμπέρασμα ότι οι πολιτικές του SRB «δεν καλύπτουν ακόμη όλους τους σχετικούς τομείς», η χάραξη πολιτικών είναι μια δυναμική διαδικασία η οποία συνεχίζεται. Αυτό ενισχύεται από το γεγονός ότι ορισμένα στοιχεία που απαιτούνται για την ανάπτυξη πολιτικών δεν ελέγχονται από το SRB, όπως η πρόοδος όσον αφορά τη ρευστότητα και τους μηχανισμούς ασφαλείας.
- γ) Ο ΕΜΕ λαμβάνει τις απαραίτητες αποφάσεις όσον αφορά τις δραστηριότητες εξυγίανσης σε κάθε κύκλο εξυγίανσης (MREL, σχέδια εξυγίανσης, αξιολόγηση δυνατότητας εξυγίανσης κ.λπ.). Ιδίως εάν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι στην έκθεση η κύρια απόδειξη για τα ελλείποντα στοιχεία φαίνεται να είναι η μη πλήρως συμμορφούμενη ανάπτυξη των σχεδίων εξυγίανσης έναντι του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων. Εν προκειμένω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 70 % των στοιχείων συμμορφώνονται ή συμμορφώνονται εν μέρει και ένας σημαντικός αριθμός των μη συμμορφούμενων στοιχείων οφείλονται στις αλλαγές του νομικού πλαισίου.

VII. Η μεθοδολογία αξιολόγησης της δυνατότητας εξυγίανσης του SRB που παρουσιάζεται στο εγχειρίδιο σχεδιασμού εξυγίανσης προβλέπει τον προσδιορισμό των εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης. Ο προσδιορισμός και ο πιθανός καθορισμός ουσιαστικών εμποδίων, εάν υπάρχουν, δεν εξαρτάται από τον χρόνο που χρειάζονται οι τράπεζες για να επιλύσουν εκκρεμή ζητήματα.

VIII. Όσον αφορά τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB, ανατρέξτε στο σχόλιο του SRB στο σημείο 108 και στις κοινές παρατηρήσεις σχετικά με τα σημεία 69 έως 73, όπου επισημαίνεται ότι το 70 % των απαιτήσεων ικανοποιήθηκαν πλήρως ή μερικώς και ότι οι υπόλοιπες συνδέονται εν μέρει με μεταβαλλόμενα τμήματα του ρυθμιστικού πλαισίου, όπως ισχύει για τις εσωτερικές MREL. Όσον αφορά την επιλογή της κατάλληλης χρονικής στιγμής για τον σχεδιασμό εξυγίανσης, ανατρέξτε στα σχόλια του SRB στα σημεία 76 έως 80.

IX. Ορίζονται σαφή κριτήρια στο άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο α) έως δ) του κανονισμού για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (κανονισμό ΕΜΕ) όταν μια τράπεζα μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 6 της οδηγίας BRRD, απαιτείται από την ΕΑΤ να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις προσομοιώσεις πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Αυτό έπραξε το 2015 με την έκδοση μιας πλήρους δέσμης κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την ερμηνεία διαφόρων περιστάσεων στις οποίες ένα ίδρυμα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο

πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης για τον σκοπό του άρθρου 32 παράγραφος 6 της οδηγίας BRRD. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι ευπρόσδεκτα τα αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κριτήρια, ωστόσο θα πρέπει να αποφεύγεται οποιοσδήποτε αυτοματισμός απορρέει από κατώτατα όρια.

X. Μολονότι το SRB συμφωνεί για τη βελτίωση που αναφέρεται και για τις διαφορετικές βαθμίδες προσωπικού που διορίζεται στις εθνικές αρχές εξυγίανσης, αυτό δεν συνδέεται απαραίτητα με τον διορισμό προσωπικού στο SRB (π.χ. σε ορισμένες εθνικές αρχές εξυγίανσης οι διαδικασίες πρόσληψης διαρκούν περισσότερο από ένα έτος· σε άλλες το προσωπικό αποτελείται από παλαιότερα στελέχη και είναι πιο έμπειρο σε ζητήματα εξυγίανσης, κ.λπ.).

Επιπλέον, το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι αυτό το σημείο της έκθεσης για το προσωπικό που διορίζεται στα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης (ΕΚΕ) από τις εθνικές αρχές εξυγίανσης (ΕΑΕ) δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως αντιστάθμιση της μείωσης του προσωπικού των ΕΑΕ από οποιαδήποτε αύξηση του προσωπικού του SRB. Το SRB απαιτεί έναν ελάχιστο αριθμό προσωπικού για τη διασφάλιση της ποιότητας εργασίας ανεξαρτήτως του προσωπικού των ΕΑΕ· επιπλέον, οι λόγοι της κατανομής εργασίας εντός των ΕΚΕ μεταξύ του προσωπικού του SRB και των ΕΑΕ δεν εξαρτώνται απλώς από τον «αριθμό των ΠΠΑ», αλλά από άλλους παράγοντες (π.χ. μικρότερος αριθμός ΠΠΑ με μεγαλύτερη αρχαιότητα ή εμπειρογνωμοσύνη σε ορισμένα θέματα θα μπορούσε να είναι πιο σημαντικός σε σχέση με την «ποσότητα των ΠΠΑ»). (Βλ. σχόλιο σημείου 105.)

XI. Ανατρέξτε στα αναλυτικά σχόλια του SRB στο κεφάλαιο «Συμπεράσματα και συστάσεις».

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης - Ιστορικό

03. Το SRB επισημαίνει ότι στους στόχους περιλαμβάνεται και η διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής του καθεστώτος εξυγίανσης στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, όπως ο εν λόγω ρόλος επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού ΕΜΕ.

Η ανάγκη διασφάλισης της συνέχισης κρίσιμων λειτουργιών της τράπεζας και της αποφυγής σοβαρών επιπτώσεων για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα αξιολογείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης του δημοσίου συμφέροντος.

Συνεργασία στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης

Ο ρόλος του SRB και των ΕΑΕ

11. Το SRB θα ήθελε να διευκρινίσει ότι οι ΕΑΕ συμμετέχουν στις συνόδους Ολομέλειας, καθώς και στις εκτελεστικές συνόδους για ζητήματα που αφορούν τις τράπεζες, συμπεριλαμβανομένων των ζητημάτων που αφορούν τα σχέδια εξυγίανσης.

Οι αρμοδιότητες μιας εκτελεστικής συνόδου ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 54 του κανονισμού για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης (ΕΜΕ).

Επιπλέον, ο εσωτερικός κανονισμός του SRB για την εκτελεστική σύνοδο – που ισχύει τη στιγμή της αξιολόγησης του ΕΕΣ (και είναι παρόμοιος με τον νέο εσωτερικό κανονισμό για την εκτελεστική σύνοδο που εγκρίθηκε στις 24 Ιουνίου 2020) - προβλέπει στο άρθρο 3 παράγραφος 1 τη συμμετοχή:

- ενός διορισμένου εκπροσώπου της αρμόδιας εθνικής αρχής εξυγίανσης από ένα κράτος μέλος σε περιπτώσεις διαβουλεύσεων για μια μεμονωμένη οντότητα ή μια ομάδα οντοτήτων που είναι εγκατεστημένη(-ες) σε ένα συμμετέχον κράτος μέλος, και ενός διορισμένου εκπροσώπου της αρχής εξυγίανσης σε επίπεδο ομίλου, καθώς και ενός διορισμένου εκπροσώπου της αρμόδιας εθνικής αρχής εξυγίανσης σε χώρα στην οποία εδρεύει θυγατρική ή οντότητα που υπόκειται σε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, κατά τη διαβούλευση για διασυνοριακό όμιλο.

Αλληλεπίδραση με άλλες ενωσιακές και εθνικές αρχές

13. Σκοπός της διαβούλευσης με την αρχή εξυγίανσης για ένα σχέδιο ανάκαμψης είναι ο προσδιορισμός τυχόν ενεργειών που περιλαμβάνονται στο εν λόγω σχέδιο και ενδέχεται να επηρεάσουν δυσμενώς τη δυνατότητα εξυγίανσης της τράπεζας.

14. Η ΕΑΤ μπορεί να εγκρίνει τόσο ρυθμιστικά όσο και εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα τα οποία έχουν εκδοθεί (από την Επιτροπή) με κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις αντίστοιχα.

16. Βλ. σχόλιο στο σημείο 14 ανωτέρω.

Πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία και ζητήματα εμπιστευτικότητας

22. Πραγματοποιήθηκαν αρκετές συνεντεύξεις για τη συζήτηση των MREL στα σχέδια που περιλαμβάνονταν στο δείγμα, συμπεριλαμβανομένων διάφορων επεξηγήσεων για τους τρόπους με τους οποίους υπολογίστηκαν οι εν λόγω MREL. Δυστυχώς, αυτή η διαδικασία συνέπεσε με τα μέτρα αναστολής δραστηριοτήτων λόγω της πανδημίας COVID-19, με αποτέλεσμα το ΕΕΣ να μην είναι σε θέση να συμβουλευτεί τα έγγραφα στις εγκαταστάσεις του SRB.

Η προσέγγιση που ακολούθησε το SRB σχετικά με την περιορισμένη αντιπαραβολή εγγράφων αποσκοπούσε στην προστασία της ταυτότητας μεμονωμένων τραπεζών. Εν προκειμένω, η προσέγγιση αυτή συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπονται στο άρθρο 88 του κανονισμού ΕΜΕ και με την απόφαση του SRB για την ταξινόμηση δεδομένων καθώς και με το σύστημα ταξινόμησης δεδομένων της ΕΚΤ. Το SRB συμφώνησε να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία, στις περιπτώσεις όπου προέκυψαν συγκεκριμένα προβλήματα σχετικά με την αντιπαραβολή εγγράφων, καθώς και στις περιπτώσεις όπου αυτά αιτιολογήθηκαν επαρκώς από το ΕΕΣ. Ωστόσο, αυτό συνέπεσε με τα μέτρα αναστολής δραστηριοτήτων λόγω της πανδημίας της COVID-19.

23. Σύμφωνα με την παράγραφο 13 του μνημονίου συνεννόησης του SRB με την ΕΚΤ, το SRB θα πρέπει να διασφαλίζει τη ρητή γραπτή συμφωνία της ΕΚΤ πριν από οποιαδήποτε κοινοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών που λαμβάνει από την ΕΚΤ σε τρίτους. Το SRB συνεργάστηκε με προθυμία με την ΕΚΤ σε μια προσπάθεια διασφάλισης έγκρισης για την κοινοποίηση σχεδίων ανάκαμψης με το ΕΕΣ για τη διευκόλυνση της άσκησης του ελέγχου. Μολονότι το SRB κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για να ικανοποιήσει το σχετικό αίτημα του ΕΕΣ, η ΕΚΤ ενημέρωσε το SRB ότι, λόγω προβληματισμών που άπτονται της ασφάλειας δεδομένων, δεν συναίνεσε για την κοινοποίηση των σχεδίων ανάκαμψης από το SRB εκτός του σκοτεινού θαλάμου.

Τα σχέδια ανάκαμψης είναι επομένως διαθέσιμα για επιθεώρηση από το ΕΕΣ στην αίθουσα δεδομένων του SRB από τις 15 Μαρτίου 2020. Επομένως, υπό φυσιολογικές συνθήκες, θα ήταν δυνατή η εξέταση των σχεδίων ανάκαμψης στις εγκαταστάσεις του SRB. Ελλείψει συγκατάθεσης της ΕΚΤ, το SRB δεν ήταν σε θέση να κοινοποιήσει στο ΕΕΣ τις πληροφορίες της ΕΚΤ εκτός του σκοτεινού θαλάμου. Το SRB αναγνωρίζει ότι είναι ατυχές το γεγονός ότι, δεδομένων των μέτρων αναστολής δραστηριοτήτων λόγω της πανδημίας COVID-19, το ΕΕΣ δεν ήταν σε θέση να συμβουλευτεί τα σχέδια ανάκαμψης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το πλαίσιο πολιτικής έχει ενισχυθεί, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις σε ορισμένους κρίσιμους τομείς

25. Διάγραμμα 5:

Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης του εγχειριδίου για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης του 2020, το SRB αξιολογεί το υπόλοιπο περιεχόμενο των οριζόντιων τεχνικών σημειώσεων και των καθοδηγητικών σημειωμάτων που θα ενσωματωθούν στο εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης, είτε ως βασικές πολιτικές είτε ως υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό.

26. Έως τον Αύγουστο του 2020, το SRB χρησιμοποίησε τις διαθέσιμες πολιτικές για τα σημαντικά ιδρύματα ως σημείο αναφοράς κατά την αξιολόγηση των σχεδίων μέτρων εξυγίανσης για λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

Τον Αύγουστο του 2020, στις κατευθυντήριες γραμμές για τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα θεσπίστηκε μια τυπική απαίτηση σύμφωνα με την οποία οι ΕΑΕ οφείλουν να παραπέμπουν στις πολιτικές για τα σημαντικά ιδρύματα κατά την εκπόνηση των σχεδίων μέτρων εξυγίανσης για λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

Εξακολουθούν να απουσιάζουν ορισμένες σημαντικές πολιτικές, οι οποίες αφορούν τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB

30. Το εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης έχει εγκριθεί από την εκτελεστική σύνοδο του SRB σύμφωνα με το άρθρο 5β του πλαισίου συνεργασίας: «*Τα καθοδηγητικά σημειώματα είναι εσωτερικά έγγραφα του SRB τα οποία έχουν ως στόχο να παρέχουν καθοδήγηση στα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης όσον αφορά τις οντότητες και τις ομάδες που εμπίπτουν στην άμεση αρμοδιότητα του SRB, ανεξαρτήτως της φύσης ή της μορφής τους*».

Το εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης είναι δεσμευτικό για τα ΕΚΕ στον μέγιστο δυνατό βαθμό για ένα εγχειρίδιο, το οποίο εκ φύσεως δεν συνιστά νομικά δεσμευτικό έγγραφο, αλλά περισσότερο έναν οδηγό για τα ΕΚΕ στο πλαίσιο του έργου για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης.

31. Η ανάπτυξη πολιτικής για την οικονομική συνέχεια είναι ένα πολυετές πρόγραμμα που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2022, σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα των αρχών του εγγράφου με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες». Το 2019, το εσωτερικό τεχνικό δίκτυο συνέταξε ένα υποστηρικτικό έγγραφο για τα ΕΚΕ σχετικά με τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση κατά την εξυγίανση το οποίο παρέχει καθοδήγηση για την εκπόνηση των σχεδίων εξυγίανσης για το 2020. Το υποστηρικτικό έγγραφο, το οποίο περιλαμβάνει σχόλια από εθνικές αρχές εξυγίανσης και από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, καλύπτει πτυχές που σχετίζονται με την εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών στο πλαίσιο της εξυγίανσης και τις αξιολογήσεις της ικανότητας των τραπεζών να εντοπίσουν και να κινητοποιήσουν διαθέσιμα κονδύλια και εξασφαλίσεις στο πλαίσιο της εξυγίανσης. Επιπλέον, σύμφωνα με το έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες» που δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του 2020, οι τράπεζες αναμένεται να έχουν εκπονήσει μεθοδολογίες για την εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών κατά την εξυγίανση έως τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2021.

Η ρευστότητα συνιστά πολιτική προτεραιότητα για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2021. Προς τούτο, το εσωτερικό τεχνικό δίκτυο εργάζεται επί του παρόντος για τη χάραξη μιας πολιτικής του SRB για τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση κατά την εξυγίανση.

Το έργο πολιτικής για την οικονομική συνέχεια συμπληρώνεται από το έργο της φερέγγυας εκκαθάρισης χαρτοφυλακίου συναλλαγών του εσωτερικού τεχνικού δικτύου το οποίο καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές για παγκοσμίως συστημικά σημαντικές τράπεζες και τράπεζες με σημαντική εμπορική δραστηριότητα, με ιδιαίτερη έμφαση στις επιπτώσεις όσον αφορά το κόστος και τη ρευστότητα.

32. Οι εσωτερικές προσομοιώσεις και αναλύσεις για την εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών κατά την εξυγίανση εξετάζουν προβληματισμούς και ισχυρισμούς όσον αφορά τους περιορισμούς μεγέθους.

33. Η πολιτική του SRB για τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης και επικοινωνίας πριν από την εξυγίανση και κατά τη διάρκεια αυτής διευκρινίζεται στο έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες», και, πριν από αυτό, σε επιστολές προτεραιότητας που αποστέλλονται στις τράπεζες.

Συγκεκριμένες ρυθμίσεις διακυβέρνησης διευκρινίζονται και στα έγγραφα επιχειρησιακής καθοδήγησης που δημοσιεύτηκαν στις 29 Ιουλίου 2020 από το SRB για την επιχειρησιακή συνέχεια κατά την εξυγίανση, τις υποδομές των χρηματοπιστωτικών αγορών (<https://srb.europa.eu/en/node/1042>) και στις 10 Αυγούστου 2020 σχετικά με τη λειτουργικότητα της διάσωσης με ίδια μέσα (<https://srb.europa.eu/en/content/operational-guidance-bail-implementation>).

34. Η πολιτική του SRB σχετικά με τις απαιτήσεις πληροφοριών διευκρινίζεται στο έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες», και συμπληρώνεται ειδικότερα από σχετική δημόσια καθοδήγηση για κάθε κύκλο (<https://srb.europa.eu/en/content/2020-resolution-reporting>), τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με σημεία δεδομένων για την εκτέλεση διάσωσης με ίδια μέσα που δημοσιεύτηκαν τον Αύγουστο του 2020, τις κατευθυντήριες γραμμές του SRB για τις υποδομές των χρηματοπιστωτικών αγορών και την επιχειρησιακή συνέχεια κατά την εξυγίανση που δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο του 2020, όπου διευκρινίζονται περαιτέρω οι απαιτήσεις για τα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών και το πλαίσιο αποτίμησης του SRB και το σύνολο δεδομένων του SRB για αποτίμηση (<https://srb.europa.eu/en/content/public-consultation-srbs-data-set-valuation>). Επιπλέον, το SRB συνέλεξε πληροφορίες για τράπεζες για μια σειρά ετών σε συγκεκριμένους τομείς που σχετίζονται με τον σχεδιασμό εξυγίανσης (<https://srb.europa.eu/en/content/reporting>).

35. Μολονότι η πολιτική για τους όρους εφαρμογής μιας στρατηγικής πολλαπλών σημείων εισόδου είχε ήδη σχεδιαστεί το 2019, δεν ενσωματώθηκε στην έκδοση του εγχειριδίου για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης. Θα ενσωματωθεί στο εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης το 2020 σύμφωνα με τον σχεδιασμό.

36. Οι πολιτικές καθορίζουν τις αρχές τις οποίες πρέπει να τηρούν τα σχέδια, και δεν απαιτούν τον ίδιο βαθμό ανάλυσης σε όλα τα ζητήματα.

Οι προβλεπόμενες πολιτικές χαρακτηρίζονται από ορισμένες αδυναμίες

37. Η αναθεώρηση πολιτικών σε τακτική βάση συνιστά πρακτική χρηστή διακυβέρνησης, κυρίως με στόχο οι πολιτικές να αντανακλούν τις μεταβολές στο νομικό πλαίσιο, οι οποίες δεν μπορούν να θεωρηθούν αδυναμίες.

Αξιολόγηση δημοσίου συμφέροντος

38. Το SRB επισημαίνει ότι όσον αφορά την προστασία των δημόσιων πόρων ο στόχος είναι «να προστατευθούν οι δημόσιοι πόροι, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη» σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού EME.

39. Το SRB συµµερίζεται την άποψη ότι µια συνεκτική αξιολόγηση δηµοσίου συµφέροντος αποτελεί πρωταρχικό στοιχείο για το συνολικό πλαίσιο εξυγίανσης. Τον Ιούλιο του 2019, το SRB δηµοσίευσε την προσέγγισή του όσον αφορά την αξιολόγηση του δηµοσίου συµφέροντος. Το έγγραφο διευκρινίζει τους παράγοντες που λαµβάνει υπόψη το SRB κατά τη διεξαγωγή αξιολόγησης δηµοσίου συµφέροντος και εξηγεί πώς το SRB εφαρµόζει τα κριτήρια που καθορίζονται στο ενωσιακό δίκαιο. Η δηµοσίευση της µεθοδολογίας αποσκοπεί στη διασφάλιση περισσότερης διαφάνειας και βεβαιότητας για τις τράπεζες και τις αγορές. Το SRB διεξάγει µε συνεπή τρόπο αξιολόγηση δηµοσίου συµφέροντος σε τράπεζες που υπάγονται στην αρµοδιότητά του, και εργάζεται για τη βελτίωση των εργαλείων διασφάλισης της συνέπειας. Όπως όλες οι πολιτικές του SRB, η προσέγγιση της αξιολόγησης δηµοσίου συµφέροντος υπόκειται σε συνεχή αναθεώρηση και επαλήθευση λαµβανοµένου υπόψη του σχεδιασµού της εξυγίανσης και της εµπειρίας διαχείρισης κρίσεων, καθώς και των ποιοτικών και ποσοτικών αναλύσεων που πραγµατοποιεί το SRB.

40. Η εσωτερική έκθεση ελέγχου του SRB για το 2018 περιελάµβανε πολλές συστάσεις για τη βελτίωση της συνοχής αξιολογήσεων κρίσιµων λειτουργιών του SRB σύµφωνα µε το σχέδιο εργασίας του SRB για την αξιολόγηση κρίσιµων λειτουργιών. Για τη συνεκτίµηση αυτών των συστάσεων, εκπονήθηκε σχέδιο δράσης µε άµεσα αποτελέσµατα για το 2019 και το 2020. Ως ένα πρώτο βήµα, το SRB προέβη σε απογραφή των οικείων υφιστάµενων αξιολογήσεων κρίσιµων λειτουργιών τον Νοέµβριο του 2019. Για τη βελτίωση της συνοχής στην αξιολόγηση των κρίσιµων λειτουργιών, το SRB ανέπτυξε µια σειρά από τυποποιηµένους πίνακες που µπορούν να χρησιµοποιηθούν από τα ΕΚΕ κατά τη διάρκεια του κύκλου για τον σχεδιασµό της εξυγίανσης του 2020. Οι εν λόγω πίνακες βασίζονται στις εκθέσεις κρίσιµων λειτουργιών του 2020, και επιτρέπουν σε κάθε ΕΚΕ να αξιολογήσει τα αποτελέσµατα της/των τράπεζας(-ων) για την οποία/τις οποίες είναι υπεύθυνο έναντι άλλων τραπεζών εντός της τραπεζικής ένωσης. Ως ένα επόµενο βήµα, το SRB θα θεσπίσει ενδεικτικά κατώτατα όρια για τον κύκλο σχεδιασµού της εξυγίανσης του 2021.

41. Το SRB αποδίδει την ίδια σηµασία σε όλους τους στόχους εξυγίανσης. Η αξιολόγηση του SRB κατά τον σχεδιασµό της εξυγίανσης καθοδηγείται από τον στόχο αποφυγής της υποκατάστασης των αρµοδιοτήτων των εθνικών αρχών σε σχέση µε την οδηγία για το σύστηµα εγγύησης των καταθέσεων.

42. Όσον αφορά την προστασία των δηµόσιων πόρων, το SRB επισηµαίνει ότι στόχος είναι «να προστατευθούν οι δηµόσιοι πόροι, µε την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δηµόσια χρηµατοπιστωτική στήριξη» σύµφωνα µε το άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισµού ΕΜΕ.

Ο περιορισµός της διάσωσης µε ίδια µέσα στο 8 % του συνολικού παθητικού και των ίδιων κεφαλαίων µιας τράπεζας για τη χρήση του ΕΤΕ ισχύει όταν το ΕΤΕ συνεισφέρει στη διάσωση αντί των υποχρεώσεων που εξαιρούνται από τη διάσωση µε ίδια µέσα σύµφωνα µε το άρθρο 27 παράγραφος 5 του κανονισµού ΕΜΕ ή όταν η χρήση του ΕΤΕ οδηγεί εν µέρει και µε έµµεσο τρόπο σε απώλειες που µετακυλίνουν στο ΕΤΕ.

43. Κατά τη διεξαγωγή αξιολογήσεων δηµοσίου συµφέροντος, το SRB εφαρµόζει τις διατάξεις της οδηγίας BRRD και του κανονισµού ΕΜΕ, καθώς και του δηµοσίου εγγράφου που παρουσιάζει συνοπτικά την πολιτική του SRB. Οι εν λόγω διατάξεις έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν ότι οι κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας θα αποτελούν την προκαθορισµένη επιλογή για την εξυγίανση αφερέγγυων τραπεζών. Για να παρεκκλίνει από αυτό, το SRB πρέπει να εξασφαλίσει ότι η δράση εξυγίανσης είναι απαραίτητη και αναλογική προς έναν ή περισσότερους στόχους εξυγίανσης, και ότι η εκκαθάριση στο πλαίσιο των κανονικών διαδικασιών αφερεγγυότητας δεν θα οδηγούσε την επίτευξη των στόχων εξυγίανσης στον ίδιο βαθµό µε τη δράση εξυγίανσης.

44. Βλ. σχόλια στο σηµείο 43. Ειδικότερα, θα πρέπει να επισηµανθεί ότι κατά τη διεξαγωγή της δοκιµής ΡΙΑ το SRB δεν πρέπει απλώς να «αξιολογεί εάν η πτώχευση µιας τράπεζας θα µπορούσε να έχει δυσµενείς επιπτώσεις στη χρηµατοπιστωτική σταθερότητα και να ελαχιστοποιήσει την παροχή έκτακτης δηµόσιας χρηµατοπιστωτικής στήριξης», αλλά, ειδικότερα, πρέπει να λαµβάνει υπόψη εάν η εκκαθάριση µε τη συνήθη διαδικασία αφερεγγυότητας δεν θα οδηγούσε στην επίτευξη των στόχων εξυγίανσης (όπως ορίζονται στο άρθρο 31 παράγραφος 2 της οδηγίας BRRD) στον ίδιο βαθµό µε µια δράση εξυγίανσης. Παράλληλα, το SRB πράγµατι αξιολογεί, µεταξύ άλλων, τις επιπτώσεις στη χρηµατοπιστωτική σταθερότητα. Ωστόσο, αντί να αξιολογήσει εάν η πτώχευση µιας τράπεζας θα µπορούσε να έχει σηµαντικές δυσµενείς επιπτώσεις στη χρηµατοπιστωτική σταθερότητα, το SRB αξιολογεί το αποτέλεσµα της εφαρµογής των εθνικών διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΔΑ) προς µια τράπεζα για τη χρηµατοπιστωτική σταθερότητα και το συγκρίνει µε το αποτέλεσµα που θα µπορούσε να έχει µια δράση εξυγίανσης µε τον ίδιο σκοπό. Το ίδιο ισχύει και για τους υπόλοιπους στόχους. Συνεπώς, εάν η εκκαθάριση (ανεξαρτήτως της χορήγησης ή µη κρατικών ενισχύσεων) επιτυγχάνει τους στόχους εξυγίανσης στον ίδιο βαθµό µε µια δράση εξυγίανσης, δεν υφίσταται καµία ασυνέπεια προς επισήµανση.

49. Επί του παρόντος, το SRB αναθεωρεί τη μεθοδολογία του στο πλαίσιο της δημοσίευσης του εγγράφου με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες», που είναι μέρος της τακτικής επικαιροποίησης των κατευθυντήριων γραμμών για τα ΕΚΕ.

52. Οι προσδοκίες από τις τράπεζες και η σταδιακή εφαρμογή τους μπορεί να είναι προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τραπεζών και της στρατηγικής εξυγίανσης. Το έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες» διευκρινίζει ρητά το εξής: «Μολονότι οι προσδοκίες είναι γενικής φύσεως, η εφαρμογή τους σε κάθε τράπεζα θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας, να βασίζεται στη διεξαγωγή διαλόγου μεταξύ της κάθε τράπεζας και του οικείου ΕΚΕ».

Επιπλέον, το ίδιο έγγραφο διευκρινίζει ότι: «Το παρόν έγγραφο εστιάζει μόνο στη δυνατότητα εξυγίανσης των τραπεζών για τις οποίες ακολουθείται στρατηγική εξυγίανσης». Το έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες» μπορεί, συνεπώς, να ισχύει για τράπεζες για τις οποίες η αξιολόγηση δημοσίου συμφέροντος είναι θετική κατά το στάδιο του σχεδιασμού.

54. Τα ΕΚΕ αξιολογούν τα εμπόδια στη δυνατότητα εξυγίανσης σε ετήσια βάση. Κατά την εκπόνηση σχεδίων εξυγίανσης, τα ΕΚΕ αναμένεται να καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με ουσιαστικά εμπόδια, εάν υπάρχουν.

56. Η δήλωση αντιπροσωπεύει τις απόψεις του συντάκτη, τις οποίες δεν συμερίζεται το SRB. Το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι το έγγραφο για την οικονομική διακυβέρνηση που αναφέρεται εδώ δεν αντιπροσωπεύει την επίσημη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ούτε έχει οδηγήσει σε οποιοδήποτε ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επιπλέον, η έκθεση για την οικονομική διακυβέρνηση βασίζεται αποκλειστικά σε πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κοινό.

Κατευθυντήριες γραμμές για τις MREL και τη διάσωση με ίδια μέσα

61. Η αναθεωρημένη οδηγία BRRD και ο κανονισμός EME προβλέπουν τέσσερις κατηγορίες τραπεζών που οφείλουν στο σύνολό τους να συμμορφώνονται με έναν στόχο MREL.

Ωστόσο, μόνο τρεις κατηγορίες πρέπει να συμμορφώνονται πάντα με έναν ελάχιστο στόχο ελάχιστης μειωμένης εξασφάλισης (παγκοσμίως συστημικά σημαντικά ιδρύματα, τράπεζες ανώτερης βαθμίδας και άλλες τράπεζες του πυλώνα 1) ο οποίος είναι στοιχείο του στόχου MREL.

Η τέταρτη κατηγορία (τράπεζες που δεν υπάγονται στον πυλώνα 1) δεν έχει απαραίτητως απαίτηση ελάχιστης μειωμένης εξασφάλισης, δηλ. η θέσπιση απαιτήσεων μειωμένης εξασφάλισης για την εν λόγω τέταρτη κατηγορία βασίζεται στην αξιολόγηση περί μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών.

62. Οι διαφορετικές πρακτικές που ακολουθούνται αποτελούν προφανή συνέπεια της διοικητικής διακριτικής ευχέρειας των αρχών εξυγίανσης. Μερικές από τις αναφερόμενες διαφορές είναι πιθανόν να αμβλυνθούν από την οδηγία BRRD2 (π.χ. για τα παγκοσμίως συστημικά σημαντικά ιδρύματα, τράπεζες ανώτερης βαθμίδας και άλλες τράπεζες του πυλώνα 1, η οδηγία BRRD2 προβλέπει ομοίμορφες απαιτήσεις ελάχιστης μειωμένης εξασφάλισης).

Πλαίσιο 1 - Βλ. σχόλιο για το σημείο 62.

63. Οι ιδιώτες επενδυτές έχουν και θα εξακολουθήσουν να έχουν το δικαίωμα εξαγοράς χρέους αυτοδιάσωσης (καμία νομική διάταξη δεν αποκλείει αυτή τη δυνατότητα). Σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, μια τέτοια επενδυτική δραστηριότητα υπόκειται στις διασφαλίσεις της οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Η οδηγία BRRD2 προβλέπει επιπρόσθετες διασφαλίσεις για τους ιδιώτες επενδυτές. Τα κράτη μέλη οφείλουν να μεταφέρουν την οδηγία στην εθνική τους νομοθεσία έως τις 28 Δεκεμβρίου 2020.

64. Οι επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές του SRB για το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα δεν περιγράφουν επιχειρησιακά ζητήματα, αλλά τις προσδοκίες για το εγχειρίδιο στρατηγικής διάσωσης με ίδια μέσα των τραπεζών. Για παράδειγμα, απαιτούν από το εγχειρίδιο στρατηγικής να περιλαμβάνει τις απαραίτητες διαδικασίες για τον προσδιορισμό αντισταθμίσεων που αντιστοιχούν στα συμφέροντα διάσωσης με ίδια μέσα. Οι καταθέσεις είναι συνήθως λιγότερο πολύπλοκες και τηρούνται στους λογαριασμούς της τράπεζας. Συνεπώς, η διάσωση με ίδια μέσα είναι πολύ πιο απλή από επιχειρησιακής άποψης.

Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, πρέπει να επισημανθεί επίσης ότι τα ακριβή χρονοδιαγράμματα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις επιχειρησιακές ικανότητες των εμπλεκόμενων ενδιαφερόμενων μερών (ιδίως των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων) ανεξαρτήτως κράτους μέλους.

65. Η πολιτική του SRB σχετικά με τον προσδιορισμό παραλλαγής μιας στρατηγικής συνάδει με τις νομικές απαιτήσεις. Προβλέπει τον σχεδιασμό εναλλακτικών στρατηγικών για την αντιμετώπιση, στον βαθμό που είναι αναγκαίο, των σεναρίων και των περιστάσεων στις οποίες η προτιμώμενη στρατηγική εξυγίανσης δεν θα μπορούσε να είναι αξιόπιστη ή εφικτή (εγχειρίδιο για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης, το οποίο βασίζεται σε αυτή την περίπτωση στο άρθρο 23 παράγραφος 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2016/1075 της Επιτροπής), ανεξαρτήτως του εργαλείου που χρησιμοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της διάσωσης με ίδια μέσα μιας ανοικτής τράπεζας. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 4 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2016/1075 της Επιτροπής οι αρχές εξυγίανσης αξιολογούν κατά πόσον οι παραλλαγές της στρατηγικής εξυγίανσης είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση σεναρίων ή περιστάσεων όπου η εφαρμογή της στρατηγικής εξυγίανσης δεν είναι εφικτή και αξιόπιστη.

Όταν τα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης κρίνουν ότι η προτιμώμενη στρατηγική εξυγίανσης, που ενδέχεται να είναι και η διάσωση με ίδια μέσα με ανοικτή την τράπεζα, είναι αξιόπιστη και εφικτή δεν είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν παραλλαγές της εν λόγω στρατηγικής.

Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε στον σχεδιασμό της εξυγίανσης, απομένουν ακόμη πολλά που πρέπει να γίνουν προκειμένου ο σχεδιασμός να συμμορφωθεί με τις νομικές απαιτήσεις

66. Όσον αφορά τη συχνότητα της επικαιροποίησης των σχεδίων εξυγίανσης, βλ. σχόλιο του SRB για το σημείο II της σύνοψης.

Όσον αφορά την ημερομηνία ενός σχεδίου εξυγίανσης, ανατρέξτε στο σχόλιο του SRB για το σημείο 113.

Η ποιότητα των σχεδίων εξυγίανσης για τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB έχει βελτιωθεί

72. **Πίνακας 4:** Κοινές παρατηρήσεις σχετικά με τα σημεία 69 έως 73:

Στρατηγική ανάλυση επιχείρησης:

Στις περιπτώσεις όπου η προτεινόμενη στρατηγική εξυγίανσης είναι η διάσωση με ίδια μέσα, δεν θα πρέπει να είναι απαραίτητη η απόδειξη της δυνατότητας διαχωρισμού, διότι ένα από τα εγγενή χαρακτηριστικά της χρήσης του εργαλείου της διάσωσης με ίδια μέσα είναι ότι δεν συνεπάγεται διαρθρωτικές αλλαγές. Μόνον η εφαρμογή πρόσθετων εργαλείων διαρθρωτικών αλλαγών (πώληση επιχείρησης, μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα, διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων) θα απαιτούσε ανάλυση και προετοιμασία της δυνατότητας διαχωρισμού.

MREL, οικονομική και επιχειρησιακή συνέχεια, επικοινωνία:

Τα σχέδια που περιλαμβάνονταν στο δείγμα συμμορφώνονταν με τις πολιτικές του SRB που ήταν σε ισχύ κατά την περίοδο κατάρτισής τους. Ωστόσο, οι πολιτικές στους εν λόγω τομείς δεν ήταν ακόμη πλήρως ανεπτυγμένες όταν εκπονήθηκαν τα σχέδια σύμφωνα με το εξελισσόμενο νομικό πλαίσιο το 2018. Ελλείπει αντίστοιχων πολιτικών, θα ήταν αντιφατικό τα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης να αποφάσιζαν με δική τους πρωτοβουλία να καθορίσουν μεμονωμένες MREL για τις τράπεζες κατά την εκπόνηση των σχεδίων εξυγίανσης. Κατόπιν αυτού δεν θα ήταν δυνατόν να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις τράπεζες και το SRB δεν θα ήταν σε θέση να λάβει ορθές διοικητικές αποφάσεις. Το ίδιο ισχύει και για τους άλλους τομείς πολιτικής που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Εάν τα ΕΚΕ είχαν προχωρήσει περαιτέρω ελλείψει σαφούς πολιτικής καθοδήγησης, δεν θα διασφαλιζόταν η συνεκτική εφαρμογή του νομικού πλαισίου.

Εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης:

Τα αναφερόμενα παραδείγματα προσδιορίζουν στοιχεία, τα οποία, όταν αξιολογούνται συνολικά στο πλαίσιο των σχεδίων εξυγίανσης, ενδέχεται να μην είναι τα πλέον κατάλληλα για όλες αυτές τις περιπτώσεις. Για παράδειγμα, όσον αφορά την αναδιοργάνωση επιχειρήσεων, αυτή θα μπορούσε να έχει μεγαλύτερη σημασία σε περιπτώσεις μεγάλων διεθνών και διαφοροποιημένων τραπεζών που μπορούν να καταργήσουν μερικούς επιχειρηματικούς τομείς.

73. Κοινές παρατηρήσεις σχετικά με τα σημεία 69 έως 73:

Δοκιμή τραπεζών για το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα:

Η εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα είναι μια πολύπλοκη διαδικασία και οι τράπεζες χρειάζονται χρόνο για να δημιουργήσουν τις απαραίτητες υποδομές ΤΠ. Για την επίτευξη αυτού του αποτελέσματος, είναι απαραίτητες πολυάριθμες αλληλεπιδράσεις όπως απαιτήσεις δεδομένων, εγχειρίδια στρατηγικής για τη διάσωση με ίδια μέσα και αξιολογήσεις των εγχειριδίων στρατηγικής για τη διάσωση με ίδια μέσα. Συνεπώς, το χρονοδιάγραμμα που προβλέπεται από το έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες» θεωρήθηκε ήδη φιλόδοξο για πολλούς ενδιαφερόμενους.

Ουσιαστικά εμπόδια:

Το SRB παραπέμπει στις απαντήσεις του για τα σημεία VII και 48 σε σχέση με τη μεθοδολογία για τον προσδιορισμό πιθανών και ουσιαστικών εμποδίων. Η προσέγγιση που υιοθετείται στα σχέδια ακολουθεί τη λεπτομερή μεθοδολογία του SRB. Σύμφωνα με την ισχύουσα πολιτική για τον προσδιορισμό και τη βαθμολόγηση των εμποδίων, το πρώτο βήμα περιλαμβάνει τον προσδιορισμό πιθανών εμποδίων. Στις περιπτώσεις όπου τα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες για να προσδιορίσουν τη φύση ενός εμποδίου, εφαρμόζουν τη μεθοδολογία της βαθμολόγησης σύμφωνα με την εν λόγω πολιτική.

MREL:

Το SRB δεν έχει θέσει υψηλότερους στόχους για τις MREL λόγω ουσιαστικών εμποδίων, διότι, κατά την προοδευτική καθέρωση της απαίτησης για τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και αποδεκτών υποχρεώσεων, δεν εντοπίστηκε κανένα σχετικό ουσιαστικό εμπόδιο. Πράγματι, ο κανονισμός EME θεσπίζει μεταβατικές περιόδους και σε γενικές γραμμές οι τράπεζες έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο προς τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις MREL κατά την τελευταία πενταετία. Η εν λόγω μακρόπνοη προσέγγιση επιβεβαιώνεται και από την οδηγία BRRD2/τον κανονισμό EME2 που θεσπίζουν δεσμευτικές μεταβατικές περιόδους έως το 2024 για τη διασφάλιση πλήρους συμμόρφωσης με τις MREL.

74. Όσον αφορά αμφότερα τα σχέδια, σύμφωνα με την ισχύουσα μεθοδολογία για αυτά, τα ΕΚΕ θα πρέπει να προσδιορίσουν πιθανά εμπόδια στη δυνατότητα εξυγίανσης (είτε με τη μορφή καταλόγου είτε με άλλον τρόπο), λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες πολιτικές και τις πληροφορίες που παρέχουν οι τράπεζες για την υπό αξιολόγηση προϋπόθεση δυνατότητας εξυγίανσης.

Για το δεύτερο σχέδιο, το εσωτερικό κλιμάκιο εξυγίανσης αξιολόγησε την πρόοδο που σημείωσε η τράπεζα ως προς τις αρχές της δυνατότητας εξυγίανσης του SRB για το σχετικό θέμα. Η ενότητα της γενικής αξιολόγησης περιλαμβάνει και μια ανάλυση αποκλίσεων ανάμεσα στην πρόοδο που έχει σημειωθεί και στο έργο που πρέπει να επιτελέσει η τράπεζα προκειμένου να συμμορφωθεί με τις αρχές του SRB σχετικά με τη δυνατότητα εξυγίανσης. Η κάλυψη του εν λόγω κενού εντός ενός ρεαλιστικού χρονοδιαγράμματος αποτελεί τον πυρήνα των προσπαθειών των ΕΚΕ και της τράπεζας στο πλαίσιο της διαδικασίας για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης και για τη βελτίωση της δυνατότητας εξυγίανσης. Το ΕΚΕ έχει αναλάβει σαφώς και επιμελώς αυτή τη δραστηριότητα διασφαλίζοντας ότι η τράπεζα διαθέτει ένα ρεαλιστικό σχέδιο εργασιών για την κάλυψη του εν λόγω κενού. Ο συνεχής έλεγχος των αποτελεσμάτων και η επαναξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί είναι εγγενή στοιχεία της δραστηριότητας σχεδιασμού της εξυγίανσης και περιλαμβάνονται σε κάθε επανάληψη του σχεδίου εξυγίανσης.

75. Το 2020, το SRB βελτίωσε ουσιαστικά τη μεθοδολογία του σε σχέση με τη διασφάλιση του ελέγχου ποιότητας στον σχεδιασμό της εξυγίανσης, ο οποίος διεξαγόταν σε δύο στάδια (προκαταρκτικός έλεγχος κατά το στάδιο της προετοιμασίας και τελική αναθεώρηση για περαιτέρω διορθώσεις πριν από την τελική έγκριση). Αμφότερα τα στάδια περιλαμβάνουν δραστηριότητες ελέγχου που καταγράφονται συστηματικά.

Καθυστερήσεις στην έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB

76. Βλ. απάντηση του SRB στο σημείο 113.

77. Όσον αφορά τις προτεινόμενες καθυστερήσεις κατά την έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης στους κύκλους σχεδιασμού της εξυγίανσης για το 2018 και το 2019, υπάρχουν αρκετά ζητήματα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη. Οι εν λόγω παρατηρήσεις συνοψίζονται εδώ και ισχύουν σε όλη την έκθεση όταν γίνεται αναφορά σε καθυστερήσεις στους κύκλους σχεδιασμού της εξυγίανσης.

Πρώτον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα είναι ενδεικτικό προκειμένου να καταστούν λειτουργικοί οι ετήσιοι κύκλοι σχεδιασμού της εξυγίανσης. Επομένως, λειτουργεί μόνον ως ορόσημο υψηλού επιπέδου, και ο σχεδιασμός πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τις απαιτήσεις των περιστάσεων.

Επιπλέον, μερικές από αυτές τις περιστάσεις δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν κατά το στάδιο του αρχικού σχεδιασμού των χρονοδιαγραμμάτων. Για παράδειγμα, σε ορισμένες περιπτώσεις το Συμβούλιο (διευρυμένη εκτελεστική σύνοδος) δεν μπορούσε να καταλήξει σε συμφωνία για το προτεινόμενο σχέδιο εξυγίανσης, με αποτέλεσμα να απαιτείται ψηφοφορία ή έκδοση νέας πρότασης για υποβολή στο Συμβούλιο.

Επιπλέον, πολλές από αυτές τις περιστάσεις δεν εξαρτώνται μόνο από το SRB και περιλαμβάνουν και νομικές απαιτήσεις που απαιτούν περισσότερο χρόνο. Για παράδειγμα:

- Τετράμηνη διαβούλευση με σώμα εξυγίανσης·

- Ανάγκη θέσπισης διαδικασίας δικαιώματος ακρόασης για τράπεζες σχετικά με αποφάσεις για τις MREL.
- Ανάγκη θέσπισης της δυνατότητας χρήσης της κύριας γλώσσας των τραπεζών στο πλαίσιο της επικοινωνίας τους με το SRB, και κατά συνέπεια καταβολή των αναγκαίων προσπαθειών και διασφάλιση του αναγκαίου χρόνου για μετάφραση (η οποία εκπονείται από τη Μεταφραστική Υπηρεσία της Επιτροπής και ελέγχεται από τα ΕΚΕ και τις ΕΑΕ).
- Η σύνθεση του Συμβουλίου προϋποθέτει την διεξαγωγή διευρυνμένων εκτελεστικών συνόδων ειδικά για κάθε τράπεζα. Αυτή η νομική προϋπόθεση διακυβέρνησης εγείρει ένα επιπλέον ζήτημα που θα καθυστερήσει ακόμα περισσότερο την οργάνωση των κύκλων σχεδιασμού της εξυγίανσης.

Πίνακας 5:

Σχέδια εξυγίανσης για τράπεζες χωρίς σώμα εξυγίανσης:

Το SRB θεωρεί ότι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία στον πίνακα 5 δίνει μια πολύ πιο αρνητική εντύπωση σε σχέση με την πραγματική κατάσταση. Το τελευταίο σχέδιο εξυγίανσης για τράπεζες χωρίς σώμα εξυγίανσης εγκρίθηκε πράγματι τον Νοέμβριο του 2019.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι έως τον Σεπτέμβριο του 2019, 71 από τα 76 σχέδια είχαν εγκριθεί (93 %), και 64 εξ αυτών είχαν ήδη εγκριθεί έως τον Μάιο του 2019 (84 %). Συνεπώς, η συντριπτική πλειονότητα των σχεδίων είχαν ήδη εγκριθεί πολύ νωρίτερα.

Σχέδια εξυγίανσης για τράπεζες με σώμα εξυγίανσης:

Και σε αυτή την περίπτωση, το SRB θεωρεί ότι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία στον πίνακα 5 δίνει μια πολύ πιο αρνητική εντύπωση σε σχέση με την πραγματική κατάσταση. Πράγματι, το τελευταίο σχέδιο εξυγίανσης για τράπεζες με σώμα εξυγίανσης εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2020, αλλά 32 από τα 40 σχέδια είχαν ήδη εγκριθεί έως το τέλος του 2019 (80 %). Όλα πλην ενός είχαν εγκριθεί έως τον Φεβρουάριο του 2020 (39 από τα 40). Συνεπώς, η συντριπτική πλειονότητα των σχεδίων είχαν ήδη εγκριθεί πολύ νωρίτερα.

78. Ανατρέξτε στα σχόλια του SRB στο σημείο 77 όπου επεξηγούνται οι συστημικές προκλήσεις που συνεπάγεται η διαδικασία έγκρισης. Όπως είναι λογικό, στο πλαίσιο της σταδιακής θέσπισης των διαδικασιών σχεδιασμού εξυγίανσεων και βελτίωσης της λειτουργικότητάς τους σε 19 δικαιοδοσίες, ενδέχεται να χρειαστούν κάποιες προσαρμογές κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας.

79. Με βάση την εμπειρία του από τους αρχικούς κύκλους, το SRB αναδιάρθρωσε τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης, μεταξύ άλλων, για να διασφαλίσει την ετήσια επικαιροποίηση που απαιτείται από το νομικό πλαίσιο. Ωστόσο, η εν λόγω αναδιάρθρωση και η διασφάλιση μιας συμπαγούς δομής απαιτούν σχεδιασμό και χρόνο. Συνεπώς, το SRB έλαβε τη στρατηγική απόφαση να χρησιμοποιήσει το 2019 ως μεταβατικό έτος, κατά το οποίο θα επικεντρωνόταν αποκλειστικά στα σχέδια όπου το SRB προέκρινε την τυπική έγκριση ανάλογα με ουσιαστικές αλλαγές ή άλλους παράγοντες. Το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι, παρά το γεγονός αυτό, δεν σταμάτησε να εργάζεται για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης για τις τράπεζες υπό την αρμοδιότητά του. Το 2019, τα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης συνέχισαν να ασκούν δραστηριότητες σχεδιασμού εξυγίανσης για όλες τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του SRB. Μόνον όσον αφορά την επίσημη έγκριση για τις τράπεζες χωρίς σώμα εξυγίανσης, το SRB επικεντρώθηκε σε ένα υποσύνολο σχεδίων εξυγίανσης σύμφωνα με μια σαφή διαδικασία (προσέγγιση με βάση την προστιθέμενη αξία). Επιπλέον, η δημοσίευση της δέσμης τραπεζικών μέτρων (οδηγία BRRD2, κ.λπ.) το καλοκαίρι του 2019 έδωσε την ευκαιρία εκ νέου ευθυγράμμισης όλων των τραπεζών υπό την αρμοδιότητα του SRB σε έναν δωδεκάμηνο κύκλο και καλύτερου συγχρονισμού του με εξωτερικούς ενδιαφερόμενους παράγοντες (π.χ. ΕΚΤ/Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός).

80. Γίνεται παραπομπή στο σχόλιο του SRB για τα σημεία 77, 79 και 115.

Η προσέγγιση του SRB για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης 2018 βασίστηκε στον εξής στόχο: να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες με σώματα εξυγίανσης, που είναι συνήθως οι πιο περίπλοκες υπό την αρμοδιότητα του SRB, καλύπτονται από τις πλέον εξελεγχόμενες πολιτικές εξυγίανσης (συμπεριλαμβανομένων των MREL) για την εξασφάλιση σχεδίων εξυγίανσης υψηλότερης ποιότητας. Παράλληλα, οι τράπεζες χωρίς σώμα εξυγίανσης θα υπόκεινται σε μια προσέγγιση δύο σταδίων ανάλογα με τον βαθμό προτεραιότητάς τους, όπως συμφωνείται από το SRB και τις αρμόδιες ΕΑΕ, η οποία θα βασίζεται, μεταξύ άλλων, στο μέγεθος, την πολυπλοκότητα και τα χαρακτηριστικά κινδύνου της εκάστοτε τράπεζας.

Η προσέγγιση που εφαρμόστηκε για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2019 επικεντρώθηκε σε τράπεζες χωρίς σώμα εξυγίανσης και διασφάλισε ότι όλες οι τράπεζες υπό την αρμοδιότητα του SRB υπόκεινται στο ίδιο σύνολο πολιτικών εξυγίανσης.

Για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2020, όλες οι τράπεζες (με ή χωρίς σώμα εξυγίανσης) θα καλύπτονται από ένα ολοκληρωμένο σύνολο πολιτικών εξυγίανσης.

Τα σχέδια λιγότερο σημαντικών τραπεζών δεν υπόκειντο όλα στο ίδιο επίπεδο ελέγχου ποιότητας από το SRB

83. Ανατρέξτε στην απάντηση του SRB στο σημείο VI.

84. Τον Οκτώβριο του 2018, το SRB εξέδωσε καθοδηγητικό σημείωμα για τις απλουστευμένες υποχρεώσεις για τράπεζες υπό την άμεση αρμοδιότητά του, που αντικαθιστά το σημείωμα πολιτικής το οποίο είχε εκδώσει αρχικά το SRB στο πλαίσιο της εκτελεστικής συνόδου του 2016 και στο οποίο προσδιορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο των σχεδίων εξυγίανσης λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων βάσει απλουστευμένων υποχρεώσεων. Ενώ το καθοδηγητικό σημείωμα του 2018 δεν είναι δεσμευτικό για τις ΕΑΕ κατά την κατάρτιση των σχεδίων εξυγίανσης για λιγότερο σημαντικά ιδρύματα/των αποφάσεων περί απλουστευμένων υποχρεώσεων, έχει λειτουργήσει ωστόσο ως σημείο αναφοράς (εφαρμόζοντας την αρχή της αναλογικότητας) για την αξιολόγηση των σχεδίων λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Σε συνδυασμό με την έγκριση προκαταρκτικών σχεδίων εξυγίανσης για λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, το SRB είναι επιφορτισμένο και με την παρακολούθηση της εφαρμογής απλουστευμένων υποχρεώσεων από τις εθνικές αρχές εξυγίανσης και τις σχετικές λεπτομερείς ποσοτικές και ποιοτικές αξιολογήσεις που πραγματοποιούν.

86. Από τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2019, το SRB έχει ξεκινήσει να επαληθεύει και τις σχετικές λεπτομερείς ποσοτικές και ποιοτικές αξιολογήσεις που πραγματοποιούν οι εθνικές αρχές εξυγίανσης.

87. Η απόφαση διατύπωσης απόψεων είναι απόφαση πολιτικής και όχι νομική υποχρέωση. Η απόφαση μη διατύπωσης απόψεων για τις υποθέσεις που εξέτασε το ΕΕΣ ελήφθη λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων των ενδιαφερόμενων ΕΑΕ.

88. Η παρατήρηση του ΕΕΣ είναι σωστή, ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι η ανάλυση των εμποδίων όσον αφορά τη δυνατότητα εξυγίανσης δεν πραγματοποιήθηκε ούτε από τις ΕΑΕ ούτε από το SRB διότι δεν εφαρμοζόταν ακόμη η σχετική πολιτική κατά τη διάρκεια του κύκλου σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2018 για τα προσχέδια εξυγίανσης για λιγότερο σημαντικά ιδρύματα που περιλαμβάνονταν στο δείγμα. Επιπλέον, κατά την αξιολόγηση των σχεδίων των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2018 και ιδίως του 2019, το SRB προέβη σε αξιολόγηση των πιθανών εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης που προέκυψαν από τα σχέδια των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης παρουσιάζονται σε υπόμνημα που συζητήθηκε κατά τη σύνοδο της Ολομέλειας του SRB της 24ης Ιουνίου 2020.

89. Το SRB αντιμετώπισε καθυστερήσεις σε ελάχιστες αξιολογήσεις λόγω προβλημάτων με νέες πολιτικές μόνο στη διάρκεια του κύκλου σχεδιασμού της εξυγίανσης για τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα του 2018. Αυτό δεν συνέβη το επόμενο έτος.

Η οργανωτική δομή στο πλαίσιο του ΕΜΕ δεν είναι ακόμη η βέλτιστη

Καλή αλληλεπίδραση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά οι αρχές εξυγίανσης εξαρτώνται από τις έγκαιρες αντιδράσεις των εποπτικών αρχών

94. Το SRB δεν είναι σε θέση να σχολιάσει τις συνεισφορές των εθνικών αρχών εξυγίανσης στο πλαίσιο της έρευνας.

95. Το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι εκπονούνται σε τακτική βάση εκ των υστέρων αξιολογήσεις υπό τη μορφή οριζόντιας ανάλυσης μετά από κάθε κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης. Τα εν λόγω υπομνήματα αποτελούσαν πάντα αντικείμενο συζήτησης στη συνεδρίαση της διοίκησης και, συνεπώς, τα ΕΚΕ ήταν ενημερωμένα για τα συμπεράσματά τους. Για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2019, οι συνεδριάσεις διοργανώνονται με ορισμένα ΕΚΕ για την παρακολούθηση των πορισμάτων.

96. Το SRB δεν είναι σε θέση να σχολιάσει τις συνεισφορές των ΕΚΕ στο πλαίσιο της έρευνας.

99. Όσον αφορά τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης, η θέση του SRB είναι ότι όντως απαιτούνται αλλαγές στη νομοθεσία επιπέδου 1, καθώς το τρέχον κανονιστικό πλαίσιο δεν φαίνεται να θεσπίζει τα κατάλληλα κίνητρα και χρονοδιαγράμματα, ούτε αντιμετωπίζει επαρκώς τη μεροληψία του επόπτη για τους προκατόχους. Αυτό καταδεικνύεται σαφώς από την περιορισμένη χρήση των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης από τις αρμόδιες αρχές.

Ο εκπρόσωπος του SRB ενώπιον της ΕΑΤ αναφέρθηκε σε αυτές τις απόψεις κατά τη διάρκεια της συζήτησης για το έγγραφο διαβούλευσης της ΕΑΤ στη συνεδρίαση του συμβουλίου εποπτών τον Μάιο του 2020. Η θέση του SRB είναι ότι η δομή των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης θα μπορούσε να αναθεωρηθεί για να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση των κινήτρων και ότι οι αρμόδιες αρχές διαχειρίζονται αποτελεσματικά τη συνέχεια από την

εποπτεία στην εξυγίανση (π.χ. με πιο σαφείς και πιο έγκαιρους μηχανισμούς ενεργοποίησης της συνεργασίας). Το SRB ζήτησε, επίσης, ο επόπτης να ενημερώνει την αρχή εξυγίανσης και να διασφαλίζει τη συμμετοχή της σε ένα πιο έγκαιρο στάδιο από αυτό που προβλέπεται επί του παρόντος με την οδηγία BRRD/τον κανονισμό EME.

Πρόκειται για μια ορθή πρακτική που εφαρμόζεται ήδη στην πράξη, και θα μπορούσε να αποτυπωθεί και στη νομοθεσία. Οι αρχές εποπτείας και εξυγίανσης (στο πλαίσιο των αντίστοιχων ρόλων τους και των προετοιμασιών τους) θα πρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να συνεργάζονται όχι μόνο στις περιπτώσεις έγκρισης μέτρων έγκαιρης παρέμβασης αλλά και κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του εάν τηρούνται τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης.

100. Τα κριτήρια ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο α) έως δ) του κανονισμού για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης σε περιπτώσεις που μια τράπεζα μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 6 της οδηγίας BRRD, η EAT οφείλει να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σε περιπτώσεις πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Αυτό έπραξε το 2015 με την έκδοση ενός ολοκληρωμένου συνόλου κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την ερμηνεία διαφόρων περιστάσεων κατά τις οποίες ένα ίδρυμα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης για τον σκοπό του άρθρου 32 παράγραφος 6 της οδηγίας BRRD¹. Υπενθυμίζεται ότι το ζήτημα του ορισμού της έννοιας «εγγύς μέλλον» έχει ληφθεί υπόψη από την EAT κατά την κατάρτιση των κατευθυντήριων γραμμών της EAT, και συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι τα οφέλη της μη διατύπωσης ενός τέτοιου ορισμού υπερτερούν του οφέλους της σχετικής πρόβλεψης (βλ. σελίδες 26-27 των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών της EAT).

Η στελέχωση σε επίπεδο EME ενισχύθηκε, όμως παρατηρήθηκε ελαφρά μείωση στη συνεισφορά των EAE

101. Στα τέλη Μαρτίου 2020, το SRB είχε 358 ΠΠΑ, και είχε άλλες 15 επιβεβαιωμένες αφίξεις και μια σειρά διαδικασιών επιλογής σε εξέλιξη για την κάλυψη όλων των υπόλοιπων κενών θέσεων. Ένας αριθμός κενών θέσεων αντισταθμίστηκε εν μέρει από προσωρινό προσωπικό (22 στα τέλη Μαρτίου), ενώ αναμενόταν η άφιξη των νεοπροσληφθέντων ή η οριστικοποίηση των επιλογών. Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί και μια φυσική εναλλαγή του προσωπικού.

103. Το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι η κατανομή του προσωπικού στα EKE από τις EAE δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως ένας τρόπος αντιστάθμισης της μείωσης του προσωπικού των εθνικών αρχών εξυγίανσης από οποιαδήποτε αύξηση του προσωπικού του SRB. Η σύγκριση των ποσοστών του SRB και της EKT δεν είναι κατ' ανάγκη ορθή. Το είδος, η δομή, η οργάνωση και η κατανομή της εργασίας στο πεδίο της εποπτείας είναι εντελώς διαφορετικά από ό,τι στο πεδίο της εξυγίανσης. Η συνεχής εποπτεία απαιτεί πολύ περισσότερους τοπικούς πόρους κοντά στις τράπεζες και επιτόπου.

Πίνακας 6: Το SRB προέβη σε κεντρική διαχείριση της συλλογής πληροφοριών, όμως δεν είναι σε θέση να επαληθεύσει τα δεδομένα που παρέχονται από τις EAE.

104. Το SRB δεν ασκεί κανέναν έλεγχο στην ποιοτική συνεισφορά των EAE στα EKE. Επιπλέον, τα ποσοστά προσωπικού με βάση τον αριθμό τραπεζών ενδεχομένως να μην αποτελούν το καλύτερο σημείο αναφοράς. Δεν λαμβάνονται υπόψη πτυχές όπως η αρχαιότητα του προσωπικού, το μέγεθος ή η πολυπλοκότητα των τραπεζών.

105. Πτυχές όπως ο αριθμός και η αρχαιότητα του προσωπικού, το μέγεθος ή η πολυπλοκότητα των τραπεζών και συγκεκριμένες δεξιότητες του προσωπικού είναι σημαντικά στοιχεία κατά τη σύνθεση ενός EKE. Ωστόσο, για την αποτελεσματική κατανομή δεξιοτήτων και προσόντων εκεί όπου απαιτούνται και σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε τράπεζας, απαιτείται ευελιξία. Η ετερογένεια της σύνθεσης των EKE είναι φυσική και απαραίτητη συνέπεια του μοναδικού χαρακτήρα κάθε τράπεζας. Μια υπερβολικά αυστηρή σύνθεση κλιμακίου θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεπάρκειες στην κατανομή του προσωπικού.

Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες παρατηρήσεις κατά τη συζήτηση για την «ιδανική» ή ισορροπημένη σύνθεση των EKE:

- Η συνεισφορά των EAE δεν μπορεί να αξιολογηθεί μόνο σε επίπεδο «αριθμών». Η συνεισφορά και η ποιότητα των συνεισφορών στην εκπόνηση των σχεδίων θα μπορούσε να αποτελεί πρόβλημα σε ορισμένες περιπτώσεις και σε μερικές περιπτώσεις η συνεισφορά της EAE μπορεί να είναι

¹ Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την ερμηνεία των διαφόρων περιστάσεων όπου ένα ίδρυμα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή κινδυνεύει να πτωχεύσει δυνάμει του άρθρου 32 παράγραφος 6 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ.

περιορισμένη. Το SRB απαιτεί έναν ελάχιστο αριθμό υπαλλήλων για τη διασφάλιση των προτύπων ποιότητας.

- Ανεξαρτήτως του αριθμού του προσωπικού των ΕΑΕ, το SRB απαιτεί έναν ελάχιστο αριθμό ΠΠΑ ανά τράπεζα για να εκτελεί εργασίες που μόνον εκείνο μπορεί να εκτελέσει και να παρακολουθεί όλα τα ζητήματα χωρίς να εξαρτάται πλήρως από τους εμπειρογνώμονες των ΕΑΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

108. Το SRB εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που αναγνωρίζει το ΕΕΣ. Διαφωνεί με το συμπέρασμα του ΕΕΣ σχετικά με την απουσία «βασικών στοιχείων», καθώς αυτό θα μπορούσε να δώσει την εντύπωση ότι ο ΕΜΕ δεν ασκεί ακόμα τις αρμοδιότητές του λόγω έλλειψης ορισμένων στοιχείων που αφορούν το SRB, κάτι που σαφώς δεν ισχύει. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να σημειωθούν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

Το SRB ανέπτυξε και επικαιροποίησε μεγάλο αριθμό πολιτικών το 2018 και το 2019, περίοδο κατά την οποία υπήρξαν μεταβολές στο ρυθμιστικό περιβάλλον με τη συνεχή ανάπτυξη των κατευθυντήριων γραμμών του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και της ΕΑΤ και την επικείμενη έκδοση της οδηγίας BRRD II. Στο πλαίσιο αυτού του μεταβαλλόμενου ρυθμιστικού περιβάλλοντος, το SRB ήταν υποχρεωμένο να ασκεί τις ρυθμιστικές λειτουργίες του, διασφαλίζοντας παράλληλα την ορθή εφαρμογή σημαντικών νομοθετικών αλλαγών σε μια σειρά θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των MREL.

Η επικαιροποίηση των πολιτικών σχεδιασμού της εξυγίανσης είναι μια συνεχής διαδικασία η οποία αποτελεί απόδειξη χρηστής διακυβέρνησης και αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στο νομικό πλαίσιο που οφείλει να εφαρμόζει το SRB. Αυτό ενισχύεται από το γεγονός ότι ορισμένα στοιχεία που απαιτούνται για την ανάπτυξη πολιτικών δεν ελέγχονται από το SRB, όπως η πρόοδος όσον αφορά τη ρευστότητα και τους μηχανισμούς ασφαλείας.

Ο ΕΜΕ λαμβάνει τις απαραίτητες αποφάσεις όσον αφορά τις δραστηριότητες εξυγίανσης σε κάθε κύκλο εξυγίανσης (MREL, σχέδια εξυγίανσης, αξιολόγηση της δυνατότητας εξυγίανσης, κ.λπ.). Όσον αφορά τη συμμόρφωση με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 70 % των στοιχείων συμμορφώθηκαν πλήρως ή εν μέρει και ένας σημαντικός αριθμός των μη συμμορφούμενων στοιχείων οφείλονται σε μεταβολές του νομικού πλαισίου.

Το SRB εκφράζει την ικανοποίησή του για την αξιολόγηση του ΕΕΣ σχετικά με τις συστάσεις που εκδόθηκαν στην ειδική έκθεση 23/2017 και κατανοεί ότι οποιαδήποτε μελλοντική παρακολούθηση θα αφορά μόνον τις συστάσεις της παρούσας έκθεσης.

109. Όσον αφορά τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο της εξυγίανσης, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η νομοθεσία πρέπει να δώσει περισσότερη προσοχή στην τήρηση του σημείου 32 δηλ. στους περιορισμούς πλαισίου λόγω ανεπαρκών χρηματοδοτικών δυνατοτήτων.

110. Βλ. σχόλια του SRB στα σημεία 31-36.

111. Βλ. σχόλια του SRB στα σημεία 38-41, 47-56 και 57-65.

Το SRB κρίνει ότι απαιτείται κρίση εμπειρογνώμονα κατά την εφαρμογή των πολιτικών του για τη διασφάλιση της αναλογικότητας και ισότιμων όρων συμμετοχής, κάτι που δεν μπορεί να επιτευχθεί με μια ενιαία προσέγγιση.

Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η διαδικασία για τον προσδιορισμό και την άρση των ουσιαστικών εμποδίων διενεργείται εξ ορισμού κατά περίπτωση και προϋποθέτει τη διακριτική ευχέρεια των ΕΚΕ βάσει των γεγονότων κάθε μεμονωμένης περίπτωσης και λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας. Και το σημαντικότερο, η υποκείμενη αξιολόγηση πρέπει να προσδιορίσει τα εμπόδια που είναι πιθανό να επηρεάσουν τη γενική δυνατότητα εξυγίανσης κάθε τράπεζας στο πλαίσιο της εν λόγω άσκησης. Οι παράγοντες στους οποίους στηρίζεται η ολοκλήρωση αυτής της αξιολόγησης διερευνούν, μεταξύ άλλων, την πρόοδο που έχει σημειώσει η εκάστοτε τράπεζα για τη βελτίωση της δυνατότητας εξυγίανσής της ως προς την σχετική προϋπόθεση δυνατότητας εξυγίανσης υπό αξιολόγηση, την αλληλεπίδραση με άλλες προϋποθέσεις εξυγίανσης και τις επιπτώσεις τους στη συνολική δυνατότητα εξυγίανσης της τράπεζας.

Όσον αφορά τον δεσμευτικό χαρακτήρα του εγχειριδίου σχεδιασμού της εξυγίανσης, ανατρέξτε στα σχόλια του SRB στο σημείο 30.

112. Το έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες» ορίζει τις δυνατότητες που θα πρέπει να επιδεικνύουν οι τράπεζες προκειμένου να αποδείξουν τη δυνατότητα εξυγίανσής τους. Ακόμα και στην περίπτωση που μια τράπεζα δεν επιδεικνύει πλήρη συμμόρφωση με τις αρχές του εν λόγω εγγράφου, μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι δυνατόν να εξυγιανθεί (π.χ. ορισμένες προσδοκίες δεν ισχύουν, ή η μη εκπλήρωσή τους δεν αποτελεί ουσιαστικό εμπόδιο για την επιτυχημένη εκτέλεση της στρατηγικής).

Όσον αφορά την πρόταση σύμφωνα με την οποία οι «νομοθέτες δεν έχουν προβλέψει τέτοιο χρονοδιάγραμμα για την πλήρη συμμόρφωση των τραπεζών με τις απαιτήσεις για τη δυνατότητα εξυγίανσης», βλ. σχόλιο του SRB στα σημεία 52 και 54.

Σύσταση 1 – Να βελτιωθούν οι πολιτικές του EME

(a) Αποδεκτή, ήδη καταβάλλονται σχετικές προσπάθειες· βλ. σχόλια του SRB στα σημεία 31-34.

(b) Αποδεκτή.

Το SRB ενισχύει τις πολιτικές του σε τακτική βάση εφόσον απαιτείται, ιδίως στο πλαίσιο του υπό εξέλιξη κανονιστικού πλαισίου (βλ. σημείο 37 σχετικά με τη λέξη «αδυναμίες»).

(c) Εν μέρει αποδεκτή.

Το SRB αποδέχεται να απαιτεί από τα εσωτερικά κλιμάκια εξυγίανσης να εφαρμόζουν μια προσέγγιση συμμόρφωσης ή επεξήγησης στον βαθμό που πρόκειται για σημαντικές παρεκκλίσεις. Βλέπε το σχόλιο του SRB στο σημείο 30.

Χρονοδιάγραμμα: Λαμβάνοντας υπόψη ότι η θέσπιση πολιτικών στο πλαίσιο ενός υπό εξέλιξη νομικού πλαισίου αποτελεί πρόκληση, το SRB θεωρεί ότι τα χρονοδιαγράμματα είναι κατάλληλα υπό την προϋπόθεση ότι το νομικό πλαίσιο θα σταθεροποιηθεί στο μακροπρόθεσμο μέλλον.

113. Το Συμβούλιο θα καθορίσει την προθεσμία για την εκπόνηση των πρώτων σχεδίων εξυγίανσης. Συνεπώς, το Συμβούλιο έχει ήδη αναλάβει σχετική δέσμευση για τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης για την περίοδο 2020/2021. Επιπλέον, σε κάθε περίπτωση ο σχεδιασμός της εξυγίανσης συνιστά συνεχή διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 12 του κανονισμού για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (προβλέπει ότι τα σχέδια εξυγίανσης αναθεωρούνται και, κατά περίπτωση, ενημερώνονται, τουλάχιστον σε ετήσια βάση). Σε αντίθεση με την παρατήρηση της EAT, το SRB θεωρεί ότι δεν είναι νομικά υποχρεωμένο να ορίσει μια συγκεκριμένη προθεσμία ολοκλήρωσης για κάθε σχέδιο εξυγίανσης για κάθε τράπεζα ξεχωριστά. Συνεπώς, το SRB θεωρεί ότι η νομική προϋπόθεση πληρούται.

Λαμβάνοντας υπόψη το σημείο 76 και την παραπομπή στο έγγραφο με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες», υπάρχει σαφής διαδρομή σχετικά με τις προθεσμίες επίτευξης των προσδοκιών από τις τράπεζες, η οποία είναι ανεξάρτητη από την ύπαρξη ενός αυτοτελούς συμμορφούμενου σχεδίου εξυγίανσης σύμφωνα με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων (βλ. επίσης σχόλια του SRB στο σημείο 112).

Βλ. επίσης σχόλια, σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται, στο σημείο 77 (πίνακας 5).

Όσον αφορά το σύστημα ελέγχου ποιότητας, βλ. σχόλια του SRB στο σημείο 75.

114. Κατά τη θέσπιση και την εφαρμογή ενός εντελώς νέου καθεστώτος (εξυγίανσης), είναι αναμενόμενο ότι οι μεθοδολογίες, οι πολιτικές, οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής και η παρακολούθηση της προόδου της τράπεζας θα πρέπει να εξελιχθούν με την πάροδο του χρόνου.

Το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι, εάν δεν ακολουθηθεί μια βήμα προς βήμα προσέγγιση με βάση την κτηθείσα εμπειρία, δεν είναι δυνατή η θέσπιση ενός αξιόπιστου και εύρυθμα λειτουργούντος νέου πλαισίου. Για τον σκοπό αυτό, τα τελευταία έτη, το SRB συντάσσει και εκδίδει έγγραφα καθοδήγησης σε τακτική βάση (βλ. σχόλια σημείων 31-34 ανωτέρω).

115. Όσον αφορά την ιεράρχηση των τραπεζών κατά τον κύκλο σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2018, βλ. επεξήγηση στα σημεία 76-80.

Παροχή προτεραιότητας στις συστηματικά σημαντικές τράπεζες του κύκλου του 2018:

Το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι ο κανονισμός EME δεν προβλέπει τον τρόπο υλοποίησης αυτού του είδους ιεράρχησης και, συνεπώς, εναπόκειται στο SRB να αποφασίσει τον τρόπο επίτευξης αυτού του στόχου στο προοίμιο, από πλευράς χρονοδιαγράμματος ή ποιότητας. Το SRB έδωσε προτεραιότητα στην ποιότητα των σχεδίων για συστηματικά σημαντικές τράπεζες.

Αριθμός τραπεζών του κύκλου του 2019:

Στο πλαίσιο της απαίτησης παροχής προτεραιότητας, το SRB έλαβε υπόψη του ότι η οδηγία BRRD2 και ο κανονισμός EME2 ήταν ακόμα υπό διαπραγμάτευση στο πλαίσιο των κύκλων σχεδιασμού της εξυγίανσης του 2018 και του 2019. Κατά συνέπεια, θα ήταν αντιπαραγωγικό από άποψη χρόνου να δοθεί προτεραιότητα στις τράπεζες που διαθέτουν σώμα εξυγίανσης. Μια τέτοια προσέγγιση θα είχε ως αποτέλεσμα να καθοριστούν για πρώτη φορά, παρά την έλλειψη σαφών νομοθετικών απαιτήσεων, δεσμευτικοί στόχοι, μεταβατικές περιόδους κ.λπ. για τράπεζες με ορισμένες θυγατρικές που απαιτούν ξεχωριστές αποφάσεις για τις MREL και έγκριση αποφάσεων με τη συμμετοχή διαφορετικών εθνικών αρχών εξυγίανσης.

Σύσταση 2 – Να διασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση και η έγκαιρη έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης

Σύσταση 2α

Αποδεκτή. Τα σχέδια που εκπονήθηκαν εντός του τρέχοντος κύκλου σχεδιασμού της εξυγίανσης (τα οποία καλύπτουν όλες τις τράπεζες) επωφελούνται ήδη από ένα ενισχυμένο σύνολο πολιτικών, συμπεριλαμβανομένου του εγγράφου με τίτλο «Προσδοκίες από τις τράπεζες» και κατευθυντήριων γραμμών για το εγχειρίδιο διάσωσης με ίδια μέσα. Με βάση τις εν λόγω πρόσθετες κατευθυντήριες γραμμές, η ποιότητα όλων των σχεδίων του κύκλου του 2020 έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σύγκριση με τους κύκλους του 2018 και του 2019.

Το πολυετές πρόγραμμα για την περίοδο 2021-2023 προβλέπει την εφαρμογή του αναθεωρημένου νομικού πλαισίου. Ωστόσο, η EAT θα οριστικοποιήσει πολλά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα τους προσεχείς μήνες/έτη τα οποία θα έχουν αντίκτυπο και στο ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων. Συνεπώς, η συμμόρφωση με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη. Επομένως, η πλήρης συμμόρφωση με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, ιδίως για το 2018, ως στατική αξιολόγηση δεν μπορεί να είναι το μοναδικό στοιχείο προς συνεκτίμηση κατά την αξιολόγηση της ποιότητας των σχεδίων εξυγίανσης, εφόσον το σχετικό πλαίσιο μεταβάλλεται. Μόνον εφόσον η βάση αναφοράς (τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της EAT, η δέσμη μέτρων για τον τραπεζικό τομέα, η εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο της οδηγίας BRRD2) εισέλθει σε «σταθερή κατάσταση», θα θεωρηθεί πιο κατάλληλη μια στατική προσέγγιση.

Συνεπώς, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, κρίνεται σκόπιμο να επικεντρωθούμε σε πιο συναφείς δείκτες, όπως η συμμόρφωση παρακολούθησης με το υπό κατάρτιση ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, λαμβάνοντας υπόψη επίσης ότι μετά την οριστικοποίηση της νομοθεσίας επιπέδου 2 θα πρέπει να καταρτιστούν επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές.

Σύσταση 2β

Αποδεκτή. Το SRB έχει ήδη προβεί σε εξορθολογισμό των διαδικασιών για το 2020 για να είναι δυνατή η επίτευξη ενός 12μηνου κύκλου. Το Συμβούλιο πραγματοποιεί ασκήσεις για την ανάλυση της κτηθείσας πείρας ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε κύκλος σχεδιασμού της εξυγίανσης θα είναι πιο αποτελεσματικός από τον προηγούμενο. Θα εξακολουθήσει να το πράττει και στο μέλλον με στόχο τη διασφάλιση της έγκαιρης έγκρισης σχεδίων εξυγίανσης και αποφάσεων MREL.

Το SRB επιθυμεί να επισημάνει ότι τα πλέον χρονοβόρα στοιχεία της διαδικασίας σχεδιασμού της εξυγίανσης επιβάλλονται από τη νομοθεσία (σώμα εξυγίανσης, διαβούλευση EKT) και, συνεπώς, δεν εναπόκεινται εξ ολοκλήρου στο SRB.

Επιπλέον, στην περίπτωση τραπεζών για τις οποίες συστήνεται σώμα εξυγίανσης, το Συμβούλιο υποχρεούται να παρακολουθεί τη διαδικασία για την έκδοση κοινών αποφάσεων για τα σχέδια εξυγίανσης και τις MREL, όπως απαιτείται βάσει του νομικού πλαισίου.

Οι εν λόγω χρονικοί περιορισμοί, εάν ληφθούν υπόψη συνολικά, καθιστούν την εκπλήρωση της υποχρέωσης εξέτασης των σχεδίων εξυγίανσης τουλάχιστον σε ετήσια βάση (άρθρο 8 παράγραφος 12 του κανονισμού EME) ιδιαίτερα δύσκολη. Οι ανωτέρω περιορισμοί που επιβάλλονται από το ενωσιακό δίκαιο είναι από τη φύση τους χρονοβόροι και το Συμβούλιο οφείλει να λειτουργεί εντός του πλαισίου τους.

Χρονοδιάγραμμα:

Σύσταση 2α:

Βλ. σχόλιο ανωτέρω. Το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων περιλαμβάνει ένα υπό εξέλιξη σύνολο υποχρεώσεων και για το SRB, και συνεπώς δεν είναι δυνατόν να οριστεί μια προθεσμία για τη συμμόρφωση εφόσον το εγχειρίδιο δεν έχει οριστικοποιηθεί.

Σύσταση 2β:

Βλ. σχόλιο ανωτέρω. Το χρονοδιάγραμμα για τον κύκλο του 2020 έχει ήδη καθοριστεί. Τυχόν περαιτέρω μέτρα (στον βαθμό ελέγχου του SRB) θα ισχύσουν για τον κύκλο του 2021.

116. Βλ. σχόλια του SRB στα σημεία 80-84.

117. Βλ. σχόλια του SRB στα σημεία 86-88.

118. Πτυχές όπως ο αριθμός και η αρχαιότητα του προσωπικού, το μέγεθος ή η πολυπλοκότητα των τραπεζών και συγκεκριμένες δεξιότητες του προσωπικού είναι σημαντικά στοιχεία για τη σύνθεση ενός ΕΚΕ. Ωστόσο, απαιτείται ευελιξία για την αποτελεσματική κατανομή δεξιοτήτων και προσόντων όπου απαιτούνται και σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε τράπεζας. Η ετερογένεια της σύνθεσης των ΕΚΕ είναι φυσική και απαραίτητη συνέπεια του μοναδικού χαρακτήρα κάθε τράπεζας. Πράγματι, μια αυστηρή σύνθεση εγκυμονεί τον κίνδυνο ανεπαρκούς κατανομής δεξιοτήτων και πόρων.

Η συνεισφορά των ΕΑΕ δεν μπορεί να αξιολογηθεί αποκλειστικά ως προς τους «αριθμούς». Οι συνεισφορά και η ποιότητα των συνεισφορών κατά την εκπόνηση των σχεδίων μπορεί επίσης να διαφέρουν. Ανεξαρτήτως του αριθμού του προσωπικού των ΕΑΕ, το SRB απαιτεί έναν ελάχιστο αριθμό ΠΙΑ ανά τράπεζα για να εκτελεί εργασίες που μόνον το SRB μπορεί να εκτελέσει και να παρακολουθεί όλα τα ζητήματα χωρίς να εξαρτάται πλήρως από τους εμπειρογνώμονες των ΕΑΕ. Βλ. σχόλια του SRB στο σημείο 105.

Σύσταση 3 – Να βελτιωθεί η οργανωτική δομή του ΕΜΕ

(a) Αποδεκτή.

(b) Αποδεκτή. Το SRB είναι ανοικτό στην ιδέα ανάπτυξης κριτηρίων για τη διασφάλιση επαρκούς ευελιξίας, αποσαφηνίζοντας παράλληλα τη συνεισφορά του προσωπικού του SRB και των ΕΑΕ στα ΕΚΕ.

Το SRB θα ήθελε να επισημάνει ότι μια τυχόν υπερβολικά αυστηρή σύνθεση κλιμακίου σε επίπεδο δεξιοτήτων και αρχαιότητας θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεπάρκειες στην κατανομή του προσωπικού. Επιπλέον, ανεξαρτήτως του αριθμού του προσωπικού των εθνικών αρχών εξυγίανσης, το SRB απαιτεί έναν ελάχιστο αριθμό ΠΙΑ ανά τράπεζα για να εκτελεί τις εργασίες που μόνον εκείνο μπορεί να εκτελέσει και να παρακολουθεί όλα τα ζητήματα χωρίς να εξαρτάται πλήρως από τους εμπειρογνώμονες των ΕΑΕ.

121. Ορίζονται σαφή κριτήρια στο άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο α) έως δ) του κανονισμού ΕΜΕ στις περιπτώσεις που μια τράπεζα μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 6 η ΕΑΤ υποχρεώθηκε να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις προσομοιώσεις πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Αυτό έπραξε το 2015 με την έκδοση μιας πλήρους δέσμης κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την ερμηνεία διαφόρων περιστάσεων στις οποίες ένα ίδρυμα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης για τον σκοπό του άρθρου 32 παράγραφος 6 της οδηγίας BRRD. Αυτές παρέχουν καθοδήγηση όσον αφορά τα αντικειμενικά στοιχεία για τις πρώτες τρεις περιπτώσεις πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Η προσέγγιση του SRB για τις αξιολογήσεις πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης συμμορφώνεται με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ.

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι ευπρόσδεκτα τα αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κριτήρια, ωστόσο θα πρέπει να αποφεύγεται οποιοσδήποτε αυτοματισμός απορρέει από κατώτατα όρια.

Σύσταση 4 – Να καθοριστούν αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κριτήρια για την έγκαιρη εποπτική δράση

Εν μέρει αποδεκτή, με την επιφύλαξη της έγκρισης της σύστασης από την Επιτροπή. Πιο αντικειμενικά και ποσοτικοποιημένα κατώτατα όρια για την ενεργοποίηση μέτρων έγκαιρης παρέμβασης και τη λήψη απόφασης περί πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης μιας τράπεζας θα ήταν ευπρόσδεκτα. Η έγκαιρη παρέμβαση εμπίπτει πρωτίστως στην αρμοδιότητα του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού. Όσον αφορά την πτώχευση ή πιθανή πτώχευση, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ίδιο το SRB έχει την εξουσία να κηρύξει μια τράπεζα υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση και για τον λόγο αυτό έχει αναπτύξει μια προσέγγιση, η οποία συμμορφώνεται με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ. Οποιοσδήποτε αυτοματισμός απορρέει από κατώτατα όριο θα πρέπει να αποφεύγεται.

Ωστόσο, οι θεσμικές δυνατότητες του SRB να προσεγγίζει τους νομοθέτες για ενδεχόμενες νομοθετικές αναθεωρήσεις είναι περιορισμένες. Και αυτό φυσικά με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας του SRB να συνδράμει την Επιτροπή και τους νομοθέτες από τεχνικής άποψης για την ενέργεια αυτή. Πράγματι, το SRB

βρίσκεται και θα εξακολουθήσει να βρίσκεται σε επικοινωνία με την Επιτροπή και τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό σχετικά με πιθανές βελτιώσεις στο πλαίσιο διαχείρισης των τραπεζικών κρίσεων και της βελτίωσης των πρακτικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 – Διάγραμμα 9

Αξίζει να επισημανθεί ότι τα όργανα διοίκησης που βασίζονται στον κανονισμό EME θέτουν προκλήσεις για την έγκαιρη διεκπεραίωση των ετήσιων κύκλων σχεδιασμού της εξυγίανσης. Η διοργάνωση ειδικών για κάθε τράπεζα διευρυμένων εκτελεστικών συνόδων απαιτεί πολλές διαφορετικές συνθέσεις του Συμβουλίου. Σε αυτήν την περίπτωση θα απαιτούνταν τόσες διαφορετικές συνθέσεις όσες και οι τράπεζες που υπάγονται στην άμεση αρμοδιότητα του SRB. Αυτός είναι ένας ακόμη παράγοντας που επηρεάζει την οργάνωση και τη λειτουργικότητα των κύκλων σχεδιασμού της εξυγίανσης, που δεν υπάγονται στον έλεγχο του SRB (μεταξύ των άλλων ζητημάτων που αναφέρονται στο σημείο 76 ανωτέρω).

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ »**

ΣΥΝΟΨΗ

V. Το πλαίσιο εξυγίανσης προβλέπει χρηματοδότηση κατά την εξυγίανση μέσω της υποχρεωτικής σύστασης ταμείων εξυγίανσης σε ολόκληρη την ΕΕ. Στο επίπεδο της Τραπεζικής Ένωσης ειδικότερα, η χρηματοδότηση της εξυγίανσης παρέχεται από το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο κοινός μηχανισμός ασφαλείας για το ΕΤΕ, που θα παρέχεται με τη μορφή ανανεώσιμου πιστωτικού ορίου από τον ΕΜΣ, βρίσκεται στα χέρια των κρατών μελών. Τέλος, η αφερεγγυότητα διέπεται από την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών και εφαρμόζεται στις τράπεζες μόνον όταν η αρμόδια αρχή εξυγίανσης αποφασίσει ότι μια προβληματική τράπεζα δεν πρόκειται να εξυγιανθεί μέσω διαδικασιών εξυγίανσης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

02. Η Επιτροπή θα ήθελε να αναφέρει ότι και η ΕΚΤ έχει να διαδραματίσει ρόλο.

03. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι «καλυπτόμενοι καταθέτες» αναφέρονται σε εκείνους που καλύπτονται από την οδηγία για τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων (ΟΣΕΚ).

04. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ΟΣΕΚ αποτελεί επίσης σημαντικό μέρος του πλαισίου εξυγίανσης.

06. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το SRB είναι επίσης υπεύθυνο για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης ενός λιγότερο σημαντικού ιδρύματος όταν ζητείται η χρήση του ΕΤΕ.

09. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μια τράπεζα μπορεί να εξυγιανθεί όταν είναι εφικτό και αξιόπιστο να εξυγιανθεί ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και διασφαλίζοντας τη συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών.

14. Πρώτη περίπτωση: Η Επιτροπή θα ήθελε να διευκρινίσει ότι η ΕΑΤ είναι αρμόδια μόνο για την κατάρτιση σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, τα οποία στη συνέχεια υποβάλλονται στην Επιτροπή και εγκρίνονται μέσω κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστικών κανονισμών.

16. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στην έκθεσή της του Απριλίου 2019, αναφέρει ότι το συμπέρασμα αυτό εξήχθη υπό το πρίσμα, μεταξύ άλλων, της περιορισμένης εμπειρίας από την εφαρμογή του πλαισίου και του περιορισμένου αριθμού περιπτώσεων, της κλιμακωτής εφαρμογής ορισμένων διατάξεων της οδηγίας BRRD και των διαπραγματεύσεων για την BRRD2, οι οποίες έχουν εν τω μεταξύ ολοκληρωθεί και βρίσκονται στο στάδιο της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο από τα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

38. Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι, σύμφωνα με την οδηγία BRRD και τον κανονισμό SRMR, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση του ιδρύματος σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας οι εν λόγω στόχοι εξυγίανσης δεν θα επιτυγχάνονταν στον ίδιο βαθμό. Οι εν λόγω στόχοι εξυγίανσης είναι α) η διασφάλιση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών· β) η αποτροπή των δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης, μεταξύ άλλων στις υποδομές της αγοράς, και με τη διατήρηση της πειθαρχίας στην αγορά· γ) η προστασία των δημόσιων πόρων, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη· δ) η προστασία των καταθετών που καλύπτονται από την οδηγία 2014/49/ΕΕ και των επενδυτών που

καλύπτονται από την οδηγία 97/9/ΕΚ· ε) η προστασία των κεφαλαίων των πελατών και των περιουσιακών στοιχείων των πελατών. Κατά την επιδίωξη των ανωτέρω στόχων, η αρχή εξυγίανσης επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει το κόστος της εξυγίανσης και να αποφύγει την καταστροφή αξίας εκτός αν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της εξυγίανσης.

42. Όσον αφορά το γράφημα 7, η Επιτροπή θα ήθελε να διευκρινίσει ότι τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα του ταμείου εξυγίανσης δεν αποτελούν ανώτατο όριο στη στήριξη που μπορεί να παράσχει. Το ταμείο εξυγίανσης μπορεί να συγκεντρώνει συνεισφορές εκ των υστέρων ή να συνάπτει δάνεια (βλ. άρθρο 100 παράγραφος 4 της οδηγίας για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών).

Δεύτερη περίπτωση: Η Επιτροπή επιθυμεί κατ' αρχάς να επισημάνει ότι οι κάτοχοι χρεωστικών τίτλων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας θα υπόκεινται σε εξυγίανση με ίδια μέσα προτού το ΕΤΕ είναι σε θέση να παρέμβει, μόνον όταν απαιτείται η διάσωσή τους με ίδια μέσα για την κάλυψη του ορίου του 8 %. Ως εκ τούτου, οι κάτοχοι χρεωστικών τίτλων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας δεν υπόκεινται κατ' ανάγκη πάντοτε σε διάσωση με ίδια μέσα.

Όσον αφορά τις διαδικασίες αφερεγγυότητας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εν λόγω διαδικασίες δεν είναι εναρμονισμένες και ότι η οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών δεν τις ρυθμίζει, εκτός από ό,τι αφορά την ιεράρχηση των πιστωτών.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι απαιτήσεις που ισχύουν για τις κρατικές ενισχύσεις σε διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν έχουν σημασία για την αξιολόγηση του δημόσιου συμφέροντος η οποία διενεργείται από την αρχή εξυγίανσης βάσει κριτηρίων που καθορίζονται από διαφορετική νομική βάση σε σχέση με τη νομική βάση που διέπει την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων που διενεργεί η Επιτροπή βάσει των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ.

43. Όπως αναγνωρίζει το ίδιο το ΕΕΣ, υπάρχουν δύο ανεξάρτητες αξιολογήσεις, οι οποίες διενεργούνται από διαφορετικές οντότητες, ήτοι το SRB και την Επιτροπή. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι αξιολογήσεις αυτές έχουν διαφορετικές νομικές βάσεις και στόχους και, ως εκ τούτου, λαμβάνουν υπόψη διαφορετικά κριτήρια.

Όσον αφορά την αναφορά του ΕΕΣ στις παρατηρήσεις του σχετικά με τις ενισχύσεις εκκαθάρισης σε προηγούμενο έλεγχο, η Επιτροπή επισημαίνει τα ακόλουθα:

- Οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις δεν αποτελούν το κύριο αντικείμενο του παρόντος ελέγχου. Η εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις δεν αποτελεί μέρος των δραστηριοτήτων του SRB, σε αντίθεση με την εφαρμογή της αξιολόγησης του δημόσιου συμφέροντος. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δύναται απλώς να κάνει γενική αναφορά στις απαντήσεις της στο παράρτημα της ειδικής έκθεσης αριθ. 21/2020 του ΕΕΣ. Προς διευκόλυνση των αναγνωστών, τα βασικά στοιχεία των απαντήσεων αυτών συνοψίζονται κατωτέρω:
- η Επιτροπή αξιολογεί τις κρατικές ενισχύσεις για τη στήριξη των τραπεζών βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, το οποίο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων προς άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας.
- Εναπόκειται στο οικείο κράτος μέλος να αποδείξει ότι η ενίσχυση ήταν αναγκαία λόγω σοβαρής διαταραχής ελλείψει κρατικής ενίσχυσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι εθνικές αρχές είναι ορθά ή, όπου κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο, αν απαιτούνται περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία.
- Όσον αφορά τα μέτρα ενίσχυσης για εκκαθάριση που αξιολογήθηκαν από το ΕΕΣ στον εν λόγω προηγούμενο έλεγχο, η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που παρείχαν τα κράτη μέλη ήταν επαρκή. Όπου κρίθηκε σκόπιμο, τα εν λόγω αποδεικτικά

στοιχεία συνδύαστηκαν με τις γνώσεις της Επιτροπής σχετικά με τη γενική κατάσταση της οικονομίας στο οικείο κράτος μέλος.

44. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι η εξέταση δημόσιου συμφέροντος που διενήργησε το SRB και η αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων που διενήργησε η Επιτροπή έχουν διαφορετικές νομικές βάσεις και στόχους και, ως εκ τούτου, λαμβάνουν υπόψη διαφορετικά κριτήρια.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εξέταση του δημόσιου συμφέροντος βάσει των κανόνων της ΕΕ για την εξυγίανση των τραπεζών εξετάζει μόνο κατά πόσον η εκκαθάριση τραπεζών επηρεάζει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα — και κατά πόσον οι στόχοι της εξυγίανσης δεν μπορούν να επιτευχθούν στον ίδιο βαθμό από εθνική νομοθεσία περί αφερεγγυότητας.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η παρούσα παράγραφος αναμειγνύει διαφορετικές διαδικασίες από διαφορετικούς φορείς. Όσον αφορά την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων από την Επιτροπή σε περιπτώσεις που εξετάστηκαν σε προηγούμενο έλεγχο, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, ενώ το SRB έκρινε, βάσει της αντίστοιχης νομικής βάσης (SRMR), ότι δεν υπήρχε δημόσιο συμφέρον για την εξυγίανση των εν λόγω τραπεζών, η έξοδος από την αγορά θα είχε και πάλι προκαλέσει σημαντικές αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στις περιφέρειες στις οποίες οι τράπεζες αυτές ήταν πιο δραστήριες. Ως εκ τούτου, πληρούνταν ο όρος σύμφωνα με τον οποίο η ενίσχυση ήταν αναγκαία για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας βάσει του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ και η Επιτροπή μπορούσε, στη βάση αυτή, να εγκρίνει ενίσχυση εκκαθάρισης για την εύτακτη έξοδο των τραπεζών αυτών από την αγορά. Οι μέτοχοι και οι πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης έχουν συμβάλει πλήρως στις περιπτώσεις αυτές, μειώνοντας έτσι το κόστος για το οικείο κράτος μέλος.

45. Η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό να διευκρινιστεί ότι η παρούσα παράγραφος αναφέρεται στην εναρμόνιση πτυχών των εθνικών νόμων περί αφερεγγυότητας των τραπεζών.

46. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι παρατηρήσεις και οι απόψεις της σχετικά με το άρθρο 8 παράγραφος 6 του κανονισμού SRMR διατυπώθηκαν στο πλαίσιο γραπτής διαδικασίας του SRB και αφορούσαν την εφαρμογή της διάταξης στη συγκεκριμένη περίπτωση του σχεδιασμού εξυγίανσης και του καθορισμού MREL για μια συγκεκριμένη τράπεζα από μια εθνική αρχή εξυγίανσης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ενδέχεται να είναι δυνατές διαφορετικές ερμηνείες της διάταξης.

99. Όσον αφορά τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης (ΜΕΠ), όπως προκύπτει από το έγγραφο συζήτησης της ΕΑΤ σχετικά με τα ΜΕΠ, ενδέχεται να υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους να μην πρέπει να χρησιμοποιούνται ΜΕΠ, ενώ τυχόν όρια / παράγοντες ενεργοποίησης αποτελούν μέρος μόνο της συνολικής εικόνας, η οποία πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά κατά τον σχεδιασμό της μελλοντικής πορείας στον τομέα αυτό.

100. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο ορισμός της πτώχευσης ή της πιθανής πτώχευσης στην οδηγία BRRD είναι αρκούντως ακριβής. Πράγματι, οι προϋποθέσεις για την αξιολόγηση του σημείου πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης είναι σαφείς και υπόκεινται πλήρως σε δικαστικό έλεγχο σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 4 της οδηγίας BRRD, ένα ίδρυμα θεωρείται ότι τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) το ίδρυμα παραβιάζει ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία βάσει των οποίων κρίνεται ότι πρόκειται να παραβιάσει στο εγγύς μέλλον τις απαιτήσεις από τις οποίες εξαρτάται η διατήρηση της άδειας λειτουργίας, κατά τρόπο που θα δικαιολογούσε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας από την αρμόδια αρχή, μεταξύ άλλων διότι το ίδρυμα έχει υποστεί ή είναι πιθανόν να υποστεί ζημιές οι οποίες θα εξαντλήσουν σημαντικό μέρος των ιδίων κεφαλαίων του· β) τα περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος υπολείπονται, ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι τα

περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να υπολείπονται, των υποχρεώσεών του· γ) το ίδρυμα δεν είναι σε θέση ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία βάσει των οποίων κρίνεται ότι το ίδρυμα δεν θα είναι σε θέση, στο εγγύς μέλλον, να εξοφλήσει τις οφειλές του ή να ανταποκριθεί σε άλλες υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν απαιτητές· δ) απαιτείται έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη εκτός εάν, προκειμένου να αποτραπεί ή να αντιμετωπιστεί σοβαρή διαταραχή στην οικονομία ενός κράτους μέλους και να διατηρηθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη λάβει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές (...).

Η κήρυξη υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση συνιστά εποπτική κρίση, οπότε εξακολουθεί να υπάρχει το απαιτούμενο επίπεδο διακριτικής ευχέρειας. Οι αυστηροί ποσοτικοί παράγοντες ενεργοποίησης μπορούν να εμποδίσουν την αρκούντως έγκαιρη ανάληψη δράσης ή, αντιστρόφως, να επιβάλουν κήρυξη υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση σε κατάσταση για την οποία η εποπτική αρχή δεν κρίνει ότι αυτό ισχύει.

Πράγματι, οι παράγοντες ενεργοποίησης της κήρυξης υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση έχουν ως στόχο να παρέχουν στις εποπτικές αρχές και στις αρχές εξυγίανσης επαρκή ευελιξία κατά τη λήψη της εν λόγω απόφασης, δεδομένου ότι πρόκειται για εποπτική κρίση, η οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη προοπτική αξιολόγηση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

121. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα νομικά κριτήρια για τον καθορισμό του σημείου κήρυξης υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση είναι ακριβή και σαφή και επιτρέπουν πλήρη δικαστικό έλεγχο σε περίπτωση νομικής αμφισβήτησης από τη θιγόμενη τράπεζα.

Όσον αφορά τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης, η Επιτροπή πιστεύει ότι η ενεργοποίησή τους πολύ νωρίτερα μπορεί να έχει ως στόχο την αποφυγή τυχόν κήρυξης υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση και, ως εκ τούτου, την αποφυγή τυχόν εξυγίανσης/αφερεγγυότητας.

Βλ. επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στο σημείο 99.

Σύσταση 4 – Να καθοριστούν σαφή και αντικειμενικά κριτήρια για την έγκαιρη εποπτική δράση

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται τη σύσταση.

Όπως προκύπτει από το έγγραφο συζήτησης της EAT σχετικά με τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης, μπορεί να υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους να μην πρέπει να χρησιμοποιούνται ΜΕΠ, ενώ τυχόν όρια / παράγοντες ενεργοποίησης αποτελούν μέρος μόνο της συνολικής εικόνας που πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά κατά τον σχεδιασμό της μελλοντικής πορείας στον τομέα αυτό.

Παρόμοιο επιχείρημα ισχύει και όσον αφορά τους παράγοντες ενεργοποίησης της κήρυξης υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση. Η κήρυξη υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση αποτελεί εποπτική κρίση. Οι αυστηροί ποσοτικοί παράγοντες ενεργοποίησης μπορούν να εμποδίσουν την αρκούντως έγκαιρη ανάληψη δράσης ή, αντιστρόφως, να επιβάλουν δήλωση κήρυξης υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση σε κατάσταση για την οποία η εποπτική αρχή δεν κρίνει ότι αυτό ισχύει.

Πράγματι, οι παράγοντες ενεργοποίησης της κήρυξης υπό πτώχευση ή πιθανή πτώχευση έχουν ως στόχο να παρέχουν στις εποπτικές αρχές και στις αρχές εξυγίανσης επαρκή ευελιξία κατά τη λήψη της εν λόγω απόφασης, δεδομένου ότι πρόκειται για εποπτική κρίση, η οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη προοπτική αξιολόγηση.

Η Επιτροπή θα ήθελε επίσης να υπενθυμίσει ότι η Επιτροπή έχει το αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας για νομοθετικές πράξεις και τροποποιήσεις.

Κλιμάκιο ελέγχου

Στις ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκτίθενται τα αποτελέσματα των ελέγχων των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ ή τα θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση συγκεκριμένων τομέων του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου IV του ΕΕΣ, του οποίου προεδρεύει ο Alex Brenninkmeijer, Μέλος του ΕΕΣ, και το οποίο εστιάζει στους τομείς της ρύθμισης των αγορών και της ανταγωνιστικής οικονομίας.

Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Rimantas Šadžius, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τον Mindaugas Pakštys, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του, και τον Tomas Mackevičius, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, την Marion Colonerus, ανώτερο διοικητικό στέλεχος, τον Helmut Kern, υπεύθυνο έργου, και τους Marion Schiefele, Satu Levelä-Ylinen, Christian Detry και Rafal Migasiewicz, ελεγκτές. Η Cathryn Lindsay και η Victoria Gilson παρείχαν γλωσσική υποστήριξη.

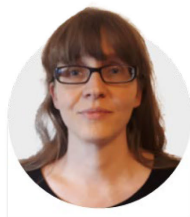
Rimantas Šadžius

Mindaugas Pakštys

Helmut Kern

Marion Schiefele

Satu Levela

Victoria Gilson

Χρονοδιάγραμμα

Στάδιο	Ημερομηνία
Έγκριση του υπομνήματος σχεδιασμού του ελέγχου / Έναρξη του ελέγχου	9.4.2019
Επίσημη διαβίβαση του σχεδίου έκθεσης στην Επιτροπή (ή σε άλλον ελεγχόμενο)	27.7.2020
Έγκριση της οριστικής έκθεσης μετά τη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	24.11.2020
Παραλαβή των επίσημων απαντήσεων του SRB σε όλες τις γλώσσες	16.12.2020
Παραλαβή των επίσημων απαντήσεων της Επιτροπής σε όλες τις γλώσσες	21.12.2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) εφαρμόζεται δυνάμει της [απόφασης αριθ. 6-2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων από τον περαιτέρω χρήστη. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, υποχρεούστε να μεριμνήσετε για την απόκτηση των αναγκαίων δικαιωμάτων. Όταν λαμβάνεται έγκριση, η έγκριση αυτή ακυρώνει την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στην χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση και δεν σας παρέχεται σχετική άδεια.

Η «οικογένεια» των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα europa.eu, παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν τους ελέγχει, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-847-5529-5	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/399	QJ-AB-21-001-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-847-5527-1	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/617683	QJ-AB-21-001-EL-N

Το 2014, η ΕΕ θέσπισε τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (ΕΜΕ) για την εξασφάλιση της ομαλής εξυγίανσης των προβληματικών τραπεζών με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση των φορολογουμένων και, ως εκ τούτου, την αποφυγή δαπανηρών διασώσεων. Εξετάσαμε την καταλληλότητα του πλαισίου πολιτικής και της οργανωτικής δομής του σχεδιασμού της εξυγίανσης, καθώς και την ποιότητα και το χρονοδιάγραμμα των εγκριθέντων σχεδίων εξυγίανσης τραπεζών. Διαπιστώσαμε ότι, παρά την πρόοδο που έχει σημειώσει ο ΕΜΕ, ορισμένα ουσιώδη στοιχεία απουσιάζουν και απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες. Ειδικότερα, η δέσμη των εγκριθεισών πολιτικών δεν καλύπτει ακόμη όλους τους σχετικούς τομείς ή τις εντοπισθείσες αδυναμίες. Ορισμένες αδυναμίες, όπως σε σχέση με τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο της εξυγίανσης ή με την εναρμόνιση των εθνικών διαδικασιών αφερεγγυότητας όσον αφορά τις τράπεζες, πρέπει να διευθετηθούν από τους νομοθέτες. Συνιστούμε στο SRB να βελτιώσει τις πολιτικές του για τον σχεδιασμό της εξυγίανσης, να διασφαλίσει ότι τα σχέδια εξυγίανσης εγκρίνονται εγκαίρως και συμμορφώνονται πλήρως με τις νομικές απαιτήσεις, και να διαθέσει επαρκείς ανθρώπινους πόρους για την επίβλεψη του σχεδιασμού της εξυγίανσης από τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εξυγίανση των λιγότερο σημαντικών τραπεζών. Καλούμε τους νομοθέτες να θεσπίσουν αντικειμενικότερα και ποσοτικοποιημένα όρια για την ενεργοποίηση μέτρων έγκαιρης παρέμβασης.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors